

6 VELIKI INTERVJU
ANDREJ JUS, PREDSEDNIK
ČEBELARSKEGA DRUŠTVA DOMŽALE

8 TEMA MESECA
MESTNI AVTOBUS
V DOMŽALAH

15 OBRAZI DOMŽAL
JOŽE SKOK,
NOVINAR IN ŠAHIST

SLAMNIK

OBČINA
DOMŽALE

prostor zadovoljnih ljudi

GLASILO OBČINE DOMŽALE

29. MAREC 2019 | LETNIK LIX | ŠTEVILKA 3 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR

www.kd-domzale.si/glasilo-slamnik.html

Foto: Iztok Dimc

Sto let organiziranega čebelarstva na Domžalskem

Čebelarstva društva Dolsko, Domžale, Krtina Dob, Lukovica in Moravče so v mesecu marcu obeležila 100-letnico organiziranega delovanja, ki se je začelo z ustanovitvijo Čebelarske podružnice za Brdski okraj 9. marca 1919.

Z ustanovitvijo podružnice so čebelarji strnili vrste, obenem pa so želeli pridobiti tudi novo članstvo. Iz te podružnice so pozneje nastala omenjena društva, kar pa ni pomenilo, da je bilo konec sodelovanja med njimi, saj so sodelovala še naprej vse do danes. Zgleden primer sodelovanja je skupno praznovanje letošnje 100-letnice organiziranega delovanja, ki so ga pripravili v Čebelarskem centru Slovenije na Brdu pri Lukovici. Praznovanje so obeležili s slavnostno akademijo, pred tem so pripravili še strokovni

simpozij o čebelarstvu v teh krajih. Pred Slaparjevo hišo v Lukovici, kjer je bila ustanovljena podružnica za brdski okraj, so položili tudi spominski venec. Že pred tem so društva izdala tudi skupni zbornik, ki na 184 straneh in več kot 120 fotografijah predstavlja ustanovitev podružnice, bogato zgodovino društev, čebeljo pašo nekdanj in danes ter fotografije 198 čebeljakov današnjih članov društev. Vse te dogodke, vključno z izdajo zbornika, so izpeljali uspešno in složno.

Čebelarji opravljajo posebno poslanstvo, saj je zaradi opravevanja in

ohranjanja ekosistemov njihovo delo zelo pomembno. Če želi biti čebelar uspešen, mora poznati, kako deluje narava, podnebje, katere rastline so medovite, itd. Osnovne značilnosti čebeljega telesa in celotne čebelje družine so takšne, da poudarjajo njeno delovno naravo in zaznavanje sprememb, ki se dogajajo v naravi. Zaradi tega se morajo čebelarji veliko družiti s čebelami, opazovati njihovo življenje v panju in tudi izven njega. Čebelarstvo ni enostavna dejavnost, kar si predstavlja marsikdo, saj čebela ni hišni ljubljencek. Čebelje življenje

je namreč popolnoma drugačno, saj je čebela divja žival, obenem čebela in čebelja družina čebelarja priganjata k delu. Če čebelar dela dobro, da so čebele močne in zdrave, pa mu to povrnejo s pridelki. Več o čudovitem svetu čebel in poslanstvu čebelarjev si lahko preberete v tokratnem velikem intervjuju, ki smo ga naredili s predsednikom Čebelarskega društva Domžale Andrejem Jusom, s katerim smo se sprehodili tudi skozi 100-letnico organiziranega delovanja čebelarjev na Domžalskem.

MIHA ULČAR

GLAS MLADIH

Katarina Šoln, prejemnica Jesenkove nagrade

Katarina Šoln je mlada Domžalčanka ter prejemnica najvišjega priznanja za raziskovalne in strokovne dosežke s področja biotehniških ved, Jesenkove nagrade, ki jo je prejela kot najboljša magistrska študentka. To je nagrada za njeno dolgoletno delo na tem področju, kjer je danes doktorska študentka. A Katarina tokrat ni prvič opozorila nase, o njej smo pisali že pred nekaj leti, ko je še kot mlado dekle izdala svoj prvi mladinski roman Mreža.

> 23

OKOLJE

Kakovost pitne vode v letu 2018

Varna in zanesljiva oskrba s pitno vodo je ena najpomembnejših dobrin za normalno življenje ljudi, zagotavljanje nemotene in kakovostne vodooskrbe pa z vidika odgovornosti do uporabnikov ena najzahtevnejših dejavnosti. Pitna voda, ki se distribuira v javno vodovodno omrežje, je zato izpostavljena strogemu nadzoru. Iz letnega poročila o kakovosti pitne vode iz vodovodov v upravljanju JKP Prodnik za leto 2018 je razvidno, da prebivalci občine Domžale pijemo dobro in zdravstveno ustrezno pitno vodo. > 33

AS DOMŽALE
MOTO CENTER

TAHOGRAFI

TEHNIČNI PREGLEDI TRZIN

OBČINA DOMŽALE
in
JSKD - IZPOSTAVA DOMŽALE

vabita na

**SLAVNOSTNO SEJO
OB OBČINSKEM
PRAZNIKU**

v torek, 16. aprila 2019,
ob 19. uri
v Kulturnem domu
Franca Bernika Domžale

Slavnostni govornik:
Toni Dragar
župan Občine Domžale

Podelitev priznanj
Občine Domžale za leto 2018

Občankam in občanom ob
prazniku Občine Domžale
iskreno čestitamo in želimo
prijetno praznovanje!

ŽUPAN TONI DRAGAR IN
OBČINSKI SVET OBČINE DOMŽALE

OBČINA DOMŽALE
ZB ZA VREDNOTE NOB
OBČINE DOMŽALE

Vabimo vas na

**OSREDNJO
OBČINSKO
PRIREDITEV
OB 27. APRILU –
DNEVU
UPORA PROTI
OKUPATORJU**

v soboto, 27. aprila 2019,
ob 15. uri
v Domu krajanov v Žejah

Pozdravni nagovor:
tovarišica Marija Majhenič,
predsednica ZB za vrednote
NOB občine Domžale

Slavnostni govor:
tovariš Milan Gorjanc, član
predsedstva ZB za vrednote
NOB Slovenije

V kulturnem programu
sodelujejo:
Godba Domžale, dirigent
Damjan Tomažin
Učenci Osnovne šole Dob
Kvartet Krt
Recitatorki Zlatka Levstek in
Janka Jerman
Harmonikar
Draga Jeretina Anžin,
povezovalka

DOBRODOŠLI IN ISKRENE
ČESTITKE OB 27. APRILU,
DNEVU UPORA
PROTI OKUPATORJU!

Slovesna obeležitev svetovnega dneva Civilne zaščite

V sredo, 13. marca 2019, je v Centru za zaščito in reševanje Domžale potekala slovesnost ob svetovnem dnevu civilne zaščite, ki ga obeležujemo 1. marca.

Kot vsako leto sta tudi letos zbrane članice sistema zaščite, reševanja in pomoči v Domžalah nagovorila župan Toni Dragar in poveljnik CZ občine Domžale Marko Žagar. Še posebej sta se zahvalila in čestitala nagrajencema priznanj civilne zaščite – Igorju Šarcu in Zdravstvenemu domu Domžale.

Ših preventivnih ukrepov na tem področju. Sledil je slavnostni govor župana **Toni Dragarja**: »Na koncu leta smo veseli, ko se nič ne zgodi. Vseeno pa nameenjamo veliko pozornosti, velik del proračunskih sredstev in veliko skrb preventivnim ukrepom.« Pred vrhuncem večera, torej predstavljajo nagrajencev, pa

v društvu. Igor Šarc uspešno in požrtvovalno opravlja vse naloge v sistemu zaščite in reševanja, za katere je zadolžen.

Srebrni znak civilne zaščite je prejel **Zdravstveni dom Domžale**, ki opravlja pomembno delo organiziranja, usmerjanja in usklajevanja aktivnosti prve medicinske pomoči v občini Domžale in

Slovesnost se je začela s slovensko himno, ki jo je ob spremljavi kitarista Matice Smolnikarja zapela **Polona Mežnar**. Dogodek je povezoval **Matej Primožič**, ki je najprej pozdravil goste: župana Občine Domžale Tonija Dragarja, podžupanja Občine Domžale mag. Renato Kosec, poveljnika Civilne zaščite občine Domžale Marka Žagarja, namestnika poveljnika Civilne zaščite občine Domžale Petra Gubanca, člane štaba Civilne zaščite občine Domžale, predsednico Gasilske zveze Marjeto Kristan, poveljnika Centra za zaščito in reševanje Domžale ter Gasilske zveze Domžale Matjaža Merkužiča, častnega poveljnika Gasilske zveze Domžale Janeza Breceljnika, direktorja Centra za zaščito in reševanje Domžale Andreja Jarca ter vse druge člane sistema zaščite in reševanja.

Dogajanje je popestril **kvartet trobil Godbe Domžale**, ki sicer letos praznuje 135-letnico. Daniel, Tomaž, Ivo in Andraž so zaigrali Yorkshirski marš in Venček melodij. Zbrane je najprej nagovoril poveljnik CZ **Mare Žagar**, ki je spregovoril o aktualnih nevarnostih, ki lahko ogrožajo lokalno skupnost in na

je sledil še nastop solistke Polone Mežnar, ki je ob spremljavi kitarista zapela Dekle iz Zlate ladvice in Tih deževen dan. Kot je tudi že tradicija na teh proslavah, je tudi letos nastopil pevski zbor poklicnih gasilcev CZR Domžale pod 'poveljstvom' **Primoža Leskovca**.

Bronasti znak civilne zaščite je prejel **Igor Šarc**, ki že več kot 40 let deluje v PGD Homec, od leta 2008 je podpoveljnik GZ Domžale in član poveljstva od leta 2003. Opravlja tudi naloge predsednika komisije za tekmovanja. Igor je v društvu deloval kot podpoveljnik, nato pa kot poveljnik. Pozneje je končal tečaj za člane višjih poveljstev in se v nadaljevanju izobrazil za predavatelja, katerega funkcijo opravlja še danes in uspešno prispeva k usposabljanju operativnih gasilcev. Aktiven je tudi na področju sojenja gasilskih in gasilsko-športnih tekmovanj. Opravi je tečaj za vodjo članic in trenutno deluje v društvu kot predsednik komisije za žene, ki jo zelo dobro vodi. Redno se izobražuje na tekmovalnem področju in uspešno izpelje tekmovanja v okviru GZ. Redno se udeležuje intervencij PGD Homec ter usposabljanj

s svojo dejavnostjo predstavlja enega od stebrov zaščitno-reševalnega sistema v občini. S svojim delom prispeva k učinkovitemu delovanju občinskega zaščitno-reševalnega sistema ter ima zasluge pri razvijanju in krepitvi varnosti pred naravnimi in drugimi nesrečami ter reševanju ljudi. Redno sodeluje pri pripravi in izvedbi občinskih zaščitno-reševalnih vaj, v katere je vključen celoten sistem zaščite in reševanja, ter skrbi za strokovno usposabljanje in opremljanje reševalcev ob naravnih nesrečah. Znotraj svoje redne dejavnosti redno sodeluje s poklicnimi in prostovoljnimi gasilci pri izvajanju javne gasilske službe ter skrbi za občinsko mrežo defibrilatorjev. Prek svoje predstavnice pomembno prispeva k uspešnemu delovanju Občinskega štaba Civilne zaščite. Glede na navedeno, bo Zdravstveni dom tudi v bodoče eden od stebrov občinskega zaščitno-reševalnega sistema. V letu 2014 je bil dobitnik bronastega priznanja CZ za njihove aktivnosti na intervenciji ob velikem požaru stolpnice v Domžalah.

Župan Toni Dragar je gospodu Šarcu in predstavniku ZD Domžale čestital ter izročil manjše darilo. Pred koncem je goste še enkrat razveselil kvartet trobil, sledilo je druženje. Kjer je volja, je pomoč!

URAD ŽUPANA, OBČINA DOMŽALE
FOTO: VIDO REPAŃSEK

OBČINA DOMŽALE

JAVNO NAZGANILO

O SPREMEMBI PODATKOV NEZAZIDANIH STAVBNIH ZEMLJIŠČ

Občinski svet Občine Domžale je 20. 9. 2018 sprejel nov Občinski prostorski načrt Občine Domžale (v nadaljevanju: OPN). Odlok o OPN je objavljen v Uradnem vestniku Občine Domžale, št. 09/2018, z dne 26. 9. 2018 in je stopil v veljavo 15. dan po objavi.

S spremembo prostorskega načrta so se spremenila tudi nekatera območja, kjer je možna pozidava. Nastala so nova nezazidana stavbna zemljišča, za katera se odmerja nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča.

Podatki za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča bodo razgrnjeni (na vpogled zavezancem) v prostorih Občine Domžale, oddelek za komunalne zadeve, Savska cesta 2, 1230 Domžale.

Zavezanci za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča lahko pregledujejo podatke in nanje podajo pripombe v času od 29. 3. 2019 do vključno 8. 4. 2019 v času uradnih ur.

Če se zavezanec s podatki občine ne strinja, mora v roku 30 dni od javnega naznanila, skupaj z dokazili, predlagati vpis novih podatkov. Vloga se lahko vloži:

- po pošti na naslov: Občina Domžale, Ljubljanska cesta 69, 1230 Domžale
- po elektronski pošti: vlozisce@domzale.si
- osebno na vložišču občine Domžale, Ljubljanska cesta 69, 1230 Domžale

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA

SOFINANCIRANJE PROJEKTOV OHRANJANJA KULTURNE DEDIŠČINE NA OBMOČJU OBČINE DOMŽALE ZA LETO 2019

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za prijavo sofinanciranja projektov ohranjanja kulturne dediščine na območju Občine Domžale za leto 2019**.

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave do **30. aprila 2019**.

Številka: 620-1/2019

Datum: 29. 3. 2019

OBČINA DOMŽALE, ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA

SOFINANCIRANJE INFRASTRUKTURE IN OPREME ZA KULTURNE DOMOVE V OBČINI DOMŽALE ZA LETO 2019

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za prijavo sofinanciranja infrastrukture in opreme za kulturne domove v Občini Domžale za leto 2019**.

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave do **30. aprila 2019**.

Številka: 610-3/2019

Datum: 29. 3. 2019

OBČINA DOMŽALE, ŽUPAN TONI DRAGAR

OBVESTILO O JAVNEM RAZPISU ZA

SOFINANCIRANJE PROJEKTOV ZALOŽNIŠTVA ZA LETO 2019

Občina Domžale na svoji spletni strani www.domzale.si v zavihku »Objave/javni razpisi, naročila, objave/aktualni« objavlja **Javni razpis za prijavo sofinanciranja projektov založništva za leto 2019**.

Rok za prijavo na javni razpis teče od dneva objave do **30. aprila 2019**.

Številka: 613-1/2019

Datum: 29. 3. 2019

OBČINA DOMŽALE, ŽUPAN TONI DRAGAR

Dobrodošli v Domžalah

Predstavitve slovenskih pokrajin z običaji, kulinariko, kulturo ...

VABLJENI NA TRŽNI PROSTOR med 8.00 in 13.00 uro. Lepo nam bo!

sobota • 13. april

- VELIKONOČNI SEJEM - TD JARŠE-RODICA
- NAŠA REPUBLIKA PRLEKJA

sobota • 20. april

- SEJEM ROKODELCEV
- PROMENADNI KONCERT GODBE DOMŽALE

sobota • 27. april

KRAJINSKI PARK KOLPA

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

OBČINSKI PRAZNIK V ČEŠMINOVEM PARKU

Sreda, 17. april 2019, od 16. ure dalje

Spoznajmo se, praznujmo skupaj!

- prireditev bo povezoval Trkaj
- številni glasbeni in plesni nastopi
- veliki rojstnodnevni grafit
- kulinarčni kotiček
- mini planica
- plezalni stolp
- Hrošček Simon
- rojstnodnevno presenečenje

V primeru slabega vremena bo dogodek prestavljen na petek, 19. 4. 2019. Vse o dogodku objavljeno na www.domzale.si.

IZ URADA ŽUPANA

Najlepša darila ob občinskem prazniku

Pomlad smo lahko že začutili v vsej njeni lepoti. Nosi že tipično zeleno in cvetočo podobo. Naj nas čim dlje razvaja s toploto, prijaznostjo in novo energijo. Občinski svet je s posebno zagnanostjo tako na prvi pomladni dan sprejel najbolj pomemben akt Občine, to je proračun za letošnje leto.

April je bil in ostaja pester in bogat mesec, številnih dogodkov, prireditvev in praznovanj. Ravno kar smo zaključili z zbiranjem vseh aprilskih dogodkov v naši občini. Koliko lepih in raznovrstnih daril nas čaka. Mnogo vas je, ki organizirate prireditve v mesecu, ko naša draga občina praznuje rojstni dan. Koleđar, zbran tudi na straneh tega Slamnika, je dokaz, da Domžale oživijo v najbolj slavnostnem mesecu leta.

17. aprila v popoldanskem času pa bo Češminov park ponovno zaživel, saj se bomo zbrali na velikem občinskem praznovanju rojstnega dneva Občine. Naše praznovanje nosi poseben naslov »Spoznajmo se, praznujmo skupaj«, to je dan, ko skupaj proslavimo naše skupno delo in vaš doprinos k vsemu, kar smo. Letos bo dogodek povezoval energični in mladostni Trkaj, znani slovenski raper in pisec besedil, veliko se bo plesalo in vrtelo, čaka nas velika rojstnodnevna torta, z nami bo Hrošček Simon, otroci se bodo igrali in se zabavali na najrazličnejših poligonih, starši boste izkoristili čas za druženje in pogovor, medtem ko se bodo predstavljala društva, šole in vrtci. Ponovno bo zabavno in za vse okuse, to vam lahko obljubim.

Barvit in raznolik koleđar aprilskega dogajanja odraža veliko povezanost občine. Vsako leto je več dogodkov, kjer se srečujemo in skupaj preživljamo prosti čas. Na prvo soboto bomo pričeli s četrto sezono gurmanske uspešnice na tržnem prostoru – Kuhno na plac. Sledijo tudi sobote na tržnem prostoru, ki bodo obarvane z dogodki Dobrodošli v Domžalah. Poskrbeli bomo tudi za lepe in očiščene Domžale. Občina Domžale bo skupaj z Zavodom za šport in rekreacijo Domžale slovesno odprla nov Športni park Hrastje v Depali vasi. Odprli bomo razstavo fotografij, slik in risb v Knjižnici Domžale in Menačenkovi domačiji, uživali na letnem koncertu Simfoničnega orkestra Domžale-Kamnik z mladimi solisti ter, kot se za praznik spodobi, razglasili še nagradjenca na slavnostni seji Občine Domžale. Skupaj se trudimo in izboljšujemo kvaliteto življenja v domžalski občini. Glede na vse zgoraj napisano, sem prepričan, da nas čaka čudovita pomlad.

Komaj čakam, da skupaj odvijemo »najlepša darila«, ki smo jih za vas pripravili Občina, domžalska društva in zavodi. Se srečamo na dogodkih!

Župan Občine Domžale
Toni Dragar

Športni park Hrastje Depala vas

V Depali vasi se lahko ponašamo z novim športnim parkom Hrastje, ki je namenjen preživljanju prostega časa različnim starostnim skupinam uporabnikov.

Za najmlajše je poskrbljeno na otroškem igrišču, ki obsega štiri enostavna ter eno kompleksno igralo (z obilico proda za lopatke in kanglice). Nekoliko starejši bodo svoje kolesarske veščine brusili na novem asfaltnem kolesarskem poligonu. Poskrbljeno je tudi za ekipe športe; skupine se bodo lahko pomerile v košarki ali nogometu, posameznikom, željnim telovadbe, pa je namenjen otok vedno bolj priljubljenega street-workouta. Tudi ostala postavljena urbana oprema je namenjena prijetnemu preživljanju časa v objemu hrastov.

Gradbena dela, povezana s postavitvijo parka in dostopom ceste je izvedlo podjetje Elicom, d. o. o., iz

Domžal, postavitev otroškega igrišča in street-workouta je izvedlo podjetje Lesnina MG oprema, d. o. o., iz Ljubljane, medtem ko je kolesarski poligon izvedlo podjetje BATT Crew, d. o. o., iz Domžal. Vrednost navedenih del je znašala skupaj 194.489,64 evra z DDV.

Tek po Domžalski poti spominov

Vikend med 15. in 17. marcem 2019 je bil v znamenju poosemintridesetih letih osvežene Domžalske poti spominov.

DPS je planinska obhodnica, ki poteka na celotnem območju nekdanje občine Domžale. PD Domžale je na novo izdal Dnevnik žigov, stari kontrolni točkami je dodano nekaj novih, ki povezujejo tudi kraje ob poti. Kontrolnih točk je zdaj 22, trasa poti pa je bilo treba na nekaterih mestih nekoliko spremeniti, a še vedno ostaja dolga – okoli 110 km.

V Knjižnici Domžale je v petek, 15. marca, zvečer potekala predstavitev Domžalske poti spominov, na kateri so sodelovali Helena Kermauner, predsednica Planinskega društva Domžale, Alojz Pirnat, načelnik markacijskega odseka Planinskega društva Domžale, Aleš Kermauner, markacist in član upravnega odbora Planinskega društva Domžale, ter Mira Bečan, vodja službe za turizem občine Domžale. Predstavitelj je vodila Andreja Čokl.

V soboto, 16. marca 2019, smo v sklopu predstavitve Domžalske poti spominov organizirali tudi otvoritveni tek po Domžalski poti spominov.

110 km dolgo obhodnico se da preteči tudi v enem samem zamahu, kar nam

je suvereno pokazal Miha Vidali, ki je pri tem postavil absolutni rekord v obhodu Domžalske poti spominov – celotno traso z vsemi 22 točkami je pretekel v 11 urah in 30 minutah! Čestitamo!

Kar nekaj tekačev se mu je pridružilo na različnih delih trase, z njim so tekli Urban Bolta, Jure Pezdirc, Miha Košir, Aleš Miš, Ana Dragar in Janez Kosirnik.

Da je bilo vse v redu in za to, da so se lahko na dolgi poti tudi kaj okrepčali, pa so skrbeli: Alojz Pirnat, Anka Cerar ter Helena in Aleš Kermauner.

Vsem tekačem gre najiskrenejša zahvala, tako brez težav se ne odteče prav veliko tekov.

Za ažurno obveščanje o poteku teka in o trenutnih lokacijah tekačev ter seveda za informacijo, kdaj lahko tekače pričakujete na cilju v Češminovem parku, je poskrbel portal Domžalec.si, za kar se mu iskreno zahvaljujemo.

Po zaključnem teku nas je na prepotrebno okrepčilo povabila služba za turizem občine Domžale.

PD DOMŽALE IN
SLUŽBA ZA TURIZEM OBČINE DOMŽALE

Fotografija letnega časa – Visit Domžale – Zima

Zimski del fotonatečaja smo s ciljem pridobiti zanimive fotografije s pustovanja podaljšali v prve marčne dni.

Ker je bila letošnja zima precej skopa s snegom, so bile temu primerne tudi fotografije, ki so prispele na naš naslov. Med 34 prejetimi fotografijami, ki so bile prav vse po vrsti čudovite, je komisija izbrala deset najboljših in jih dala na ogled in glasovanje na facebook profil Visit Domžale. Zbranim glasovom smo dodali še mnenje župana Občine Domžale in za zmagovalno izbrali fotografijo kozolca, avtor je Gregor Pirc. Prejemnik bo denarno nagrado daroval v dobrodelne namene, in sicer materi samohranilki, ki ne želi biti imenovana, ima pa zelo težko življenje. Imela je operacijo hrbtenice, zato ji posledično grozi, da bo izgubila še službo, poleg vsega pa jo je bivši mož pustil v težkih dolgovih. Gospod Pirc se zaveda, da bo to samo kaplja v morje, ampak vseeno

predstavlja žarek upanja, da so taki ljudje v mislih nekaterih, ki bi jim pomagali. Poklon gospodu za srčnost!

Drugo nagrado smo namenili razigrani fotografiji z zasneženimi Kamniškimi Alpami v ozadju, avtorice Polone Demšar, tretja nagrada gre Dejanu Cirkvenčiču za fotografijo železniške postaje Domžale v meglenem zimskem dnevu.

Nagrajencem čestitamo, prav vsem, ki ste pridno fotografirali in nam svoje utrinke tudi pošiljali, pa se zahvaljujemo za sodelovanje.

V mesecu novembru vas bomo povabili v Knjižnico Domžale na razstavo v najboljših fotografij vseh štirih letnih časov.

OBČINA DOMŽALE
SLUŽBA ZA TURIZEM

1. mesto: Kozolec, avtor: Gregor Pirc

2. mesto: Kamniške Alpe, avtorica: Polona Demšar

3. mesto: Železniška postaja Domžale, avtor: Dejan Cirkvenčič

Na 3. seji Občinskega sveta sprejet odlok o proračunu Občine Domžale za leto 2019

V četrtek, 21. marca 2019, je od 16. ure dalje v sejni dvorani Občine Domžale potekala 3. seja Občinskega sveta, ki jo je vodil Toni Dragar.

Po ugotovljeni navzočnosti so člani Občinskega sveta sprejeli zapisnik 2. seje z dne 21. februarja 2019 in naslednji dnevni red:

- Sklep o podelitvi priznanj Občine Domžale v letu 2019
- Odlok o proračunu Občine Domžale za leto 2019 – druga obravnava
- Sklep o povišanju cene programa v Zavodu Dominik Savio Karitas Domžale
- Cene storitve pomoč družini na domu
- Cene storitev obveznih GJS varstva okolja – zbiranja komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov in odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov
- Sklep o financiranju političnih strank iz proračuna Občine Domžale v letu 2019
- Program dela Občinskega sveta Občine Domžale za prvo polletje 2019
- Volitve in imenovanja:
  - Imenovanje direktorja javnega zavoda Kulturni dom Franca Bernika Domžale
  - Imenovanje predstavnika Občine Domžale v Svet Kulturnega doma Franca Bernika Domžale
  - Imenovanje predstavnikov Občine Domžale v Svet Knjižnice Domžale
  - Imenovanje predstavnika Občine Domžale v Svet lokalnih skupnosti Centra za socialno delo Osrednja Slovenija – »Vzhod«

– Mnenje v postopku imenovanja ravnatelja javnega vzgojno varstvenega zavoda »Vrtec Urša«

9. Vprašanja, pobude in predlogi

1. Obravnava in sprejem Sklepa o podelitvi priznanj Občine Domžale v letu 2019

Občinski svet Občine Domžale je sprejel Sklep o podelitvi priznanj Občine Domžale v letu 2019.

- Občina Domžale podeli ZLATO PLAKETO Foto, kino, video klubu

Mavrica Radomlje – ob 50-letnici uspešnega dela za ohranjanje zgodovine in kulturne dediščine.

- Občina Domžale podeli SREBRNO PLAKETO Mariki Haler – za življenjsko delo pri vodenju pevskih zborov in ohranjanja ljudske pesmi.
- Občina Domžale podeli SREBRNO PLAKETO Jožefi Košak – za ohranjanje slamnikarske dediščine in posredovanje mlajšim generacijam.
- Občina Domžale podeli BRONASTO PLAKETO Damjanu Tomažinu –

za uspešno delo pri vodenju Godbe Domžale.

- Občina Domžale podeli BRONASTO PLAKETO Janezu Medvešku – za vsestransko bogato ustvarjalnost, tudi promocijo občine.
- Občina Domžale podeli BRONASTO PLAKETO Vidi Perne – za dolgotrno predano delo v Medobčinskem društvu invalidov Domžale.
- Občina Domžale podeli NAGRADO OBČINE DOMŽALE Društvu paraplegikov ljubljanske pokrajine

– za uspešno delo na območju občine Domžale ob njihovem jubileju – 40-letnici.

- Občina Domžale podeli NAGRADO OBČINE DOMŽALE Veroniki Pogajar – za aktivno delo v društvih.
- Občina Domžale podeli NAGRADO OBČINE DOMŽALE dr.Tomažu Lavriču – za prizadevano delo v Ribiški družini Bistrica in širše.
- Občina Domžale podeli NAGRADO OBČINE DOMŽALE Citrarski skupini Notice (Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale) – za uspešno promocijo citrarstva in Občine Domžale.
- Občina Domžale podeli NAGRADO OBČINE DOMŽALE Anki Cerar – za dolgoletno nesebično in predano delo v društvih in društvu Lipa Domžale.

2. Odlok o proračunu Občine Domžale za leto 2019 – druga obravnava

Občinski svet Občine Domžale je sprejel sklep o sprejemu odloka o proračunu Občine Domžale za leto 2019. Občinski svet Občine Domžale je obravnaval 26 amandmajev k odloku o proračunu Občine Domžale za leto 2019. Občinski svet Občine Domžale je sprejel odlok o proračunu Občine Domžale za leto 2019.

3. seja Občinskega sveta Občine Domžale je bila prekinjena in se bo nadaljevala v četrtek, 4. aprila 2019, ob 16. uri v sejni sobi Občine Domžale.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

Čistilna akcija – OČISTIMO OBČINO DOMŽALE 2019

datum	naziv KS/DRUŠTVA	lokacija zabožnikov in zbirna mesta	ime in priimek kontaktne osebe	kontaktna številka
6. 4. 2019	KS Dob	TURNŠE: piknik prostor ČEŠENIK: pred gradom Češenik DOB: pri OŠ DOB za telovadnico DOB: pri PGD DOB na gasilskem zemljišču LAZE: poleg avtobusne postaje Laze ŽEJE: na parkirišču pri novem igrišču	Marija Ravnikar Feliks Lampret	041 628 281 041 328 413
6. 4. 2019	KS Dragomelj - Pšata	PŠATA: 3x zabožnik - dvorišče pred PGD PŠATA-DRAGOMELJ	Roman Lazar	041 624 442
6. 4. 2019	KS Homec - Nožice	HOMEC: dvorišče pred PGD Homec NOŽICE: pri Mostu želja v Nožicah	Marjeta Rode	031 615 407
5. 4. 2019 16.00-20.00	KS Ihan	IHAN: 2x zabožnik pri Gasilskem domu Ihan - Breznikova cesta 76, Ihan GORIČICA: ob cesti na Brdo	Branko Sojer Andrej Trtnik	031 419 362 041 283 260
6. 4. 2019 ob 9.00	KS Jarše - Rodica	SREDNJE JARŠE: dvorišče pred PGD Jarše - Rodica	Anton Košenina Stanislav Cotman	040 704 497 031 229 369
6. 4. 2019 ob 8.00	KS Krtina	KRTINA: pri prostorih KS KRTINA STUDENEC: pri Krajevnom domu - gasilskem domu PGD Studenec ZALOG: pri gostišču SOKLIČ RAČNI VRH: sredi vasi	Janez Avsec Franci Rahne	041 256 984 041 280 750
6. 4. 2019	KS Preserje	PRI EKOLOŠKEM OTOKU V PRESERJAH, trikotno zemljišče s parc. št. 818/1, k. o. Homec PRI EKOLOŠKEM OTOKU OB OGRAJI PRI OŠ PRESERJE PRI RADOMLJAH, zemljišče s parc. št.: 840/10 k. o. Homec	Janez Hribar	041 615 610
6. 4. 2019	KS Radomlje in TD Radomlje	RADOMLJE: dvorišče pred KS Radomlje RADOMLJE: dvorišče pred PGD Radomlje	Sonja Jerman Peter Zvonc	041 674 132 041 821 884
6. 4. 2019	KS Rova	ROVA: lokacija za Gostilno Pirc	Marinka Kosmatin	040 608 975
5. 4. 2019 16.00-18.00	KS Toma Bregca Vir	VIR: dvorišče pred KS Vir - Boštjan Merela - PGD VIR - 041 331 150 VIR: v Športnem parku Vir - pri nogometnem igrišču - Robert Žibert - ŠD VIR - 041 730 343 VIR: parkirišče pri trgovini TUŠ - nasproti balinišča - Stane Žavbi - BUDNIČAR - 040 250 383 VIR: pri novem igrišču ob Kamniški Bistrici - ob hribu, pri baru Sahara	mag. Lovro Lončar	041 331 150
6. 4. 2019 9.00-12.00	KS Simon Jenko	ŠTUDA: pri VAGONČKU DOMŽALE: Športni park - TEN-TEN DOMŽALE: pri pokopališču DOMŽALE ŠENTPAVEL: pri cerkvi v Šentpavlu	Erika Kos Mateja Kos Veronika Banko	031 322 706 01 721 1064
6. 4. 2019 9.00-12.00	KS Slavko Šlander	DOMŽALE: makadamsko parkirišče pri Veleblagovnici TUŠ DOMŽALE: pri plinski postaji ob KAMNIŠKI BISTRICI DOMŽALE: pri brvi ob KAMNIŠKI BISTRICI (nasproti ELEKTRA PODREČJE) PODREČJE: na parkirišču pri spomeniku	Erika Kos Mateja Kos Marjan Ravnikar	031 322 706 01 7211 064
6. 4. 2019 9.00-12.00	KS Vencelj Perko	STOB: pri gasilskem domu STOB-DEPALA VAS DEPALA VAS: ob železniški progi DOMŽALE: parkirišče pri SPB 1, OB SILOSIH	Erika Kos Mateja Kos Janez Ulčar	031 322 706 01 7211 064
6. 4. 2019 ob 8.00	PGD DOMŽALE-MESTO	DOMŽALE: pri gasilskem domu PGD DOMŽALE-MESTO	Anže Korošec	041 606 495
5. 4. 2019	RIBIŠKA DRUŽINA	PODREČJE: na parkirišču pri ELEKTURU	Tomaž Lavrič	070 797 676
6. 4. 2019	BISTRICA DOMŽALE	PODREČJE	Božo Osolin	040 196 764

Župan sprejel predstavnika Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine

Župan Toni Dragar je v sredo, 6. marca, sprejel Roka Bratovža, predstavnika Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine, ki je županu ob tej priložnosti predal darilo – grafiko, umetniško delo enega izmed članov društva – s čimer so se v društvu simbolično zahvalili občini za njeno podporo. Po Bratovževih besedah je domžalska občina ena najpomembnejših podpornic njihovega društva, ki je sicer v lanskem letu obeležilo 40. obletnico delovanja.

Sogovornika sta del pogovora namenila problematiki dostopnosti javnih površin, predvsem tudi javnih zavodov. Župan je predstavil projekte, skozi katere si lokalna skupnost prizadeva postati invalidom prijazna

občina, Rok Bratovž pa je poudaril, da si invalidi predvsem želijo samostojnosti.

URAD ŽUPANA
FOTO: VIDO REPANŠEK

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

OČISTIMO DOMŽALE

sobota, 6. april 2019

od 9. ure dalje.

VELIKI INTERVJU

ČEBELA PRIGANJA ČEBELARJA K DELU

ANDREJ JUS, PREDSEDNIK ČEBELARSKEGA DRUŠTVA DOMŽALE

Devetega marca 1919 je bila v Slaparjevi hiši v Lukovici ustanovljena Čebelarska podružnica za Brdski sodni okraj, kar štejeemo za začetek organiziranega delovanja čebelarjev na širšem domžalskem območju.

Miha Ulčar
Foto: Iztok Dimc

Iz te podružnice so pozneje nastala čebelarska društva Domžale, Dolsko, Krtina Dob, Lukovica in Moravče, ki še danes opravljajo pomembno poslanstvo čebelarstva. Ob 100-letnici organiziranega delovanja so omenjena čebelarska društva skupaj obeležila ta visoki jubilej, že pred tem pa so izdala tudi skupni zbornik, ki na 184 straneh in več kot 120 fotografijah predstavlja ustanovitve podružnice, bogato zgodovino društev, čebeljo pašo nekdanj in danes ter fotografije 198 čebelnjakov današnjih članov društev.

Ob jubileju smo se pogovarjali s predsednikom Čebelarskega društva Domžale Andrejem Jusom, ki z družino živi v Prelogu, s čebelarstvom pa se je aktivno začel ukvarjati ob upokojitvi. V tem delu oziroma poslanstvu je Andrej našel veselje in navdušenje, prav tako pa z veseljem opravlja tudi funkcijo predsednika društva, za katero pravi, da mora biti predsednik odprta oseba, ki zna poslušati, povezovati in spodbujati k sodelovanju. Takšnih izkušenj mu ne manjka, saj jih je ogromno pridobil v času svojega poklicnega delovanja na Zvezi za tehnično kulturo Slovenije ter še v nekaterih organizacijah, ki delujejo na področju spodbujanja mladih k tehničnim poklicem in v kulturne dejavnosti, pa tudi na področju uveljavljanja starejših v družbi. V pogovoru boste izvedeli marsikaj zanimivega o čebelah in čebelarjenju, sprehodila pa sva se tudi skozi sto let organiziranega delovanja čebelarjev na Domžalskem.

Kaj pomenijo čebele v našem ekosistemu in kakšen je pomen čebelarstva?

Pomen čebele je izjemno velik, saj s svojo opravevalno funkcijo vršijo to, da se habitatni ohranjajo oziroma da se izboljšujejo, če seveda ljudje ne uničujemo okolja. Je namreč tista žival, ki je za ekosisteme najbolj občutljiva. Čebela ima izjemno funkcijo, saj ima takšne sposobnosti, da lahko opravi in v naravi pobere, kar ji ustreza za razvoj družine. S tem seveda ne želim zmanjševati vloge drugih opravevalcev. Je pa dejstvo, da je čebela ena od najbolj razvitih živalskih bitij. Čebelja družina je super organizem, kjer vse poteka po določenih pravilih, ki jih je postavila narava in del te narave so čebele. Zato je čebelarjenje danes tako zelo popularno. Skozi čebelarjenje spoznavam, kako deluje narava in obenem spoznavam čudoviti svet čebel. Čebelarji pravimo, da se stalno učimo, a hkrati ugotavljamo, da o čebeljem svetu ne vemo veliko. Če hočete spoznavati čebelji svet, se morate veliko družiti s čebelami, opazovati njihovo življenje v panju in tudi izven njega. Čebelarstvo ni enostavna dejavnost, saj čebela ni hišni ljubljencek, kot je pes ali kakšna druga domača žival. Čebelje življenje je namreč popolnoma drugačno, saj je čebela divja žival.

Kako ste se sami srečali s čebelami in kaj je botrovalo temu, da ste obuli čevlje čebelarja?

Že moj stari oče je bil čebelar, verjetno, da je to pozneje vplivalo name. Nekaj je pridodalo tudi moje delo v

Skozi čebelarjenje spoznaš, kako deluje narava in obenem spoznaš čudoviti svet čebel. Čebelarji pravimo, da se stalno učimo, a hkrati ugotavljamo, da o čebeljem svetu ne vemo veliko. Če hočete spoznavati čebelji svet, se morate veliko družiti s čebelami, opazovati njihovo življenje v panju in tudi izven njega. Čebelarstvo ni enostavna dejavnost, saj čebela ni hišni ljubljencek, kot je pes ali kakšna druga domača žival. Čebelje življenje je namreč popolnoma drugačno, saj je čebela divja žival.

Zvezi tehnične kulture Slovenije, kjer sem se srečeval s čebelarjenjem na raziskovalnih taborih in drugih interesnih dejavnostih. In če se veliko družim v različnih okoljih, imam potem tudi kaj za izbirati. Po odhodu v pokoj sem razmišljal, s čim bi se ukvarjal v tretjem življenjskem obdobju. Najprej sem si želel imeti konja, po temeljitem razmisleku pa sem ugotovil, da je skrb za konja naporna in predraga. Odločil sem se za čebelarjenje, kjer sem našel veselje in navdušenje. Večino čebeljih družin imam doma v Ihanu, imam pa tudi manjši zabožnik, ki ga prevažam na paše. Večino finančnih sredstev, ki sem jih imel ob upokojitvi, sem investiral v čebelarstvo, nisem pa želel, da bi to postala investicija, ampak da mi nudijo dolgoročno zadovoljstvo. Prepričan sem, da sem dobro naložil ta denar.

Kaj za vas pomeni čebelarjenje in kako gledate nanj?

Čebelarjenje mi osebno pomeni zelo veliko. Pred upokojitvijo nisem imel nobenega časa za naravo, razen nujnih del na vrtu, v sadovnjaku in občasne sprehode. S čebelarjenjem sem spoznal, da moramo imeti do narave drugačen odnos, kot ga imamo običajno. Kar naenkrat se ti zgodi, da naravo spoznaš na bolj osebne način. Vidiš, kaj se v naravi dogaja, in kakšen je odnos ljudi do narave; kar se mi zdi najbolj pomembno pri čebelarjenju. Predvsem čebele pa tudi čebelar opravljajo težko delo, in če je vse optimalno, za nagrado prejme med in druge čebelje pridelke. Menim, da pridobivanje čebeljih pridelkov ni primarna dejavnost čebelarja, le to vidim kot nagrado za čebelarjevo vestno delo. Seveda spoštujem tudi delo čebelarjev profesionalcev, ki od tega živijo. Oni imajo malo drugačna pravila kot ljubiteljski čebelarji, in so pomemben del gospodarske panoge, saj pridobivajo več pridelka. Je pa zaradi opravevanja in ohranjanja ekosistemov pomembno delo vseh čebelarjev. Še večje zadovoljstvo pa mi je, če delam tako, da so čebele močne in zdrave, da imam čistočo v čebelnjaku in okoli njega.

Kakšno bitje je čebela?

Osnovne značilnosti čebeljega telesa in celotne čebelje družine so takšne, da poudarjajo njeno delovno naravo in zaznavanje sprememb, ki se dogajajo v naravi. Sam vidim čebelo kot eno od najbolj občutljivih in koristnih bitij na svetu. Čebela in čebelja družina priganjata čebelarja k delu. Ko se čebelar tega navadi, mu ni nič težko narediti, se pa tega težje navadijo naše soproje, ko ugotovijo, da imajo čebele prednost. Čebelarji začetniki pa imamo običajno problem, da velikokrat odlašamo z delom pri čebelah. Rečeš si, to delo bo počakalo do jutri, a takšno razmišljanje lahko pomeni za čebelarja katastrofo. Takrat, ko so čebele najbolj razvite, to je od aprila pa vse do konca avgusta, za čebelarja ni dopusta. Če pa

se že odločiš za kakšen dan dopusta, je treba za čebele poskrbeti tako, da tega ne občutijo. Vsak, ki se odloči za čebelarstvo, mora vedeti, da mora delati in upoštevati način življenja čebel in njihovo biologijo.

Kako poteka delo čebelarja?

Čebelarstvo lahko razdelimo na več obdobij. Prvo čebelarstvo obdobje se začne 1. avgusta, ko moramo nadomestiti tisto, kar smo čebelam vzeli v pomladnih in poletnih mesecih. Ker smo jim vzeli medičino, cvetni prah in vosek, jih moramo takrat nahraniti, da preživijo dolgo zimo. Prav tako moramo pregledati čebelje družine, saj moramo skrbeti za njihovo zdravje. V današnjem času se namreč soočamo z zajedavcem – varojo – in če pozabimo na njo, se nam lahko zgodi, da izgubimo veliko čebeljih družin. Za čebelarja je to velika izguba, ki jo lahko nadomesti z nakupom, ali pa mora naslednjo sezono več delati, da pride do novih čebeljih družin. To delo traja približno do konca septembra, nato pa se delo s samimi čebelami počasi zaključuje.

Sledi drugo obdobje, ki traja v zimskem času. Čez zimo večkrat previdno pogledamo, kako čebele živijo in če je potrebno še kakšno dodatno zdravljenje. Drugače pa jih pustimo pri miru. Seveda pa ima čebelar takrat druga opravila in skrbi, saj se pripravlja na novo sezono. Vsako leto je treba zamenjati tretjino satja, pregledati orodje, popraviti, kar se je pokvarilo ali iztrošilo. V novo sezono moramo vstopiti dobro pripravljeno, nič nas ne sme presenetiti. V zimskem času je tudi čas za izobraževanje in za pregled minule sezone, predvsem v smeri, da razmislimo, kaj smo delali narobe in kaj je potrebno izboljšati, da bi bili uspešnejši.

Tretje obdobje se začne v začetku marca in sicer s pripravami na pašno sezono. Če je primerno vreme, so prvi izleti čebel v naravo že v februarju. Takrat čebele prinesejo prvi cvetni prah. Do sredine marca pregledamo in očistimo okolico čebelnjaka, nato pa nastopi resnejše delo,

ki se imenuje obdobje čebelarjenja. Začne se cvetenje leske, vrbe, travniških cvetic, sadnega drevja ... Takrat je pomembno, da imamo močne in zdrave družine, kar se opazi že na žrelu panja. Če narava ni preveč radodarna je treba ukrepati. Posebno pomembno je cvetenje divje češnje, ko se razvoj čebel in tudi delo čebelarjev močno pospeši. To delo traja vse do kresa v juniju. To obdobje je tudi naša glavna sezona, ko so cvetlične in gozdne paše. Do 20. junija v čebelarstvu velja tudi rojilno razpoloženje in takrat je veliko dela. Če so čebelje družine zelo močne, se lahko razdelijo na dva dela. En del ostane v panju, drugi del pa odide in tako nastane nova družina. Največji čar čebelarstva je, ko čebele rojijo, takrat lahko iz ene družine naredimo tudi tri nove čebelje družine, če so seveda primerni pogoji. Ob rojenju skrbimo, da imamo čebelje družine pod kontrolo, pomembno pa je tudi, da vemo, kakšen so paše v naši okolici. V primeru slabega vremena in brezpašnega obdobja čebeljim družinam previdno dodajamo hrano, da ostanejo močne. Vse to se je dogajalo tudi že v preteklosti, takrat so čebelarji morali kupovati sladkor in prehranjevati družine, da so jih ohranili za naslednjo sezono. Čebelarji poznamo rek, da ima vsak pameten čebelar na zalogi med, sladkor in denar za dve sezoni. Temu bi moderno lahko rekli mrtvi kapital. Torej, najbolj pomembno je, da ohranimo čebelje družine za novo sezono.

Kakšna je današnja slika Čebelarskega društva Domžale?

Današnja slika Čebelarskega društva Domžale ocenjujem kot dobro. V našem društvu je 112 članov, od tega je približno 80 čebelarjev, ostali so simpatizerji ali družinski člani, ki pomagajo čebelarju pri njegovem delu čez leto. V čebelarstvu dajemo velik poudarek na izobraževanju in izmenjavi izkušenj. Ni namreč enostavno začeti na način, da kupiš panj, čebeljo družino in začneš čebelariti. Po mojem mnenju vsak čebelar začetnik potrebuje mentorja, zato je pomembno, da si čebelarji med seboj pomagamo in izmenjavamo izkušnje. V našem društvu imamo mesečne debate, kjer si izmenjujemo izkušnje in se tudi dogovorimo, kako bomo pomagali manj izkušenim čebelarjem. Ključno je tudi izobraževanje in usposabljanje, kjer usvojiš tehnike čebelarjenja in zdravstveno varstvo čebel. Danes je v svetu veliko problemov z ohranjanjem čebeljih družin. Predvsem zaradi neprimerne uporabe pesticidov in tudi vse težjih vremenskih pogojev. Naše paše so čedalje krajše, zato morajo čebele in čebelarji več delati. Potem so tu še zajedavci – varoja, ki jo moramo uničiti, če želimo, da bodo naše čebele preživele. Poleg tega so še nekatere druge bolezni, ki so povezane z našimi posegi v prostor (onesnaženja rek in potokov), pa virusi ... Vse to čebelam škoduje.

Velik in zelo pomemben poudarek, ki ga dajemo pri našem delu v društvu, je izobraževanje mladih. V tem letu izvajamo tri krožke na osnovnih šolah, razmišljamo pa tudi o tem, da bi število krožkov še razširili. Prenos znanja na mlade je

TEMA MESECA

MESTNI AVTOBUS V DOMŽALAH

Dostopni javni, mestni oziroma medkrajevni prevoz – pravica in ne luksuz.

Mateja A. Kegel
Foto: Miha Ulčar

Domžale so sedma največja občina v Sloveniji po številu prebivalcev, pred našo občino so samo še Ljubljana, Maribor, Kranj, Koper, Celje in Novo mesto, za nami pa še 205 občin, med katerimi najdemo kar nekaj takih, ki imajo mestni oziroma krajevni avtobus. Če bi govorili o občini, ki ima le nekaj sto prebivalcev, predvsem pa manjšo površino in nič okoliških krajev, morda ta podatek ne bi bil tako pomemben. A Domžale so občina, ki imajo kar nekaj krajev, ki so oddaljeni več kilometrov od upravnega središča (Radomlje, Dob, Rova, Ihan, Vir, Dragomelj ...), zato je zgodba popolnoma drugačna.

Gre za zgodbo o potrebnosti uvedbe lokalnega prevoza, ki vpliva na slabši položaj nekaterih občanov in občank, prispeva k zmanjševanju ogljikovega odtisa in seveda povečevanju mobilnosti prebivalcev vseh starostnih skupin. Gre za nekaj, kar bi danes morala biti pravica in ne luksuz – dostopen javni, mestni oziroma medkrajevni prevoz.

Priznati moramo, da so Domžale čudovito mesto, ki se razvija, morda ne s svetlobno hitrostjo, kot bi si marsikdo želel, a gremo po poti napredka. Radi se pohvalimo, da smo različnim družbenim skupinam prijazna občina, mladim prijazna občina, energetska učinkovita občina, invalidom prijazna občina ... Kaj pa tisti, ki nimajo izpita za avto, mladi in starejši, ki bi želeli biti bolj samostojni? Govorimo seveda o mestnem avtobusu, minibusu, kombiju, skratka prevoznem sredstvu, ki bi nas iz ene točke (recimo Ihana, Doba, Radomelj, Krtine ...) pripeljal v središče Domžal večkrat na dan.

Brežice, Celje, Jesenice, Krško, Velenje ... pa Domžale?

Velik del večjih slovenskih krajev že ima mestni oziroma krajevni avtobus; gre za krožni promet, ki povezuje kraje znotraj občine, v nekaterih primerih tudi širše, naselja izven občine. Med takšnimi dobrimi primeri so občine Brežice, Celje, Jesenice, Krško, Maribor, Ptuj in Velenje ter še katera. Njihovi mestni avtobusi vozijo v različnih časovnih intervalih, od 15 minut v času največje prometne frekvenca, do urnega obvoza v času, ko ni predvidenih toliko potnikov. Nekatere občine svojim občanom tovrstne mestne prevoze omogočajo – brezplačno.

Skozi Domžale vozi medkrajevni avtobus, ki naš kraj povezuje z drugimi, a linije v krajih izven centra so vse prej kot pogoste. Dragomelj, Ihan, Homec, Preserje, Radomlje, Vir, Količevo, Dob in Krtina so kraji, ki imajo povezavo z javnim potniškim prometom le nekajkrat na dan, nekateri kraji med seboj niti niso povezani. Če želimo recimo priti iz Dragomlja v Dob, moramo prestopati, pa tudi vmes čakati ... nekaj ur? Morda se kdo vpraša, zakaj bi sploh nekdo hodil iz Dragomlja v

Dob. Zagotovo se to lahko vpraša nekdo, ki o tem nikdar ne razmišlja, pač pa preprosto sede v avto in se odpelje tja, kamor si želi.

Mestni javni promet spodbuja socializacijo, spodbuja mobilnost vseh generacij, omogoča veliko več ljudem, da so samostojni pri svojih opravilih, pa najsi gre za obiske znancev v sosednjem kraju ali pa opravljanje osnovnih življenjskih nalog, kot je obisk trgovine, zdravnika, pošte, lekarn, pokopališča, obisk glasbene šole za otroke in mladino, kulturne prireditve, nekaj, kar vsem, ki smo mobilni, bogati ali olajša življenje.

Naši odtisi zaznamujejo okolje

Eden od pomembnih vidikov mobilnosti je tudi naš odtis, ki ga pustimo v okolju. Ljudje namreč s svojim delovanjem oddajamo ogljikov dioksid. Res je, da ga oddajamo že s tem, ko dihamo, živimo, a gre za majhne količine, ki ne predstavljajo bistvene težave. Vse ostalo, kar počnemo v svojem življenju, pa je druga zgodba in predvsem precej večja količina ogljikovega dioksida. Izpuste ogljikovega dioksida ponazarjamo z izrazom ogljikov odtis, tega danes lahko konkretno izmerimo, njegov vpliv pa je dobro opazen pri segrevanju ozračja in posledično podnebnih spremembah. Te vse pogo-

steje občutimo tudi sami, če ne drugače pa v obliki vremenskih razmer, pa tudi slabšega počutja, kjer je koncentracija ogljikovega dioksida večja.

Čeprav pogosto rečejo, da en človek težko naredi veliko spremembo, pa temu vendarle ni čisto tako. Majhni koraki nas lahko pripeljejo do velikih ciljev in svoj ogljikov odtis lahko zmanjšujemo že s pravilnim ločevanjem odpadkov, recikliranjem, varčno porabo vode in energije, predvsem pa tudi s trajnostno mobilnostjo. Uporaba javnega prevoza je, v primerjavi s prevozom z osebnim vozilom (sploh, kadar je v njem le ena oseba) veliko bolj trajnostno usmerjena in zmanjšuje ogljikov odtis, ki ga dajemo občani v svojem mestu.

Eno od mest, kjer je mestni avtobus danes nekaj samoumevnega in ga prebivalci s pridom uporabljajo, je tudi Mestna občina Velenje, kjer so nam med drugim razkrili konkretne podatke o ogljikovem odtisu oziroma prihranku na račun Lokalca, kot se imenuje njihov avtobus. Zanimalo nas je, ali imajo informacijo o zmanjšanju vpliva na okolje z vidika zmanjševanja prometa na račun brezplačnega mestnega prevoza, in kot so nam povedali v uradu župana: »Mestna občina Velenje je bila med prvimi v Sloveniji, ki je s projektom brezplačnega mestnega potniškega prevoza želela vplivati na zmanjšanje negativnih učinkov prometnega onesnaževanja zraka v mestu in razbremeniti parkiranje v mestu. Posamezniki, ki so v teh desetih letih izbrali vožnjo z Lokalcem, so skupaj znižali ogljikov odtis za približno 300.000 kg CO₂.«

Kako zmanjšati promet v mestu?

Številni prebivalci se vse pogosteje pritožujejo nad prometom, sploh v času prometnih konic. Logično, na

cesti je vse več avtomobilov, ljudje želimo čim prej priti iz točke a do točke b, predvsem pa, ko ni alternativnih možnosti, pač sedemo v avto. Alternativne možnosti za tiste, ki so zdravi in zmožni rekreacije, so tudi sprehod, kolo, morda skiro, skratka uporaba lastne energije. A to bi pomenilo, da bi morale biti pešpoti povsod varne, prav tako pa kolesarske poti in ustrezno prilagojene poti za druga (nemotorna) prevozna sredstva. Številna evropska mesta so ta izziv rešile na način, da so kolesarske poti popolnoma ločene od ostalega cestnega prometa. Seveda

šolo. Učna ura se konča ob 17.30, če bi želel sam domov, bi moral na avtobus za Radomlje čakati kar do 18.57. V tem primeru je treba ponovno aktivirati 'taxi – starše', ki bodo za to uporabili avto in hkrati otroka prikrajšali za samostojno izkušnjo obnašanja v prometu.

Otroci in javni prevoz

Preverili smo, kako je v takem primeru v drugih krajih. Očka Dejan iz Ljubljane nam je zaupal svojo izkušnjo. Ima namreč tri otroke in usklajevanje prevoza za vse tri je včasih praktič-

Številne rešitve, ki bi jih že lahko uvedli v Domžalah, so padle v vodo na račun izvajalca javnega linijskega prevoza potnikov na obstoječih medkrajevnih linijah podjetja Kam-Bus (danes Arriva), ki ima koncesijo za medkrajevne linije na območju naše občine. Kar nekaj časa in energije je vzelo pogajanje in usklajevanje, da smo dobili podaljšano linijo Ljubljanskega potniškega prometa 12D, ki danes omogoča vstop in izstop v Dragomlju. S tem smo pokazali, da se marsikaj da, z zadostno željo in odločnostjo, tudi priti do celostnih rešitev.

pa ne bi bilo slabo, če bi tudi Domžale dobile katero od številnih rešitev, ki so jih slovenske občine že posvojile – izposoja koles, električnih vozil in podobno.

A žal vsi nimajo te možnosti, nekaterim to ne dopušča zdravje, spet drugi pa so za to še preprosto premladi, premalo izkušeni v prometu. Predstavljam si starejšo gospo, ki mora med tednom ob 11. uri k zdravniku. Živi v Ihanu, kjer zadnji avtobus pred 11. uro pelje ob 7.07. To pomeni, da bo gospa skoraj štiri ure čakala v Domžalah na zdravniški pregled. Naslednji avtobus iz Ihana v Domžale pelje šele ob 13.20. Ko bo končala zdravniški pregled, pa jo čaka še vsaj ura in pol čakanja na avtobus za domov.

Ali pa 13-letni deček, ki živi v Radomljah, v Domžale pa hodi v glasbeno

no nemogoče, sploh, ker se družina trudi živeti varčno in imajo samo eno vozilo. Hčerka ima 10 let in po popoldanskih obveznostih, pa tudi v šolo, ki je od doma oddaljena kar nekaj kilometrov (živijo na obrobju mesta) se vozi sama. »Vedno, preden gre od doma, nama sporoči in ko pride na cilj, se ponovno javi. Naučila sva jo, kako gre na avtobus in tudi na račun tega je veliko bolj samostojna, kot bi bila sicer. Ne predstavljam si, kako bi sicer zmogli vse obveznosti, ki jih imamo poleg službe. Pa še Maja se tako navaja na to, kako se mora obnašati v prometu.«

Mamico, ki prihaja iz Dragomlja in ima 12-letnega sina (želela je ostati anonimna), smo povprašali, če bi bila pripravljena sina na treninge nogometa v Domžale poslati samega,

PEDIKERKA Z DOLGOLETNIMI IZKUŠNJAMI V ZDRAVSTVU

nudi medicinsko pedikuro na vašem domu ali pa vas obišče na območju Domžal, Trzina ali Mengša.

30% POPUST na redne cene do konca maja

Informacije na 040 596 441, Petra

OBČINA **DOMŽALE**
prostor zadovoljnih ljudi

Dobrodešel april 2019!

dogajanje OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Sreda, 3. april, ob 18. uri

OB 30-LETNICI PK MIKI: PLESNA PRAVLJICA ŽABJI KRALJ
KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA

Sreda, 3. april, ob 19. uri

ODPRTJE FOTOGRAFSKE RAZSTAVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU: »KO BO VELIK, BOM...«
KNJIŽNICA DOMŽALE

Sobota, 6. april, ob 10. uri

1. KUHNA NA PLAC
TRŽNI PROSTOR DOMŽALE

Sobota, 6. april, od 9. ure dalje

ČISTILNA AKCIJA OČISTIMO DOMŽALE 2019
PO KRAJEVNIH SKUPNOSTIH (RAZPORED NA WWW.DOMZALE.SI)

Sobota, 6. april, med 9. in 18. uro

UPORABA PROMETNEGA POLIGONA ZA MOTORISTE
PROMETNI POLIGON V ZG. JARŠAH (OB TRGOVINI TUŠ, CASH&CARRY)

Četrtek, 11. april, ob 19. uri

ANDREJ JANŽA – ANDI • ODPRTJE RAZSTAVE SLIK IN RISB DOMŽALSKEGA USTVARJALCA
MENAČENKOVA DOMAČIJA

Sobota, 13. april od 8. do 13. ure

VELIKONOČNI SEJEM TD JARŠE-RODICA (POSTAVITEV BUTARICE) IN NAŠA REPUBLIKA PRLEKIJA
TRŽNI PROSTOR DOMŽALE

Torek, 16. april, ob 19. uri

SLAVNOSTNA SEJA OB OBČINSKEM PRAZNIKU
KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA

Sreda, 17. april, od 16. ure dalje

SPOZNAJMO SE, PRAZNUJMO SKUPAJ!
ČEŠMINOV PARK

Petek, 19. april, ob 7. uri - tekmovalni del, ob 14. uri - razglasitev rezultatov

21. TURNIR V KEGLJANJU SLOVENSКИH PARAPLEGIKOV ZA POKAL OBČINE DOMŽALE

TEKMOVANJE BO POTEKALO NA KEGLJIŠČU V KAMNIKU, RAZGLASITEV REZULTATOV NA KOLIČEVEM

Sobota, 20. april, od 8. do 13. ure

PROMENADNI KONCERT GODBE DOMŽALE IN SEJEM ROKODELCEV
TRŽNI PROSTOR DOMŽALE

Četrtek, 25. april, ob 9. uri

5. MEDNARODNI FESTIVAL ZNANJA IN KULTURE STAREJŠIH SLOVENSKA UNIVERZA ZA 3. ŽIVLJENJSKO OBDOBJE IN DRUŠTVO LIPA – UŽJO DOMŽALE

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA

Četrtek, 25. april, ob 17. uri

SLOVESNO ODPRTJE ŠPORTNEGA PARKA HRASTJE DEPALA VAS
DEPALA VAS

Sobota, 27. april, od 8. do 13. ure

KRAJINSKI PARK KOLPA (PRIHOD ZELENEGA JURIIJA)
TRŽNI PROSTOR DOMŽALE

Sobota, 27. april, ob 15. uri

SLOVESNOST OB DNEVU UPORA PROTI OKUPATORJU
GASILSKI DOM V ŽEJAH POD SV. TROJICO

Sobota, 27. april, ob 20. uri

NEDOKONČANA POPOLNOST LETNI KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA DOMŽALE - KAMNIK Z MLADIMI SOLISTI
KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA

Torek, 30. april, od 19. ure dalje

TRADICIONALNO PRVOMAJSKO KRESOVANJE
ŠPORTNI PARK RADOMLJE

Sreda, 1. maj, od 6. ure dalje

PRVOMAJSKA BUDNICA OB PRAZNIKU DELA
PO ULICAH DOMŽAL

dogajanje V APRILU

Ponedeljek, 1. april, od 17. do 20. ure • CENTER ZA MLADÉ DOMŽALE
RISARSKA DELAVNICA S PROSTOVOLJCEM RICARDOM IZ KANARSKIH OTOKOV

Ponedeljek, 1. april, ob 18. uri • ŠTADION DOMŽALE
REKREACIJA ZA VSE • BREZPLAČNA VODENA VADBA ZA ODRASLE IN OTROKE

Torek, 2. april, ob 10. uri • DOM UPOKOJENCEV DOMŽALE
PEVSKI ZBOR ROŽMARIN

Torek, 2. april, ob 10. uri • KNJIŽNICA DOMŽALE
ANDERSENOV DAN

Četrtek, 4. april, ob 19. uri • CENTER ZA MLADÉ DOMŽALE
MEDNARODNA KAVARNA • TEMA: PROSTOVOLJNO DELO, PRIPRAVNIŠTVO ALI ZAPOSILITEV V TUJINI

Sobota, 6. april, ob 19. uri • ŠPORTNA DVORANA DOMŽALE
KOŠARKARSKA TEKMA HELIOS SUNS : ROGAŠKA

Ponedeljek, 8. april, ob 18. uri • ŠTADION DOMŽALE
REKREACIJA ZA VSE • BREZPLAČNA VODENA VADBA ZA ODRASLE IN OTROKE

Ponedeljek, 8. april, ob 18. uri • CENTER ZA MLADÉ DOMŽALE
PREDAVANJE: SOČUTNI STARŠI – SOČUTNI OTROCI – ODGOVORNI MLADOSTNIKI

Ponedeljek, 8. april, ob 10. uri • DOM UPOKOJENCEV DOMŽALE
PEVSKI ZBOR ŽERJAVČKI

Torek, 9. aprila 2019, ob 17.30 uri • AVLA OŠ RODICA
POMLADNI KONCERT PEVSKIH ZBOROV OŠ RODICA »GLASBA V FILMU«

v aprilu • AVLA OŠ RODICA
POMLADNA RAZSTAVA LIKOVNIH IZDELKOV UČENCEV IN UČENK OŠ RODICA

Sreda, 10. april, ob 18. uri • ŠTADION DOMŽALE
NOGOMETNA TEKMA NK DOMŽALE : NK TRIGLAV

Četrtek, 11. april, od 17. do 20. ure • CENTER ZA MLADÉ DOMŽALE
MEDGENERACIJSKA VRTNARSKA DELAVNICA

Petek, 12. april, ob 17. uri • KNJIŽNICA DOMŽALE
VELIKONOČNA DEKORACIJA – DELAVNICA ZA OTROKE IN MLADINO

Sobota, 13. april, ob 10. uri • ŠTADION DOMŽALE - OB KAMNIŠKI BISTRICI
MEDGENERACIJSKI POHOD (ZŠRD, ŠAD MAVRICA, ŠOLA ZDRAVJA, PLANINSKO DRUŠTVO DOMŽALE)

Sobota, 13. april • ŠPORTNI PARK RADOMLJE
CORDIAL CUP – MEDNARODNI KVALIFIKACIJSKI NOGOMETNI TURNIR (U11)

nedelja, 14. april • ŠPORTNI PARK RADOMLJE
CORDIAL CUP – MEDNARODNI KVALIFIKACIJSKI NOGOMETNI TURNIR (U13)

Ponedeljek, 15. april, od 17. do 20. ure • CENTER ZA MLADÉ DOMŽALE
VELIKONOČNA PEKOVSKA DELAVNICA: PLETENICE IN GNEZDA

Ponedeljek, 15. april, ob 18. uri • ŠTADION DOMŽALE
REKREACIJA ZA VSE • BREZPLAČNA VODENA VADBA ZA ODRASLE IN OTROKE

Torek, 16. april, ob 19. uri • KNJIŽNICA DOMŽALE
DR. NOAH CHARNEY: O VZGOJI OTROK: TINA DEU, IVANA GRADIŠNIK, EVA STRMLJAN KRESLIN

Torek in sreda, 16. in 17. april, ob 17. uri • OŠ PREŠERJE PRI RADOMLJAH
DOBRODELNI KONCERT NA TEMO KULTURNE DEDIŠČINE. NASTOPALI BODO VSI UČENCI OD 1. DO 5. RAZREDA IN STO UČENCEV PREDMETNE STOPNJE.

Sreda, 17. april, ob 19. uri • ŠPORTNA DVORANA DOMŽALE
KOŠARKARSKA TEKMA HELIOS SUNS : PETROL OLIMPIJA

Četrtek, 18. april, ob 10. uri • DOM UPOKOJENCEV DOMŽALE
FOLKLORNA SKUPINA ČEŠMIN IN NOTICE

Četrtek, 18. april, ob 19. uri • CENTER ZA MLADÉ DOMŽALE
NASLIKANO S PIKSLI • ODPRTJE FOTOGRAFSKE RAZSTAVE MLADIH FOTOGRAFOV CZM

Četrtek, 18. april, ob 19. uri • KNJIŽNICA DOMŽALE
MATEJ KOŠIR: TIBET POTOPIŠNO PREDAVANJE

Petek, 19. april, ob 10. uri • DOM UPOKOJENCEV DOMŽALE
OBISK RDEČIH NOSKOV

Sobota, 20. april, ob 19. uri • ŠPORTNA DVORANA DOMŽALE
KOŠARKARSKA TEKMA HELIOS SUNS : SIXT PRIMORSKA

torek, 23. april, ob 19. uri • KNJIŽNICA DOMŽALE
BERTA ŠAVLI: NA MOJH POTEH PREDSTAVITEV KNJIGE

Sreda, 24. april, ob 19. uri • KNJIŽNICA DOMŽALE
ODKRIVANJE NAJZGODNEJŠIH SPREMEMB V TKIVU DOJKE - PREDAVANJE IN DELAVNICA

Četrtek, 25. april, ob 19. uri • KNJIŽNICA DOMŽALE
ŠE POMNITE, DOMŽALCI? – DRUŠTVO LIPA DOMŽALE DOMOZNANSKI VEČER

Sobota, 27. april, ob 9. uri • BALINIŠČE V IHANU
29. TRADICIONALNI BALINARSKI TURNIR BK TABOR IHAN

petek, 27. april • ŠPORTNI PARK RADOMLJE
CORDIAL CUP – MEDNARODNI KVALIFIKACIJSKI NOGOMETNI TURNIR (U15)

Ponedeljek, 29. april, ob 18. uri • ŠTADION DOMŽALE
REKREACIJA ZA VSE • BREZPLAČNA VODENA VADBA ZA ODRASLE IN OTROKE

Svet pozabljenega staroverstva

Po lanskoletnem izjemno dobro obiskanem in sprejetem pogovoru, na katerem je Boris Čok predstavil staroversko tradicijo Krasa, so v sredo, 20. marca 2019, na Srečanju pod slamniki v Slamnikarskem muzeju ponovno gostili tega znanega ljubiteljskega igralca in turističnega vodnika, predvsem pa zbiralca ljudskega izročila in preučevalca kulturne krajine.

Na tokratnem Srečanju pod slamniki, ki ga je vodila Cveta Zalokar, nas je Boris Čok, varuh staroverske dediščine svojih kraških prednikov, popeljal v svet pozabljenega staroverstva, ki je povezano s prihodom pomladi in Vesne. V drugem delu pa nam je gost predstavil tehnike suhe zidne gradnje kamnitega kraškega sveta, ki je na seznam Unescove dediščine človeštva.

V uvodu sta se sogovornika dotaknila spomladanskega enakonočja, ki je nastopil ravno na dan pogovora. Gost je obrazložil, da so bili naši predniki po dolgi zimi v težkem pričakovanju, da se končno rešijo tega mrzlega in temnega obdobja, prav zaradi tega so pripravili več domačih obredov, nekaterih se spomni tudi še sam. Z obredi so pokazali, kako doživljajo naravo, saj so bili povezani z naravo, soncem in vsem dogajanjem v naravi. Zelo malo je pristnega še ohranje-

nega. Naši predniki so spoštovali naravo in imeli občutek do nje.

V drugem delu pogovora nam je gost predstavil tehnike suhe zidne

gradnje kamnitega kraškega sveta, ki je na seznam Unescove dediščine človeštva. Boris Čok je leta 2010 izdelal tri tematsko vodene poti v okolici Lokve. Znanje gradnje kamnitih suhih zidov pa je pridobil s pomočjo svojega očeta in izročila pastirjev kot samouk. Gre za ohranjanje prvotne tehnike gradnje na Krasu - zlaganje kamna s precej spretnosti in truda, rezultat pa so bili zidovi, ki so označevali mejo posesti, ogrado za pašo, zaslon za burjo, obrambo pred požari in podobno, obenem pa so z odstra-

nitvijo kamna na plodni, očiščeni prsti ustvarili pogoje za vrt ali njivo. To znanje zdaj prenašajo na mlajše generacije.

Po besedah gosta so bili predniki zaradi sestave kraškega sveta prisiljeni to narediti, da so si zagotovili preživetje. Da so si naredili rodovitna polja, vrtove in pašnike, so morali pobrati in odstraniti kamenje. Le-tega pa so potem koristno uporabili pri gradnji kamnitih suhih zidov, ki so imeli različne funkcije. Z zlaganjem kamna brez malte so si Kraševci poleg zidov zgradili še hiške za zaklon in shrambo, kale, apnenice, ledence, vodne zbiralnike, oklepe oziroma 'šape' vodnjakov in kamnita znamenja.

BESEDILO IN FOTO: MIHA ULČAR

Alzheimer caffe z gostjo mag. Tatjano Cvetko

V organizaciji Doma upokojencev Domžale, društva Spominčica, podružnica Domžale in Knjižnice Domžale je v četrtek, 14. marca 2019, v Knjižnici Domžale potekal pogovor v sklopu Alzheimer caffe, kjer se je povabila na pogovor odzvala gostja mag. Tatjana Cvetko, dr. med., specialistka splošne medicine in predsednica primorske Spominčice, ki deluje že 20 let. Pogovor je bil namenjen širši javnosti, osebam z demenco in njihovim svojcem, zdravstvenim delavcem in vsem, ki se srečujejo s starejšimi in obolenimi z namenom, da pridobivajo nova znanja in spoznavajo vse razsežnosti bolezni. Z gostjo mag. Tatjano Cvetko, dr. med., specialistko splošne medicine in predsednico primorske Spominčice, se je pogovarjala Cveta Zalokar.

O pogovoru, komunikaciji in sporazumevanju z demencnimi bolniki in kako preživeti dan z demenco je prijeten večer potekal ob koristnih nasvetih, ki si jih je gostja pridobila skozi prakso zdravnice družinske medicine. Predavanje je potekalo v prijetnem vzdušju, polno koristnih nasvetov, ki jih je predavateljica popestrila še s prezentacijo na projekcijskem platnu in tako marsikomu demenco še bolj približala. Na pogovoru je

bil poudarek o pomenu prepoznavanja demence in s tem zgodnjega odkrivanja, diagnosticiranja in zdravljenja. Kako pomembno je prepoznavanje prvih znakov, kot so izguba spomina, težave pri komunikaciji, ko oseba z demenco išče prave besede, spremembe vedenja, težave pri vsakodnevnih opravilih, iskanje, izgubljanje in prestavljanje stvari, upad intelektualnih funkcij, težave pri krajevni in časovni orientaciji ...

Svojcem osebe z demenco pomagajo osebni zdravniki in specialisti, informacije, pomoč in podporo pa dobi-

jo tudi pri organizacijah, ki nudijo pomoč na domu, Spominčici - slovenskem združenju za pomoč pri demenci in v domovih starejših občanov, katere podružnica je tudi v Domu upokojencev Domžale, kjer je predsednica Estera Bartulac. Njihov center ima strokovno usposobljene delavce in sodelavce, ki imajo ustrezna znanja in vedo, kako pomagati, nuditi informacije o demenci in pomoč osebam z demenco ter njihovim svojcem. Vedo, kako se primerno sporazumevati z osebami z demenco in kako pristopiti do njih.

»Ali smo pripravljeni?« so se vprašali na pogovoru. »Premalo,« so si odgovorili. Pripravimo se tako, da si poiščemo pomoč in podporo, da bomo tudi osebi z demenco omogočili kakovostno življenje in ohranili njeno dostojanstvo. Svojci so tisti, ki potrebujejo veliko znanja, razumevanja in strokovne podpore pri varstvu in oskrbi demencnega bolnika. Čeprav se je začelo premikati tudi v tej smeri, je gostja poudarila, da se večja kapaciteta domov za starejše, postelj za bolnike z demenco pa ostajajo v istem številu, kar ni dobro, saj je demencnih bolnikov čedalje več.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

S petjem do spomina

Marika Haler je prostovoljka, ki že tretje leto vodi petje za starejše. Vsak torek se pevke in pevci ali le ljubitelji ljudskega petja zberejo v drugem nadstropju Medgeneracijskega centra Bistrica v Domžalah in prepevajo znane slovenske viže. Mariko poznamo kot zborovodkinjo več zborov, a pravi, da ji je petje s starostniki, ki se srečujejo z demenco, poseben izziv. Predvsem zato, ker opaža, kako petje pozitivno deluje nanje, jih poživijo in vrača v mladost, čas moči in veselja do življenja. Pojejo pesmi iz pesmarice Pojte z nami, pa tudi otroške pesmice, ki ostanejo najdlje v spominu, ker so nagajive in polne ritma. Pomembno je, da sedijo v krogu in se vidijo, tako

petje posneli na CD nosilec in ga predvajali v domu tudi ob kakšni drugi priliki. Morda tudi prek zvočnikov, da bi dosegli tudi tiste, ki ležijo na posteljah in k vajah ne morejo priti.

Starejši za starejše je projekt, ki so ga zagnali v Društvu upokojencev Domžale z željo, da bi si starejši medsebojno pomagali pri različnih aktivnostih. Lahko gre za obisk na domu in pogovor, preprost človeški stik, ki da smisel vsakdanu. Kdo drug ponudi spremstvo do zdravnika ali trgovine, morda pomaga pri plačilu položnic na banki itd. Potrebe so različne, vseh ni moč zadovoljiti, zato vabijo vse tiste, ki imajo voljo, energijo in čas, da se jim pridružijo. Kontakt pri Društvu

si lažje sledijo, pojejo tudi večglasno. Včasih se jim pri petju pridružijo še sorodniki, če so ravno na obisku, kot tudi sostanovalci iz drugih nadstropij.

Učijo se tudi novih besedil in melodij, kar zahteva nekaj več truda in časa, saj imajo nekatere pesmi tudi po dvajset vrstic. Ker druženje traja dobro uro, si vmes privoščijo počitek ob kavi in soku, ki jim jih postreže mlada negovalka Nina. Marika je polna energije in načrtov - želi si, da bi njihovo

upokojencev je 051 442 496. Vsak nov prostovoljec ali prostovoljka sta dobrodošla. Društvo upa, da bo deležno podpore s strani občine, ki se gotovo zaveda porasta števila starejših in bi temu morala posvetiti več pozornosti. Prostovoljstvo je le ena izmed oblik delovanja, ki lahko začasno olajša nastale težave, ni pa to trajna rešitev. Te morajo biti sistemske in s poslušom za prave rešitve.

MIMI ŠEGINA

Since 1938

Slaščičarna Lencek

ODPRTO
od ponedeljka
do sobote
med 7. in 20. uro.

Z vami in za vas že 80 let.
T 01 721 51 52,
Ljubljanska 87, Domžale
www.slascicarna-lencek.com

**KMALU BO
ZADIŠALO PO
VELIKONOČNI
POTICI**

Sobota

6. april 2019

od 10. ure dalje

Tržni prostor Domžale

Od 16.00 ure dalje
nastop skupine
SOUL, JAZZ IN JAZZ

kmalu

ODPIRA
LONEC ZA VAS!

KUHNJA
NA PLAC

OBČINA DOMŽALE

prostor za dolgovoljne ljudi

Hausmart!

vrhunska okna, vrata, senčila

Izkoristite brezplačne izmere!

Ob 10. obletnici podjetja Vam
podarimo dodatni 10 % popust
na okna, vrata in storitev.

Akcija velja od 1. 3. do 30. 4. 2019.

MODRA ŠTEVILKA

080 87 74

VELIKA PONUDBA
PVC, PVC/ALU,
ALU OKEN, VRAT
TER SENČIL

Sveti Duh 139, 4220 Škofja Loka, info@hausmart.si www.hausmart.si

NOVICE

V srcu pa je toplo ...

KO RK DOB Krajevna organizacija Rdečega križa Dob je tudi letos ob številnih prostovoljnih aktivnostih in dobrodelnosti, s katerimi so dekleta, skupaj z vodstvom, opravila številne ure prostovoljnega dela, poskrbela, da je bilo praznovanje mednarodnega dneva žena v KS Dob prijetno. Znotraj Rdečega križa se namreč združujejo številna gospodinjstva, ki s to plemenito organizacijo rada sodelujejo, prav vsako leto pa se dekleta, matere in žene rade udeležijo slovesnosti ob dnevu žena. Ta je bila letos že deseta po vrsti, na sam mednarodni dan žena v Osnovni šoli Dob. Za kulturni program sta poskrbeli podružnična osnovna šola Krtina ter vselej dobrodošli pevci in pevke iz Mešanega pevskega zbora Turistično rekreativnega društva Turnše, Češenik, ki jih vodi Aleš Farič.

Prisotne je pozdravila predsednica krajevne organizacije Rdečega kri-

ža Dob Betka Tome, ki je na kratko predstavila delo organizacije, pohvalila članice vodstva in organizacijo v celoti. Spomnila je na drobne majhne stvari, obiske, prijazne besede, tople stiske rok in objeme, s katerimi veliko posameznikom lahko pomagaš. Če je potrebno, jim RK pomaga tudi z materialnimi dobrinami. Vsem članicam, posebej dekletom iz vodstva, se je iskreno zahvalila za sodelovanje, vsem prisotnim pa čestitala ob mednarodnem dnevu žena in jim zaželela prijeten dan – vsak dan.

Kulturni program je tokrat pripravila podružnična osnovna šola Krtina, katere otroški pevski zbor je zaražal pravo pomladansko vzdušje, kot nalašč za pravi muzikal, ki je bil na vrsti po nastopu mažoret. V njem smo občudovali malega bobka in njegove živalske prijatelje, ki so se želeli s čolnom popeljati po jezeru. Zgodbica se je srečno končala tudi za medveda, ki

je tudi našel mesto v novi barki, nam vsem pa povedala, kako pomembni so pomoč, prijateljstvo in tovarištvo. Prisotne smo prisluhnile še kratki zgodovini našega praznika, nato pa so nas v prijetno razpoloženje popeljali pevci in pevke Pevskega zbora TRD Turnše, Češenik. Pripravili so kratek koncert, kjer ni manjkalo niti pesmice o mamic, pa Avsenikove Tam, kjer murke cveto, Ribič, ribič me je ujel, Zabučale gore, pri znani Kam le čas beži pa so se jim rade pridružile tudi obiskovalke. Prijetno srečanje so z dobrotami polepšale kar članice vodstva RK, prijetno druženje pa je pokazalo, kako lepo je pravzaprav od dobskega Rdečega križa, da z OŠ Dob vedno znova pripravlja tovrstna srečanja, s katerih vedno odhajamo z nageljčkom in s tisto kitico znane pesmi ... v srcih pa je toplo. Zato, hvala dekleta, res je bilo lepo!

VERA VOJSKA

VABLJENI NA tradicionalno garažno razprodajo v Radomljah

v soboto, 13. aprila, med 9. in 14. uro (v primeru dežja bo dogodek v soboto, 20. aprila). Rabljene osebne predmete boste lahko prodajali, kupovali, menjali ali podarjali v parku pred Kulturnim domom Radomlje.

Če želite na garažni razprodaji svoje rabljene predmete prodajati tudi sami, se prijavite na naslov: td.radomlje@gmail.com (prispevek za prodajalce je 8 evrov, število mest je omejeno!). Več informacij o dogodku bo sproti objavljenih na strani garazna-razprodaja.blogspot.si.

Se vidimo na najbolj pisanem dogodku v okolici!

TURISTIČNO DRUŠTVO RADOMLJE

Klub poslovne odličnosti Domžal in okolice

V sredo, 12. marca, v mesecu, ko nasploh praznujemo, je 12 žensk premaknilo okvire v poslovnem svetu žensk ter uradno odprlo Klub poslovne odličnosti Domžal in okolice. Zakaj? Ker smo prepričane, da je vzajemna pomoč v poslovnem svetu pomembna. Da je pomembno deliti ideje in vizije ter tako ustvarjati prijetno poslovno okolje. Ker se bomo tako skupaj veselile kariernih uspehov in ob tem ne bomo zavistne. Naša odličnost izhaja iz položajev, ki jih zasedamo v podjetjih, kjer smo zaposlene. Znanja, ki ga pridobi-

ščina v PGD Homec in s tem se je rodil Klub poslovne odličnosti Domžal in okolice.

Da je naš dogodek odlično uspel, se zahvaljujemo našim donatorjem:

- Cvetličarni Omers Domžale
- Slaščičarni Jurček Domžale
- Sadni vrt Mengeš
- PGD Homec
- Gostinske storitve Femec Ljubljana
- Gostinske storitve Gregor Mohorič s.p. Kranj
- Uradnemu fotografu kluba, Eriku Žuncu, Domžale

Podžupanja Domžal mag. Renata Kosce, predsednica Zveze tajnic in poslovnih sekretarjev Suzi Asfour, gostje iz Kluba poslovne odličnosti Dolenske in Bele krajine ter članice novega Kluba poslovne odličnosti Domžal in okolice

mo, nam nikoli ni dovolj. Vračamo se v zgodovino starodavnih znanj in praks. Stare družbe so spoštovale modrost ženskosti. Ženske so se družile, delile znanje, vizije, celo recepte. Vmes smo pozabile, da je kvaliteta življenja v preprostih stvareh in predvsem v dobrih medsebojnih odnosih. Ženska ustvarja dobro energijo doma in ima v genih zapisano, da deli sebe in se dotika življenja drugih. To nas pelje v svet, po katerem vsi hrepenimo. Ko se ženske zberemo v skupnosti, nahranimo svojo dušo. Ko je duša sita, smo sposobne premikati mejnike. Zato smo ustanovile klub, kjer bo velika mera ženske energije spremenila poglede sodobnega časa. Ker smo prepričane, da svet še ni videl vsega. Skupaj želimo utrditi pot do uspeha. 12. marca 2019 je bila ustanovna skup-

Da ne ostane vse samo pri besedah, je na vrsti prvo dejanje kluba: Prvi cilj, ki smo si ga članice novega kluba zadale, je organizacija dogodka za občanke Domžal in okoliških občin, ki sporoča, da samo same lahko poskrbite, da bomo dolgo uživale v svojem telesu, in da je edino, ki ga bomo kdaj dobile, vsaj v tem življenju. Danes imamo to srečo, da živimo v času napredne tehnologije, da medicina napreduje iz sekunde v sekundo. Na preventivi se dela ogromno, ampak to odgovornost moramo prevzeti same. Zato, drage punce, prijateljice, ženske, dame, prijavite se na delavnico o preventivi. Nikoli niste premlade ali prestare za tako predavanje.

ANDREJA KRASNİK, PODPREDESEDNICA
FOTO: ERIK ŽUNEC

Okolica Term Dobrna nudi obilo priložnosti za aktiven oddih.

IZBERITE POT DO ODLIČNEGA POČUTJA.

Terme Dobrna, tradicija od leta 1403

ODDIH V SRCU NARAVE

POMLADNI ODDIH

31. 03. - 19. 04. 2019, 05. 05. - 21. 06. 2019

1 x polpenzion in kopanje, že od 39,90 € oseba / noč (min. 2 noči)

- neomejen vstop v bazene
- 20 % popust na storitve masažno - lepotnega centra
- kopalni plašč v sobi
- živa plesna glasba (petek, sobota)
- polni penzion za doplačilo le 9,90 €

VELIKA NOČ IN PRVI MAJ

19. 04. - 05. 05. 2019

1 x polpenzion in kopanje, že od 41,90 € oseba / noč (min. 2 noči)

- neomejen vstop v bazene
- do 2 otroka bivata brezplačno, v sobi z dvema odraslima osebama
- animacija za otroke in odrasle: vodne igre, tematske delavnice, pohodi v okolico, obisk čebelarja

SLOVENIA
GREEN
ACCOMMODATION

TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE
SINCE 1403

REZERVACIJE: 080 22 10
info@terme-dobrna.si
www.terme-dobrna.si

Vabimo vas, da se nam pridružite na delavnici na temo

Zdrave dojke in preventiva

v sredo, 24. aprila, ob 19. uri, v prostorih Knjižnice Domžale

Predavanje bosta vodila Andreja Rajh, ing. radiologije, in mag. Stanko Pušenjak, dr. med., specialist ginekologije in porodništva iz UKC Ljubljana.

Oba strokovnjaka sta poznana tudi kot moderatorja forumov na največjem zdravstvenem portalu MedOverNet, in sicer pod rubrikama Preventivni pregledi dojk in Ginekologija in porodništvo.

Govorili bomo o znanih dejstvih, težavah z dojkami, samopregledovanju in različnih možnostih preventivne diagnostike.

Strokovnjaka boste lahko neposredno med predavanjem tudi povprašale za nasvet, vse poslušalke pa bomo obdarili ter jim omogočili ugodnosti za prvi pregled dojk z metodo BreastScan.

Zaradi lažje organizacije vas prosimo, da se prijavite na mail: klubposlovneodlicnostidomzale@gmail.com

To bo naš otvoritveni dogodek. Idej imamo še veliko in žene nas močno želja, da združimo ženske z vseh okoliških občin. Če si v tem članku zaznala, da si želiš z nami deliti energijo, biti del novih zgodb, spreminjati poslovno okolje, se povezovati, se nam pridruži na klubposlovneodlicnostidomzale@gmail.com. Prav tako te vabimo, da nas spremljaš na <https://www.facebook.com/poslovnaodlicnost/> in na <https://www.linkedin.com/company/klub-poslovne-odlicnosti/>

Strip Ivan Cankar: podobe iz življenja

V organizaciji Tadeje Rode Teran in Knjižnice Domžale so v sredo, 13. marca 2019, v dvorani Knjižnice Domžale na Literarni kavarni gostili dr. Blaža Vurnika in Zorana Smiljanca, avtorja knjige Strip Ivan Cankar: podobe iz življenja. Gre za stripovsko biografijo našega največjega pisatelja od zibke do groba, s poudarkom na nekaterih najbolj sočnih citatih iz njegovih del, ki tudi več kot sto

vinarja in kustosa v Mestnem muzeju Ljubljana, za realistični prikaz Cankarjevega življenja z redkimi slogovnimi odmiki v karikaturu, simbolizem in nadrealizem pa je poskrbel stripar Zoran Smiljanec.

Strip Ivan Cankar: podobe iz življenja je živopisni životopis našega največjega pisatelja od zibke do groba, s poudarkom na nekaterih najbolj soč-

let pozneje še vedno ostajajo zelo aktualni. V letu 2018, ki ga je zaznamovala stoletnica smrti največjega literata slovenske moderne, so se Ivanu Cankarju priklonili tudi s stripovsko biografijo, in to na kar 144 straneh.

Strip Ivan Cankar: podobe iz življenja, ki je na 34. slovenskem knjižnem sejmu prejel nagrado Knjigs leta 2018, je stripovska biografija našega največjega pisatelja od zibke do groba, s poudarkom na nekaterih najbolj sočnih citatih iz njegovih del, ki tudi več kot sto let pozneje še vedno ostajajo zelo aktualni. Dele stripa sta gosta večera tudi pokazala na prezentaciji na projekcijskem platnu, kjer sta povedala zanimive anekdote, ki sta jih raziskovala, da sta lahko sploh napisala in narisala tako uspešen strip.

V živahnem stripovskem jeziku sta avtorja v pogovoru predstavila Cankarjevo kompleksno, strastno in ustvarjalno osebnost ter nekatere sodobnike, prijatelje in številne ljubzenske zveze. Poznavalski scenarij je delo dr. Blaža Vurnika, sicer zgod-

nih citatih iz njegovih del, ki tudi več kot sto let pozneje še vedno ostajajo zelo aktualni. Mar res o Ivanu Cankarju vemo že prav vse? Nikakor! Od otroštva, ko je bil podoben korejskemu vojščaku, in enajste šole pod mostom, kjer so s prijatelji lovili kapeljne, pa do šolskih dni in pisateljstva. Od Vrhniko do Ljubljane in Dunaja ter še kam. Ivan Cankar ni le brezmadežna in lepo počesana podoba z metuljčkom in mogočnimi brki, ki na nas zre iz šolskih učbenikov, niti samo podoba ponosnega umetnika in pižami in s kahlo na glavi namesto klobuka kot na eni od karikatur Hinka Smrekarja, ampak tudi vse tisto vmes. Stripovska pripoved je tako črno-bela le na vizualni ravni, sicer pa polna barvitih zanimivosti ne samo o Cankarju, ampak tudi o njegovih sodobnikih in njihovem času. Pisateljevo življenje, značaj in delo povezuje v neločljivo celoto, ki bi bila verjetno zanimivo branje tudi za samega Cankarja. Poglobljeno in poučno, a tudi nebrzdano in zabavno!

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

76. SAM-ov gorniški večer s Saro Sedej

V začetku marca je moderator Borut Peršolja v imenu Planinskega društva Domžale v Knjižnico Domžale na gorniški večer povabil mlado študentko Saro Sedej iz Idrije, članico PD Idrija. Kljub mladosti ima Sara, starejša alpinistična pripravnica, vaditeljica športnega plezanja, za seboj vrsto izkušenj in prijetnih trenutkov, povezanih z gorništvom. Za njo je namreč 120 športnoplezalnih smeri, tudi dve prvenstveni. Pri štirinajstih je v enem kosu z očetom Borisom prehodila gorniško pot Planica-Pokljuka. Na državnem tekmovanju Mladina in gore je njena ekipa, sama je bila zadolžena za vremenoslovje in nevarnost v gorah, osvojila drugo mesto, po izboru revije National Geographic Junior Slovenija pa je bila razglašena za pustolovko leta.

Prijetna sogovornica se je v svoji predstavitvi vrnila v osnovno šolo, ko so jo imeli za malce 'čudno', saj je plezala od šestega razreda, za gorništvom pa so zanesljivo krivi strmi klanci in hribi okoli Idrije, ki so jo spremijali na vsakem koraku, družina, posebno oče alpinist. Sprva sta plezali s sestro lažje alpinistične smeri, obiskovala je planinsko šolo, posebno veliko izkušenj pa je dobila z očetom, ko sta leta 2011 prehodila gorniško pot Planica-Pokljuka, spala pod zvezdami, se izgubljala po razpotjih in urla orientacijo, iskala in se veselila najdenih markacij, in vse, kar sta rabila za osem dni hoje, nosila s seboj. Kot pravi Sara: edinstvena izkušnja, o kateri razmišlja še danes. Spomnila nas je na prelomnice v svojem mladem življenju: prva, ko je spoznala fanta in se, tudi zaradi njega, 'vrgla' v športno plezanje, se oddaljila od hribov, celo

zasovražila zimo in sneg. Po koncu gimnazije jo je želja po potovanjih odpeljala v Prago do zanimive izkušnje z dvema češkima plezalcema. Od tedaj tudi usklajuje proste dneve, študentski proračun, željo po hoji po naših hribovih, ki jih obiskuje s psom. Vrnila se je k turnemu smučanju in ji je tudi zima ljuba.

V hribovih ji je domače, gore so jo motivirale za marsikatero od gorniških dejavnosti, ki jih deli predvsem

vrednota in pomemben del gorništvu, tudi včasih premalo znanja za varno pot v gore. Čeprav se težko odloči za najljubši kraj, saj je prav vsak po svoje lep, pove, da največ tišine najde na Blegošu, najljubši kraj prenočitve pod Rjavico. Je oboževalka festivala gorniškega filma, redno vzdržuje kondicijo in ni prepričana, da posameznik lahko spremeni svet, vendar pa ve, da posameznik lahko veliko naredi, vendar težko spreminja svet brez velike pod-

fantom in gorniško plezalno srenjo. Na instagramu redno objavlja vzpone, hribe, plezanje, naravo, razgled, tudi solo vzpone. Prizna, da ima malo težav z orientacijo, vendar vedno najde svoj cilj: priti na vrh, ko se odpre razgled. Hribi so lepi, pravi, in obudi spomin na čas, ko se je vrnila na začetek klasičnega planinstva. Čeprav je v hribovih najraje sama, jo množičnost ne moti, saj pripomore k boljši urejenosti planinskih poti in planinskih koč. Pogreša spoštovanje narave, ki bi moralo biti tudi osnovna

pore. Zato je pomembno, da gorniška srenja drži skupaj, je med seboj povezana. In ker je bil skoraj predvečer pred 8. marcem še eno njeno mnenje: razlik med moškim in ženskim gorništvom ni; njeni načrti: deliti vsestransko veselje do gorništvu s fantom in obiskati Kirgizijo. Srečno, Sara!

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

Čistilni in vlažilni robčki ne spadajo v WC školjko

Ob svetovnem dnevu voda, ki smo ga obeležili v petek, 22. marca, se v Centralni čistilni napravi Domžale - Kamnik obračamo na vsa gospodinjstva z našega sprejemnega območja. Precejšnje težave nam namreč povzročajo čistilni in vlažilni robčki, ki pre pogosto končajo v naših WC školjkah in zatem v javnem kanalizacijskem sistemu. Ti naj bi bili biološko razgradljivi, a v odpadni vodi ne razpadejo kot toaletni papir, pač pa se ovijajo okoli elementov in kanalizacijskem sistemu, kot so črpalke, grablje in ostala oprema. Nesnago morajo ročno čistiti zaposleni v komunalnih podjetjih, kar je ne le zamudno, pač pa tudi higiensko oporečno. Vse, ki jih uporabljate, naprošamo, da jih odv-

žete med ostale odpadke, nikakor pa ne v straniščno školjko! Ob tej priložnosti vas tudi obveščamo, da v EU – prav zaradi tovrstnih težav – že pripravljajo standarde za označevanje tistih izdelkov, ki jih bo mogoče odvzeti v kanalizacijo.

CCN DOMŽALE - KAMNIK

OTROČJE LAHKO :)

26 Društvo krajanov naselij Spodnjega in Zgornjega Tuštanja vas vabi na **26. tradicionalno srečanje v Tuštanju (Cegunca) pri Moravčah dne 1. maja 2019**

TUŠTANJ 1. MAJ

10.30 PIHALNA GODBA MORAVČE

11.00 ŽIV-ŽAV Z ALENKO KOLMAN IN CELODNEVNA ANIMACIJA ZA OTROKE

13.00 ANSAMBEL LIVADA 13.00 START POVORKE OLDTIMERJEV

15.00 ANSAMBEL SAŠA AVSENIKA

21.00 POP DESIGN

PRIDITE V OBJEM PRIJAZNIH LJUDI!

SUVMANIJA **BREZ POLOGA***, **BREZ OBRESTI - EOM 0 %**

Samo do odprodaje zalog!

Novi **Stonic** že od **94€** /mesec

Novi **Sportage** že od **149€** /mesec

KIA - Največ avta za vaš denar

VEIT TEAM d.o.o., Čufarjeva ul. 24, Vir, Domžale / T: 031 395 395 / www.veitteam.si

ZVEST NOVINARSTVU IN ŠAHU, MALO TUDI MUZIKI

JOŽE SKOK

V zadnjih dneh februarja je upokojeni, nekdanj pa zelo priljubljeni novinar na Radiu Slovenija, dopisnik Slamnika več kot pet desetletij in odlični šahist, Domžalčan Jože Skok praznoval prvih sedem desetletij bogate življenjske poti.

Vera Vojska
Foto: Iztok Dimc

Ob jubileju je še vedno zelo mladosten, poln energije, predvsem pa prijazen sogovornik, ki se rad pogovarja še o eni njegovih ljubezni – glasbi. Domžale ima rad, so njegov rojstni kraj in mesto, kjer zadovoljen živi z družino, ki mu je pripravila prijetno praznovanje, na njegov jubilej pa so se spomnili in mu čestitali tudi mnogi drugi.

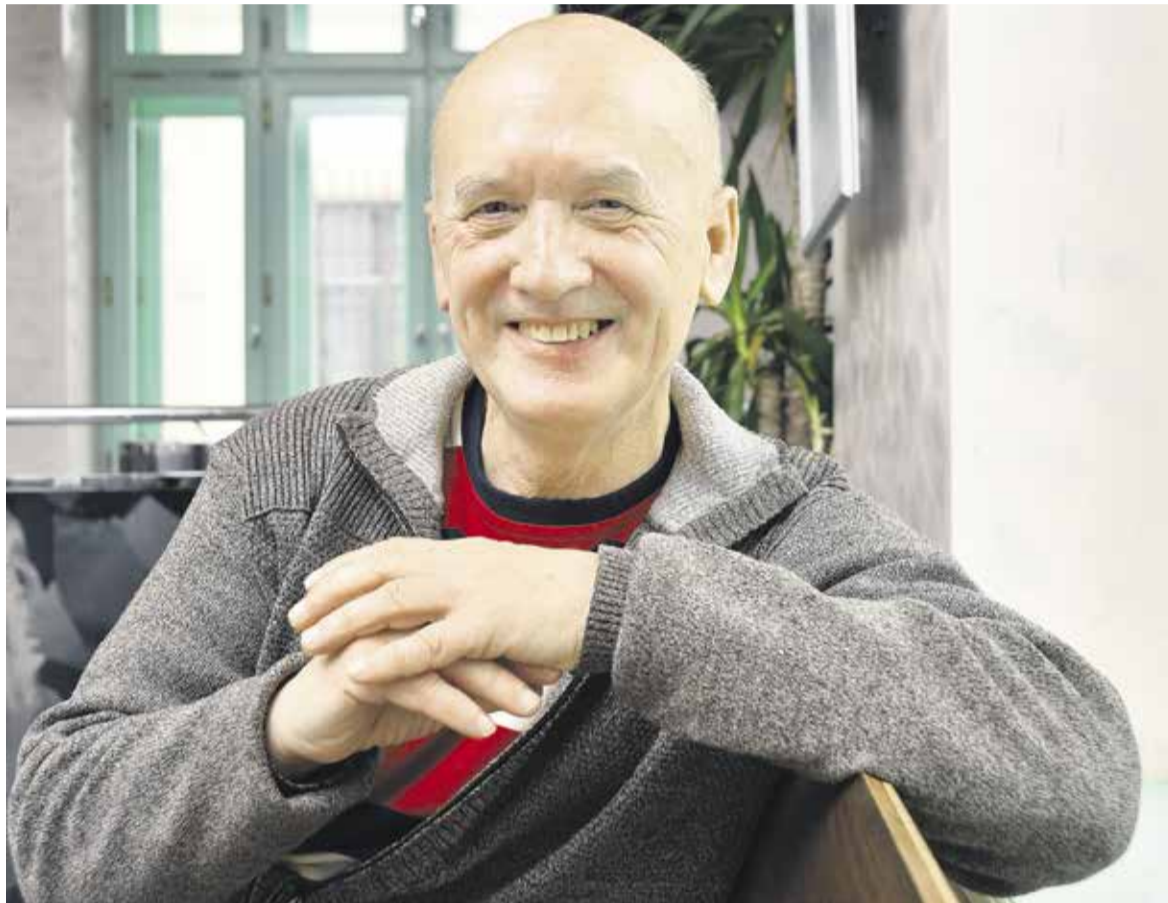
Domžalčan vedno ostane Domžalčan

Njegova življenjska pot se je začela 19. februarja 1949. Izhaja iz Skokove žage v Domžalah z vodno elektrarno ob Mlinščici, ki je po letu 1920 prva začela napajati Domžale z električno energijo. Po dedu Antonu se imenuje ulica, v kateri so prebivali Jožetovi starši s tremi hčerkami in tremi sinovi. Žal je Jožetov brat Robi v 53. letu lani prezgodaj preminil v Kamniških planinah. V Ulici Antona Skoka prebiva tudi jubilan. Z ženo imata hčerko Matejo in sina Gregorja, v veliko veselje so mu štiri vnuki.

Po osnovni šoli je obiskoval Gimnazijo Bežigrad in jo ob delu zaključil na Šubičevi gimnaziji, enako je ob delu diplomiral na Fakulteti za sociologijo, politologijo in novinarstvo (FSPN) – smer politologija. Po dveh letih dela v Belinki je delovno pot kot strokovni sodelavec nadaljeval na občinskem sindikalnem svetu Domžale in tedaj se je začela njegova novinarska pot. »V občinsko glasilo pišem, od kar pomnim. Prvi prispevek sem v Občinskem poročevalcu objavil neke pri sedemnajstih letih, še v času, ko ga je urejal Milan Flerin. Dobro sem sodeloval tudi s poznejšimi uredniki: Karlom Kušarjem, Matjažem Brojanom, s teboj in Bogdanom Osolinom, pa poznejšimi urednicami. Največ o šahu in glasbi, aktualnem dogajanju v občini, tudi širši okolici, leta 1995 sem za Slamnik napisal tudi podlistek v nadaljevanjih o službeni poti na Japonskem. Bil sem tudi član uredniškega odbora Občinskega poročevalca v več mandatih,« pravi Jože, in skupaj se spomniva sodelovanja v uredništvu, pa tudi skupnega dela v tedanji domžalski mladinski organizaciji, kjer je bil nekaj let podpredsednik, bila sva prostovoljca na Mladinski delovni akciji Kozjansko. Mladinci smo Jožeta cenili zaradi razgledanosti, tovarštva in pripravljenosti za skupno sodelovanje, sam pa se spominja: »Tam sva z Viktorjem Hribarjem iz Mengša urejala glasilo brigade in je bilo kar razgibano. Bil sem tudi med ustanovitelji študentske organizacije v Domžalah v začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Bila je zelo dejavna – z roko v roki s kamniškimi študenti.« Večji del delovne poti je od leta 1978 preživel na Radiu Ljubljana – zdaj Radio Slovenija.

Več kot 400 oddaj Studio ob 17h

Na Radiu Ljubljana so bili v začetku njegovi prispevki s področja informiranja, komunalnega gospodarstva in problematike občin. Spominja se bistveno drugačne priprave prispevkov: »Računalnikov ni bilo, prispevki, napisani na pisalne stroje, so bili za informativne oddaje dolgi okoli tri mi-

nute, pripravljene so morali biti pravčasno – za pregled pri lektorju. Tehniki so snemali na trakove in vsako napako pri branju so morali odrezati in potem spet lepiti. Posebej je bilo naporno, ko smo s terena prinašali posnetke z nagre ali pozneje s kasetnikov, saj je bilo treba vse počistiti in zmontirati. Danes je to bistveno lažje ob pomoči računalnikov.« Manj mu je ugajalo poročanje z različnih sej forumov, v prispevkih je bilo treba paziti, kaj so povedali funkcionarji. Izmed številnih spremljanj tovrstnih dogodkov se z nasmehom spominja: »Ko je na enega od kongresov na prvo plenarno sejo prišel Edward Kardelj, v širokem spremstvu, seveda, je nekdo začel glasno skandirati: 'Tito, Kardelj, Tito, Kardelj ...', množica pa za njim. Vzdušje je bilo kot na kakšnem rockovskem koncertu, nabito z energijo, kar le težko pozabiš.« Osamosvojitve Slovenije je prinesla tudi bolj zahtevne, včasih kar neprijetne teme. Med več kot 400 oddaj Studio ob 17h, pri katerih je Jože sodeloval, so nekatere, tudi po njegovi zaslugi, postale skoraj znamenite. Spominja se: »Izjemno odmevna je bila tudi oddaja tik pred zakonodajnim referendumom o morebitni gradnji tretjega bloka termoelektrarne v Trbovljah (TET 3) januarja 1999. Vodila sva jo skupaj z zasavsko dopisnico Manco Ocvirk, po meritvah pa je bila še dolgo potem tretja najbolj poslušana oddaja Studio ob 17h.«

Obdobje pisanja o energetiki, tudi podjetništvu

»Mi je pa bila energetika nekako že zapisana v genih. Še kot otroku mi je bila zelo blizu strojnica v dedovi elektrarni na Skokovi žagi, tik pod njo sta bili dve turbini za pridobivanje elektrike. Po odhodu novinarja Lada Ambrožiča sem bil zadolžen za to področje in spoznal: Če so bili vse do tega projekta energetski strokovnjaki zame neke vrste svetinja, predvsem s strokovnega vidika, pristopa in obrazložitve projekt,

ta, se je .pri šestem bloku vse obrnilo na glavo. Kar naenkrat so bili vanj vpleteni vsi – strokovnjaki, lokalno okolje, interesni lobiji, predvsem pa je projekt izkoriščala v svoje namene politika. Spremljal sem tudi obrt in podjetništvo pa postopke preoblikovanja občin, kjer so na vso moč branili svoja okolja. Ker sem po duši izrazil Domžalčan, sem, kadar sem le mogel, v svoje oddaje in prispevke vključil ali povabil kakšnega iz našega okolja. Denimo nekdanjo poslanko Državnega zbora RS Cveto Zaločkar pa Antona Peršaka, tudi znanega gospodarstvenika Uroša Slavinca. V spominu so mi ostali tudi odločni nastopi Francija Gerbca v korist Slovenije, ko je bil poslanec na zvezni ravni v času, ko je skupna država Jugoslavija začela počasi razpadati.«

Član delavskega sveta in zagnani sindikalist

Jožetovo delovno in življenjsko pot je pomembno zaznamovalo delo predsednika Delavskega sveta na Radiu Ljubljana, delegata v skupščini RTV Ljubljana, kjer je bil en mandat predsednik skupščine RTV v ožji sestavi, poenostavljeno bi temu dejali centralni delavski svet, vodil je tudi radijski sindikat in koordiniral delo novinarskih sindikatov RTV Slovenije ter bil član izvršnega odbora Sindikata novinarjev Slovenije. Kljub res zahtevnemu in napornemu sindikalnemu delu so Jožetu v spominu ostali predvsem tovariški odnosi in številne pozitivne rešitve. Na Radiu Slovenija pa so Skoka poznali tudi kot dopisnika glasila Kričač, ko je skoraj v 25 letih v rubriki Naša leta objavil portrete najbolj vidnih ustvarjalcev na RTV, kot so Jože Privšek, Mojmir Sepe, Jurij Gustinčič, Darko Marin, Vlado Kreslin, Tadej Hrušovar, Lado Leskovar, Dragan Bulič, Ivan Sivce, Jana Čede, Janko Šopar ... mnogo preveč, da bi bilo mogoče vse naštet. O njih je med drugim zapisal: »Naša ustanova je ne-

kaj posebnega, takšni so tudi ljudje, ki v njej delujejo.« Od Radia Slovenija se je poslovil 24. februarja 2014, od novinarstva še ne.

Šah je moje življenje

Šah je moje življenje, lahko kadarkoli reče Jože Skok, ki se je s šahom prvič srečal neke pri desetih letih, zanj ga je navdušil Ivan Limbek, njegov bližnji sosed in tedanji starosta šahovske igre v Domžalah. »Bil je izjemno prijetna in topla osebnost ter me je zelo spodbujal k šahu. Kadarkoli sem se pogovarjal z njim, je imel največkrat v naročju mucka in ga božal. Šah sem veliko igral v mladosti, po poroki malo manj, saj je bilo moje življenje razpeto med manjšo kmetijo na Dolenjskem, od koder je moja življenjska družica, in Ljubljano, kjer sem bil zaposlen. Leta 1978 sem postal mojstrski kandidat, za višje naslove pa bi moral igrati na pričevarjih iz domžalske preteklosti, decembra 2017 pa je izšla tudi knjiga Svoboda – Plačilo za žrtve. To mi je bila izjemno dragocena in spodbudna izkušnja, saj sem iz prve roke spoznal zgodovino na Domžalskem pred, med pa tudi takoj po drugi svetovni vojni. Iz zgodovine se namreč znova in znova učimo tudi za sedanjost. Marsikdaj iz tedanjega časa je še neznano in premalo pojasnjeno. Nekako pa je v občinski borčevski organizaciji padla odločitev, da s temi pogovori prenehamo, ker preprosto ni bilo več neposrednih udeležencev vojne ali pa so bili v preslabem zdravstvenem stanju. Zgodovinske teme mi je zelo približal moj oče Dimitrij, ki je bil izjemno razgledan, in vedno mi je bil užitek brskati po preteklosti, če ne drugače, pa tudi po novejši.«

predsednik. Na številnih tekmovanjih je kot kapetan vodil moške ali mešane zasedbe društva, ki posebno skrb namenja mladim: »Šah je zelo pomemben za mlade tudi najmlajše, ker spodbuja zdravo in logično mišljenje, tekmovalnost, predvsem pa je mnogo koristnejši kot nešteto igrice na mobiju in spletnih straneh,« pravi Jože, ki je tudi član komisije za promocijo pri Šahovski zvezi Slovenije, piše za Šahovsko misel, tik pred izdajo je edicija o že 70 letih šaha na Domžalskem. Po upokojitvi se je vključil v ekipo Društva upokojencev Domžale, s kolegi trikrat zapored osvojil naslov gorenjskih prvakov, dvakrat zapored pa tretje mesto na državnem prvenstvu. V domačih vitrinah ima okoli trideset pokalov za uvrstitve na prva tri mesta, pa najmanj toliko medalj – kot posameznik. Če pa bi štel uvrstitve ekip, bi bilo pokalov še najmanj toliko.

Uživam ob glasbi

Že od nekdanj je privržen glasbi, bliže mu je bila zabavna, še posebej rock. »Leta 1968 sem bil kakšno leto član ansambla Jaguarji iz Domžal, kjer sem pel in fantom spočetka glasbeno pomagal, saj sem imel štiri leta klavirja. Igrali smo tudi mojo pesem – Joči. Z glasbo sem se poslej ukvarjal zgolj ljubiteljsko, predvsem pa z nič koliko nastopi na družinskih in podobnih srečanjih s kitaro. Marsikdaj sem napisal in ugledal pesmi za razne priložnosti. Najljubši so mi bili nastopi v vrtcu v Ljubljani, kjer sta bila moja najmlajša vnuka in sem otrokom kaj zapel – skupaj smo peli otroške pesmi, med njimi pesmi meni zelo ljubega Domžalčana Tomaža Habeta. O zabavni glasbi sem pogosto pisal, jo na RTV spoznaval v srečanjih s številnimi znanimi glasbeniki in izvajalci, s katerimi sem opravljal intervjuje. Zelo sem užival ob spremljanju prireditev in koncertov v radijskem studiu 14, pa številnih vaj, ki prikazujejo, kako se rojeva kakovostna glasba.« Iz tega obdobja je tudi znanstvo z Vladom Kreslinom, Jožetova strast do glasbe pa se kaže tudi v prispevkih o zabavnih ansamblih na Domžalskem, ki jih v nadaljevanjih lahko spremljate v Slamniku.

Rad pišem o domžalskih temah

»Predvsem po upokojitvi sem pisal o pričevanjih iz domžalske preteklosti, decembra 2017 pa je izšla tudi knjiga Svoboda – Plačilo za žrtve. To mi je bila izjemno dragocena in spodbudna izkušnja, saj sem iz prve roke spoznal zgodovino na Domžalskem pred, med pa tudi takoj po drugi svetovni vojni. Iz zgodovine se namreč znova in znova učimo tudi za sedanjost. Marsikdaj iz tedanjega časa je še neznano in premalo pojasnjeno. Nekako pa je v občinski borčevski organizaciji padla odločitev, da s temi pogovori prenehamo, ker preprosto ni bilo več neposrednih udeležencev vojne ali pa so bili v preslabem zdravstvenem stanju. Zgodovinske teme mi je zelo približal moj oče Dimitrij, ki je bil izjemno razgledan, in vedno mi je bil užitek brskati po preteklosti, če ne drugače, pa tudi po novejši.«

To je bilo le nekaj tem iz bogate življenjske poti jubilaranta Jožeta Skoka, ki mu želim, da bi nadaljnji življenjski poti užival v vsem, kar dela, in s svojim delom lepšal trenutke vsem, ki njegovo delo spremljamo in cenimo. □

Vsak dan je lahko zdrav in lep

Teško je reči, da je kateri od mesecev v Univerzi za tretje življenjsko obdobje Domžale – društvu Lipa bolj ali manj poln aktivnosti, pa vendar pride čas, ko so posamezni meseci bolj pestri, saj vodstvo želi z novimi oblikami popestriti dejavnost slušateljev in slušateljic ter jih vedno znova motivirati za nove dejavnosti. Tako je bilo tudi v marcu.

UNIVERZA ZA TRETJE ŽIVLJENJSKO OBDOBJE DOMŽALE – DRUŠTVO LIPA Ker se študentje in študentke univerze za tretje življenjsko obdobje še kako zavedajo, da je njihovo zdravje v veliki meri odvisno od življenjskega sloga slehernega izmed njih, razmišljajo, kaj bi lahko storili za svoje zdravje in prijetno vzdušje. Z željo, da jim pri tem pomagajo, je bilo v sodelovanju z Zdravstveno vzgojnim centrom Zdravstvenega doma Domžale v začetku marca predavanje Živimo zdravo pod sloganom Vsak dan je lahko zdrav in lep. Poskušajmo se zato vsak dan srečati z lepoto dneva in našim zdravjem.

skih navad, ki bodo pripomogli k izboljšanju počutja in zdravja. Predstavljene so bile tudi delavnice, v katere bi se morda pozneje želeli vključiti ter prisluhniti njihovim vsebinam.

12. marca je mentorica Barbara Škarja predstavila program – vsebinsko in praktično – zdravilni qigong in meditacija.

Med številnimi srečanja danes na kratko predstavljam predavanje in predstavitev izdelkov industrijske konoplje, ki služijo kot prehranski dodatek in so pridelani ter izdelani iz industrijske konoplje, ki raste na Sorškem polju. Predavanje je bilo 21. marca. Vsebino predavanja je slušateljem

rila o kratki zgodovini uporabe industrijske konoplje, izpostavila koristne sestavine semena in izdelkov ter njihovo delovanje v človeškem telesu. V pogovoru, kjer je bilo mogoče poskusiti tudi izdelke, so sodelovali: Maruška Rozman Šelb, Matej Rozman in Jožica Šelb.

Posebej pristrčno pa je bilo v dvorani Kulturnega doma Vir prav na dan, ko je izšla marčna številka Slammika. Univerza za tretje življenjsko obdobje Domžale je namreč pripravila prireditve ob materinskem dnevu, na kateri so se predstavile: citrarke in kitaristi pod vodstvom prof. Damjane Praprotnik, literatke pod vodstvom Zlatke Levstek, Citrarska skupina Notice pod vodstvom prof. Petra Napreta, učenci OŠ Vencija Perka, Barbara Pavlič ob klavirski spremljavi Teje Komar, Ženska vokalna skupina Oda pod vodstvom Milana Kokalj ter Folklorna skupina Češminke pod vodstvom Bože Bauer z glasbeno spremljavo harmonikarice Mile in kitarista Janeza, čestitko pa je vsem prisotnim izrekel Marjan Ravnikar – predsednik društva Lipa U3ŽO Domžale. Na koncu pa še povabilo za april. V društvu namreč pripravljajo pravo strokovno ekskurzijo, na kateri bodo obiskali Hrastovlje in si ogledali eno najstarejših cerkva na Slovenskem z znamenito fresko mrtvaški ples. Sledil bo sprehod po starem jedru Izole ter seznanitev z zgodovino in sedanostjo tega mesta, potem pa bo na vrsti Koper s številnimi palačami iz dobe Benečanov, morda pa celo ogled Luke. Vabljeni.

Seveda pa tudi tokrat predstavitev dejavnosti in pestrega življenja na Univerzi za tretje življenjsko obdobje končujem s povabilom: Dobrodošli!

VERA VOJSKA

FOTO: DRUŠTVO LIPA DOMŽALE

Sto let organiziranega čebelarstva na našem širšem območju

Strokovni simpozij in slavnostna akademija

Po sto letih skupnega čebelarjenja, ki ga je urednik Blaž Otrin s sodelavci predstavil v imenitem zborniku 100 let organiziranega čebelarstva in delovanja čebelarskih društev Dolsko, Dob Krtina, Domžale, Lukovica in Moravče so nas združeni čebelarji 9. marca 2019, ko je bilo prav na isti dan pred 100 leti ustanovljeno prvo združenje čebelarjev na našem širšem območju, povabili na simpozij in slavnostno akademijo v Čebelarskem centru Slovenije na Brdu pri Lukovici. Dopoldanski strokovni del je bil pomemben tako za strokovnjake kot širšo javnost, posebno za čebelarje, ki so z množično udeležbo potrdili pomen stalnega izobraževanja.

Po pozdravu moderatorja Mitje Narkrsta, predsednika Čebelarskega društva Lukovica, in željo, da udeleženci preživijo prijeten dan in svoja znanja o čebelarstvu obogatijo z novimi vsebinami, je nekaj poudarkov iz zanimive zgodovine čebelarstva območja nekdanjega brdskega okraja predstavil Matej Kotnik, ki se je vrnil v zgodovino čebelarjenja, predstavil spremembe v sto letih in poudaril, da čebela mora biti del narave. O pomembnih razlikah med čebelarjenjem pred sto leti in danes, tudi o odgovorih na vprašanja, kaj smo se naučili, kje smo delali napake, na kaj moramo biti pozorni v prihodnosti, je govoril Janko Božič. Prvi del simpozija je zaključila Dušica Kunaver s predstavitvijo pomena čebelarstva v slovenski ljudski in kulturni dediščini, posebej pomena panjskih končnic z več kot 600 motivi. Po premoru s čajem z medom in kavo je s predstavitvijo čebelarstva doma in po svetu simpozij nadaljeval Aleš Gregorc vrsto številčnih podatkov in konkretnih izkušenj z obiskom čebelarjev po svetu ter o pomenu čebelarstva kot gospodarske dejavnosti. Čebelarji so pozorno prisluhnili tudi temi Kaj moramo kot posamezniki in družba postoriti, da ohranimo in razvijamo takšno okolje, da bo lahko čebela uresničevala svoje poslanstvo, ki jo je predstavil Anton Komat. Opozoril je na nekatere konkretne probleme na tem področju. Simpozij se je zaključil z bogato razpravo in pohvalo organizatorjem.

Slavnostna akademija: Pred slavnostno akademijo so se 9. marca 2019 predstavniki vseh društev in številni drugi udeleženci poklonili ustanoviteljem in vsem predhodnikom s položitvijo venca pred Slaparjevo hišo na Starem trgu v Lukovici, kjer je bila pred sto leti ustanovljena Čebelarska podružnica za brdski sodni okraj, uro pozneje pa je bila slavnostna akademija v Čebelarskem centru Slovenije. Po slovenski himni in himni čebelarjev je povezovalka Tjaša Hrobat Košir na oder najprej povabila Peregrina

Ineta Stegnarja, predsednika pripravljalnega odbora ob stoletnici, ki je pozdravil številne goste, med katerimi so bili župani občin, Ljudmila Novak, poslanka DZ, in Lojze Peterle, evropski poslanec. Predstavil je delo odbora od 26. februarja 2016 do slovesne akademije ter ga primerjal z delom čebelic, ki skupaj marljivo delajo in se zahvalil vsem, posebno vodstvom društev. Posebna priznanja, kipce sv. Ambroža, so prejeli: Boštjan Vindšner, Andrej Jus, Matej Kotnik in Blaž Otrin. Boštjan Noč, predsednik ČZS, je po svojem pozdravu spomnil na 20. maj, svetovni dan čebel, ter se vsem društvom zahvalil za pogum in energijo, da so praznovali skupaj – v slogi je moč – hkrati pa se vsem petim društvom zahvalil za številne ideje, saj so kot čebelja družina. Predsedniki društev Vrtno Uršič, Andrej Jus, Marjan Koderman, Irena Urbanija in Mitja Nakrst so prejeli posebna priznanja, predsednik ČZS pa je spomnil tudi na Franceta Urbanija, ki je leta 1967 pokazal prostor za današnji najlepši čebelarski dom na svetu. Ob jubileju je vsem društvom za sodelovanje čestitalo tudi Čebelarsko društvo Kamnik.

Slavnostna govornica dr. Lučka Kajfež je govorila o čebelarstvu kot čudovitem poklicu, pravzaprav poslanstvu, ki je na posebno lep način povezano z naravo. Poudarila je potrebnost odzivanja na spremembe, posebno negativne, ki so lahko usodne za čebele, in človekovo vlogo, da te spremembe prepozna in jih upošteva. Posebej je govorila o vplivu podnebnihih sprememb, o prilagajanju čebelarjenja, potrebi po stalnem strokovnem usposabljanju, zamenjavanju količin s kakovostjo, pa tudi, da bomo šli naprej potem, ko homo stopili nekaj korakov nazaj in imeli v mislih predvsem, kako narediti kaj dobrega za naravo. Pomen stoletnice organiziranega čebelarstva in zbornika je orisal zgodovinar in odgovorni urednik zbornika ob stoletnici Blaž Otrin.

Akademijo je spremljal bogat kulturni program, v katerem so sodelovali: Godba Lukovica, Komorni moški pevski zbor ČZS, citrarka Eva Medved, Otroška folklorna skupina Dolsko, solist Peter Pirnat in pianistka Petra Pirnat, igralec Marjan Kuret, Citrarska skupina društva Lipa – Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale in klapa Sidro,

Prireditve, ki so jih čebelarska društva Dolsko, Domžale, Krtina Dob, Lukovica in Moravče pripravile ob 100-letnici organiziranega čebelarstva na našem območju, so bile dobro izkoriščena priložnost za spomin, izobraževanje in promocijo čebelarstva. Zato vsem iskrena hvala in naj med!

VERA VOJSKA
FOTO: MIRO PIVAR

V Lipi je vedno prijetno – tudi ob pustu je bilo tako.

Na predavanju so slušatelji spoznali pomen zdravega življenjskega sloga za krepitev zdravja ter preprečevanje in zdravljenje kroničnih bolezni, hkrati pa ob strokovni pomoči oblikovali uresničljive načrte za spremembe z zdravjem povezanih življenj-

predstavil Matej Rozman, univ. ing. lesarstva, ki je pozneje predstavil tudi rastišča industrijske konoplje na Sorškem polju in izdelkov iz nje ter procesov njihove proizvodnje. Za njim je upokojena zdravnica in doktorica znanosti Jožica Šelb Šemerl spregovo-

Občni zbor veteranov vojne za Slovenijo Domžale

Občni zbor je bil 14. marca v Kulturnem domu v Lukovici.

VETERANI VOJNE ZA SLOVENIJO, DOMŽALE Zbora so se poleg veteranov udeležili še županja občine Lukovica Olga Vrankar, podžupan občine Mengeš Bogo Ropotar, veterani iz Ljubljane in Moravč ter združenja Sever.

V preteklem letu so poleg rednih nalog postavili pomnik slovenskemu narodu v Mengšu in praznovali 50-letnico TO (teritorialne obrambe). Izvedli so tradicionalni pohod po poteh vojne za Slovenijo, tokrat na Limbarsko goro nad Moravčami, kjer so v preteklosti mnogokrat potekale orožne vaje TO.

Po nekaterih osnovnih šolah v Upravni enoti Domžale so organizirali predavanja o obdobju osamosvajanja naše države Slovenije. Spoznavali so zgodovino Posavja in obiskali Krakovski gozd, kjer je leta 1991 potekal ognjevit spopad med TO in sovražno Jugoslovansko armado.

Udeležili so se tudi vrste spominskih pohodov, ki so jih pripravila sorodna združenja ter bili na Triglavu, ki je simbol slovenstva.

Z denarjem so zgledno gospodarili, tako da bodo letos lažje postavili pomnik na RTV oddajniku Domža-

le, ki je bil med osamosvojitveno vojno raketiran, in ob koncu leta z akademijo proslavili 20. obletnico združenja.

Zlato priznanje OZVVS Domžale je prejel Jože Kosmač za delo z mladimi. Srebrni znak ZVVS pa je prejelo Območno združenje slovenskih častnikov za zgledno sodelovanje in v spodbudo za naprej.

Na koncu sta jih s pesmijo in glasbo razvedrila še mlada pevka Špela Sever in Nejc Smolnikar.

J. GREGORIČ

IZ NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

Zimsko počitniško varstvo na OŠ Rodica

V sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Domžale je bilo na OŠ Rodica organizirano zimsko počitniško varstvo.

OŠ RODICA Zimsko varstvo je potekalo od 25. februarja do 1. marca 2019. Udeležili so se ga učenci od prvega do petega razreda osnovne šole iz okoliških šol občine Domžale. Letos se je na počitniško varstvo prijavilo precej otrok, vseh skupaj jih je bilo 19. Program je otrokom omogočil aktivno preživljanje prostega časa, ki je temeljil na gibanju, druženju in ustvarjanju.

Med počitnicami smo se vsak dan učili novih veščin. Dopoldnevi so bili namenjeni ustvarjanju – prvi dan je bil na vrsti t. i. String Art, pri katerem smo na lesene deščice ustvarjali s kladivi, žeblički in volno. Čez teden so izpod otroških rok nastali še drugi izdelki; iz nogavic so nastale živali: gosence, zajci, hobotnice in pingvini; naredili smo si tudi pustna pokrivala iz filca in praznično okrasili tudi vhod šole. Športna aktivnost nam ni bila tuja, otroci so z veseljem hodili na sprehode, še posebno če smo si za cilj izbrali igrala ali fitness na prostem ob Kamniški Bistrici, imeli pa smo tudi izlet na bližnjo vzpetino Šumberk. Obiskali smo Sankukai karate klub Domžale, kjer smo se spoznali z osnovni-

mi tehnikami karateja in se izkazali v štafetnih igrah, ki so nam jih pripravili tamkajšnji trenerji. Odvečno energijo smo porabili tudi v šolski telovadnici, kjer smo premagovali poligon, skakali na trampolinu in izvajali ostale vragolije. En dan v tednu pa je bil namenjen tudi kulturnemu udeleževanju. V Kulturnem domu Franca Bernika smo si ogledali film Super fuzbalistični, nad katerim so bili otroci navdušeni. Po ogledu filma smo ostali tudi na ustvarjalni delavnici, kjer si je vsak naredil svojo 'žogolovko'.

Kuhinjsko osebje nas je razvajalo z raznoliko prehrano. Pripravili so nam odlične malice in kosila ter poskrbeli, da naši želodčki čez dan zagotovo niso bili lačni. Zadnji dan pa smo tudi sami poprijeli kuharice v roke. Po kosilu smo si za sladico pripravili slastne čokoladne mafine.

Otroci so se z veseljem vključili v vse aktivnosti, najbolj jim je bilo vseh izdelovanje živali iz nogavic ter ogled filma v kulturnem domu. Teden je hitro minil in naše druženje se je končalo, zato upamo, da se kmalu spet vidimo.

SARA ŽELEZNIKAR IN TEJA MEDLE

Simbioz@

Že šesto leto zapored je na Srednji šoli Domžale potekal 20-urni medgeneracijski projekt Simbioz@, in sicer v tednu od ponedeljka, 21. januarja, do petka, 25. januarja, v popoldanskem času od 14. do 18. ure.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE Vsak dan so bili tečajniki seznanjeni z različno vsebino. Tako so se prvi dan spoznali z vsemi fizičnimi deli računalnika in urejevalnikom besedila. Drugi dan so na svetovnem spletu poslušali glasbo njihove mladosti ter iskali različne kuharske recepte in nasvete slovenskih ter tujih zdravnikov. Ogledali so si še, kako preveriti vozna reda avtobusnega prevoznika Kam-Bus in Slovenskih železnic. Naslednji dan so začeli s pravo 'internetno' komunikacijo, kjer so se naučili pošiljati elektronska sporočila z različno vsebino enemu ali več prejemnikom hkrati. Nato so znanje nadgradili in prek najbolj uporabne aplikacije socialnih omrežij – facebook, poiskali prijatelje ali znance ter malo pokramljali. Na koncu so spoznali svet fotografije,

kjer so se naučili osnov fotografiranja ter prenašali slike na računalnik in na prejšnjem elektronske pošte delili prijateljem ali jih objavili na facebooku.

Na projekt se je prijavilo in sodelovalo 10 tečajnikov. Za prijetnejše počitje udeležencev je znanje delilo 20 dijakov prostovoljcev in štirje strokovno izobraženi učitelji Borut Jagarinc, Mojca Jager, Gregor Cedilnik in Tadej Trinko, ki učijo na srednješolskem programu tehnik računalništva. Za dvig koncentracije so bili med odmori pripravljene sadje, prigrizki in pijača. Odziv tečajnikov in prostovoljcev je fenomenalen, zato vsi skupaj komaj čakajo na naslednje leto, ko bodo spet organizirali medgeneracijsko učenje.

TADEJ TRINKO, PROF.

FOTO: DIJAKI SŠ DOMŽALE

Obisk Občine Domžale

Čprav je v dneh pred pustom oblast v občini Domžale prevzela pustna sekcija Striček z Vira, in je veljal v času vladavine pusta Strička rek Kdor ni za pusta, naj se odseli vse do avgusta, smo vseeno uspeli mali državljani vkorakati na sedež občine v Domžalah.

VRTEC URŠA Tudi letos, ko praznujemo 20. rojstni dan vrtca, smo že četrto leto vključeni v mednarodni projekt Pomahajmo v svet – Say Hello to the World, kjer prek video klicev predstavljamo sebe, naše družine, naša življenja, svoj vrtec in skupnost sobivanja. Ponosno pa predstavljamo tudi svoj kraj, kjer naš vrtec stoji, torej na Krtini, in občino, pod katero spadamo – Domžale. Tokrat skupina 'pikapolonice' iz enote Mavrica mahamo v Zagreb, na Hrvaško.

Na veliko veselje nas je v svojih prostorih sprejela kot vedno dobrosrčna in nasmejana podžupanja mag. Renata Kosec. Hiteli smo s pripovedovanjem zgodbe o hroščku Simonu avtorice Nine Mav Hrovat, o vsem, kar smo slišali prek ikt tehnologije in slikovnega materiala. Hrošček Simon se nam tokrat ni pridružil, smo pa namignili, da ga bomo zelo veseli v naši enoti, ko zacvetijo prve spomladanske cvetlice. Župan Toni Dragar je v svojih prostorih gostil na obisku posebne goste, zato se nam ni uspel pridružiti, a verjamemo, da nas tudi on enkrat obišče in pove kaj o svojem delu, delu župana. Podžupanja je o svojem delu povedala, da ga opravlja s srcem in z veliko vnemo in veseljem, še posebej pa se razveseli obiskov, kot je bil naš. Ta žar smo začutili tudi mi.

Stavba občine je res velika. Čez velike prostore je v dopoldanskem času že kukalo toplo sonce, ko smo se pravi velikani odpravili vse do sejne sobe, kjer se sklepajo najpomembnejše odločitve. Zavzeli smo sedeže občinskih svetnikov in pogumno odgovarjali na zastavljena vprašanja podžupanja mag. Renate Kosec v mini kvizu Kaj vem o Domžalah. Odgovori so bili pravilni in vsak otrok je dobil od Teje

Hauptman zastavo občine Domžale. Zapeli smo himno Vrtca Urša, predstavili pa smo se tudi s projektom Pasavček, kjer skrbimo za prometno varnost na naših poteh. Prav v ta namen, saj sodelujemo tudi z njimi, so nam podarili pobarvanko hroščka Simona z naslovom Varno na poti.

Obisk Občine Domžale je pravo doživetje za vse nas, otroke in strokovne delavce. Še bolj pa si ga bomo zapomnili, ker nas je na ta poseben obisk pospremila naša ravnateljica Martina Pančur. Vedno, ko nas obišče, smo veseli njenih

besed, nasvetov in prijaznega pogleda. Tudi tokrat nas je spremljala kot del nas – skupaj smo se sprehodili do vhodnih občinskih vrat, pozdravljali mimoidoče in odgovarjali na vprašanja mini kviza. Ponosni smo, da jo imamo.

Lepe želje, prijazne besede in vtisi vedno ostanejo zapečateni v naših srcih. Košček lepega dne bomo tudi tokrat pospravili v škatlico lepih spominov, ki ne bodo zbledeli. Na koncu šteje le – da se imamo lepo in radi. In ta dan je bil ravno tak.

ANDREJA ROPOTAR JAGODIC

Multikulturalna šola v Atenah

Izobraževanje, ki smo se ga udeležili štirje učitelji z OŠ Rodica, nam je prineslo pravo priložnost. Spoznali smo drugačno šolsko okolje, ki je odraz begunske situacije.

OŠ RODICA Obiskali smo šolo 2nd Intercultural Junior High school Hellinikon na obrobju Grčije in tam doživeli pravi kulturni šok. Šolo obiskujejo zgolj učenci priseljenci in begunci, v šoli ni grških učencev. Otrokom iz dru-

gih držav predstavlja ta šola možnost za vstop na grško šolo v roku dveh let ali pa se tu pripravljajo za nadaljnje poklicno izobraževanje. Ker lahko v razredu govorijo do deset različnih jezikov zaradi različnih narodnosti učencev, so morali prilagoditi program oziroma poenostaviti določene učne procese, ki jih ponavadi izvaja-

jo v grškem jeziku. Poseben poudarek namenjajo dejavnostim, ki širijo multikulturalnost in spoznavanju grške kulture, tako da pogosto organizirajo posebne dneve dejavnosti oziroma te vsebine vključujejo v program. Učenci se poleg grškega jezika učijo še drugih jezikov (angleščino, francoščino ...).

Takšnih multikulturalnih šol je zelo malo, prilagodile so se geopolitični situaciji, ki že nekaj časa vlada v Grčiji in drugod po Evropi. Učenci jutraj pridejo v šolo iz begunskih kampov, po pouku se potem vračajo nazaj v kamp. Na šoli so razstavljeni številni izdelki in portreti učencev, ki govorijo o multikulturalnem značaju šole in njihovi ustvarjalni raznolikosti, saj je to največkrat prvi korak pri vzpostavljanju socialnih stikov na šoli. Za nas je bila to zares enkratna priložnost; zavedamo pa se, da imajo otroci drugod po svetu povsem drugačne pogoje šolanja kot pri nas doma.

MARKO DROBNE, OŠ RODICA, DOMŽALE
FOTO: MARKO DROBNE, 2ND INTERCULTURAL JUNIOR HIGH SCHOOL HELLINIKON

Medgeneracijsko druženje z Ifigenijo Simonovič

V sredo, 6. marca 2019, smo se ob 14.30 v Medgeneracijskem centru Bistrica družili s pesnico Ifigenijo Simonovič, predsednico Slovenskega centra PEN.

SREDNJA ŠOLA DOMŽALE Povedala nam je veliko zanimivosti o japonski kulturi, govorili pa smo tudi o grozovitem dogodku, ki se je zgodil ob koncu druge svetovne vojne. Na Japonsko sta bili odvrženi dve atomski bombi, ki sta pobili veliko ljudi, posledice pa so vidne še danes. V spomin na ta dogodek smo dijaki Srednje šole Domžale in varovanci Medgeneracijskega centra Bistrica izdelovali žerjave iz papirja, ki predstavljajo v japonski kulturi simbol

sreče in dolgega življenja ter bodo del razstave v spomin na žrtve atomskih bomb. Izkazalo se je, da je origami težko narediti, zato smo naredili tudi nekaj rož in čepic. Med izdelovanjem origamijev pa sta gospa Ifigenija in njen iraški pesniški prijatelj Sameer Sayegh prebirala svojo poezijo.

Druženje je bilo zabavno in zelo poučno. Prepričana sem, da si ga bomo vsi zapomnili.

ZALA KRALJ SERŠA, 2. E SŠ DOMŽALE

ŽIVLJENJE JE VELIKO VEČ KOT NAGRADE

KATARINA ŠOLN, PREJEMNICA JESENKOVE NAGRADE

Katarina Šoln je mlada Domžalčanka ter prejemnica najvišjega priznanja za raziskovalne in strokovne dosežke s področja biotehniških ved, Jesenkove nagrade, ki jo je prejela kot najboljša magistrska študentka.

Mateja Kegel Kozlevčar
Foto: Iztok Dimc

To je nagrada za njeno dolgotrajno delo na tem področju, kjer je danes doktorska študentka. A Katarina tokrat ni prvič opozorila nase, o njej smo pisali že pred nekaj leti, ko je še kot mlado dekle izdala svoj prvi mladinski roman Mreža. Tokrat sva se pogovarjali tako o njenih akademskih dosežkih kot življenjskih usmeritvah, končanem magistrskem študiju Molekulska in funkcionalna biologija, prav tako je bila že pred tem zlata maturantka, Zoisova štipendistka, prejela je pohvalo za najboljšo diplomantko biologije, Prešernovo nagrado za magistrsko nalogo in zdaj še Jesenkovo nagrado.

Jesenkova nagrada je priznanje za vaše študijsko delo, kaj pa pomeni vam, poleg same pohvale za dosežek?

Še zdaj pravzaprav kar težko verjamem, da sem prejela Jesenkovo nagrado. To nagrado namreč dobi najboljši diplomant magistrskega študija na celotni Biotehniški fakulteti. To pomeni, da ni bilo dovolj le najvišje povprečje ocen, ampak si moral imeti tudi strokovne in znanstvene dosežke, kot so znanstveni članki in simpoziji. Zdi se, da sem prejela vse, kar sem v tem času lahko. Hkrati pa sem v tem času spoznala še nekaj drugega. Na koncu vse nagrade ne štejejo nič, če nimaš v svojem življenju ljudi, ki te imajo radi. Hvala sem, da imam družino, ki mi ves čas stoji ob strani, in da imam v službi super sodelavce, na katere se lahko vedno zanesem. Ne razumite me narobe, vsaka nagrada mi veliko pomeni in sem je zelo vesela, saj je priznanje za moje delo. A življenje je veliko več kot nagrade ...

Vaše magistrsko delo je precej specifično: Vpliv izvlečkov korenin japonskega in češkega dresnika na kalitev, rast ter strukturne in biokemijske značilnosti vrtna redkvice. Morda več o tem?

Japonski in češki dresnik sta invazivni rastlini. Invazivne rastline so rastline, ki so prišle od drugod in zdaj na novem področju izpodrivajo domače rastline. Oba dresnika se zelo hitro širita s podzemnim sistemom korenin, hitro zrasteta (tudi več kot 3 m) in s senčenjem preprečita rast drugim rastlinam. Mene pa je zanimalo nekaj drugega: dresnika imata tudi svoje 'biokemično orožje'. V okolico namreč izločata alelopatske snovi, ki zavrejo kalitev in rast bližnjih rastlin. Ta pojav sem pri svoji magistrski nalogi preučevala na testni rastlini, teden dni starih kalicah vrtna redkvice. Preučili smo kalitev in rast testnih rastlin ter ugotovili, da izvlečki obeh dresnikov močno zavrejo rast korenine. V koreninah izpostavljenih rastlin smo opazili tudi znake oksidativnega stresa. Na celičnem nivoju smo ugotovili, da izvlečki japonskega in češkega dresnika povzročijo propad celic koreninskega vršička izpostavljenih rastlin. Večino svojih raziskav sem opravila na oddelku za biologijo v Laboratoriju za eksperimentalno botaniko. To mi ne bi uspelo brez odlične mentorice doc. dr. Jasne Dolenc Koče, ki mi je že na začetku študija odprla vrata

Zdi se, da sem prejela vse, kar sem v tem času lahko. Hkrati pa sem v tem času spoznala še nekaj drugega. Na koncu vse nagrade ne štejejo nič, če nimaš v svojem življenju ljudi, ki te imajo radi.

v svet rastlin in me sprejela v svoj laboratorij. Koreninske celice smo opazovali s presevnim elektronskim mikroskopom, pri tem mi je veliko pomagala somentorica doc. dr. Nada Žnidaršič. Poleg tega smo na Kemijskem inštitutu tudi analizirali sekundarne metabolite v koreninah japonskega in češkega dresnika. Izsledke raziskav sem predstavila na slovenskih in mednarodnih simpozijih, kmalu pa bodo rezultati objavljeni v dveh znanstvenih člankih. Za svojo magistrsko delo sem lansko leto prejela tudi Prešernovo nagrado. Zdej znotraj svojega doktorata nadaljujem z raziskavami alelopatije in invazivnih rastlin.

Ali je v našem okolju znanstveno raziskovalno delo pri tako specifičnih področjih dovolj cenjeno? Kaj pa samo delo z vašo izobrazbo, ga je lahko dobiti ali je izživ?

Danes ni lahko dobiti službe. Vem pa nekaj: če te tvoje področje veseli in si na njem najboljši, potem bo delo našlo tebe. Največja napaka mladih je, da vsa študentska leta delajo v gostinstvu, potem pa pričakujejo, da bodo kar takoj dobili službo v laboratoriju. Moj nasvet mladim je, naj že med študijem poskusijo delati na področju, kjer se pozneje želijo zaposliti. Jaz sem to naredila popolnoma intuitivno: ker so me zanimale rastline, sem se mojemu zdajšnjemu laboratoriju priključila že v prvem letniku študija, rekoč, da bi delala raziskovalno nalogo. Od takrat je minilo šest let. Še vedno sem z njimi. Poleg tega je dobro, da greš v času študija v tujino. Jaz sem tako še kot študentka nabirala izkušnje v laboratorijih v

Gradcu, Salzburgu in Cardiffu, kjer sem več mesecev preučevala, kako se rastline odzivajo na stresne dejavnike. V tujini sem se naučila novih metod, ki smo jih potem uporabili tudi v našem laboratoriju.

Prihajate iz Radomelj, kjer se ob reki Kamniški Bistrici tudi soočamo s pojavom invazivnih rastlin. Ste seznanjeni z lokalno problematiko s tega področja?

S problematiko invazivnih rastlin se ukvarjam zadnjih šest let. Med sprehodi ob Kamniški Bistrici seveda opazim številne invazivne rastline. Veliko je japonskega in češkega dresnika, predvsem tam, kjer so se izvajala kakšna gradbena dela. Pri gradbeništvu se s prekopavanjem in premeščanjem prsti na nova območja hkrati premeščajo tudi koščki dresnikovih korenin. To ne bi bil problem, če ne bi imeli dresniki zelo veliko sposobnost obnavljanja: že iz 1 cm korenike lahko zraste večmetrski sestoj! Delčki korenin se lahko prenašajo tudi z vodnim tokom – ravno zaradi tega je veliko dresnika ob bregovih Kamniške Bistrice. Poleg dresnikov sem opazila še precej drugih invazivnih rastlin, kot je žlezava nedotika, zlata rozga in ambrozija. Odstranjevanje invazivnih rastlin je velik problem. Pri dresnikih so raziskave pokazale, da je najučinkovitejša strategija večletno košenje mladih poganjkov in izkopavanje korenin.

Aktivni ste tudi pri pripravi poljudnih člankov s področja biologije. Kakšno je zanimanje za tovrstne vede izven izobraževalnega okolja?

Z revijo Ognjišče sodelujem od leta 2013. V teh letih sem pripravila veliko poljudnih bioloških člankov: od bakterij, rastlin, živali do človeških možganov in učenja. Poleg tega sem se preizkusila tudi kot novinarka in zadnja tri leta pripravljala intervjuje z znanstveniki. V letošnjem letu imam novo rubriko Znanstvene skrivnosti, kjer na preprost in zanimivi način predstavljam skrivnosti iz sveta narave. Na primer: zakaj me boli zob, kaj delajo živali pozimi, zakaj korenine rastejo navzdol, kaj bi se zgodilo, če

bi poljubili žabo ... Med študijem sem vodila šolske skupine po Botaničnem vrtu in eno leto delala kot demonstratorica pri vajah iz mikrobiologije na Zdravstveni fakulteti. V tem času sem opazila, da mlade zelo zanima biologija, še posebno, ko ugotovijo, da je biologija povsod okoli nas. Prav tako tudi odrasle. Le kdo si ne bi želel vedeti, kakšni procesi se odvijajo v naravi ali nenazadnje, kaj se dogaja v našem telesu. Poleg tega se mi zdi prav, da vse znanje, ki sem ga pridobila med študijem biologije, predam naprej tako v pisni kot v ustni obliki ter tako mogoče še koga navdušim za biološke skrivnosti. Na ta način se trudimo tudi pri oddaji Male sive celice, za katero pripravljamo biološka vprašanja.

Če se vrneva k mladim in kariernim izzivom – je danes lažje dobiti zaposlitev na zelo specifičnem področju naravoslovnih ved, kot je na vašem, ali bi bilo lažje, če bi šlo za bolj splošno, recimo družboslovno izobrazbo?

Naravoslovne vede, biologijo, kemijo, fiziko, matematiko moraš razumeti. Ne moreš se jih preprosto naučiti na pamet, saj moraš razumeti princip delovanja. Pri družboslovnih vedah to ni potrebno. Mogoče se ravno zaradi tega mnogi raje odločajo za družboslovna področja in je posledično družboslovcev na trgu dela preveč. Kar je škoda. Mislim, da je v vsakem otroku vsaj malo naravoslovnega duha, zagotovo je imel vsak v otroštvu vprašanja o mesojedih rastlinah, o rjavenju kolesa ali o vesolju. Mene je narava in vse, kar je povezano z njo, zanimala že od otroštva. Takoj ko sem v 5. razredu osnovne šole izvedela, da obstaja študij biologije, sem vedela, da bom to nekoč študirala. Naravoslovne vede so precej prepletene: kot biolog moraš tako poznati tudi kemijo, da razumeš biokemijske procese v organizmih, fiziko, da lahko izračunaš povečave mikroskopa, in matematiko, da lahko napišeš modele za rast populacije. Ravno zaradi tega menim, da moje področje ni strogo specifično. Res je, da preučujem rastline, a to ne pomeni, da ne poznam ostalih področij

biologije. Ker imaš kot naravoslovec širok spekter različnih znanj, tudi lažje najdeš svojo poklicno nišo.

Zaposleni ste na oddelku za biologijo Biotehniške fakultete v Ljubljani, kaj zajema vaše delo?

Od lanskega leta sem zaposlena kot mlada raziskovalka na katedri za botaniko in fiziologijo rastlin na oddelku za biologijo, ki je del Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani. Program mladi raziskovalec je del projekta ARRS, ki že več kot 30 let financira mlade, da lahko lažje zaskorakajo v znanstveni svet. V okviru tega delam tudi svoj doktorat in sem študentka na doktorskem študiju Bioznanost. Trenutno delam predvsem raziskovalno v laboratoriju, kjer pripravljam raziskave za svoj doktorat, nekaj pa imam tudi pedagoškega dela, ki se ga zelo veselim.

Znanost pa ni vaša edina strast, pred leti ste nas že razveselili z mladinskim romanom, pa tudi sicer radi ustvarjate za otroke, mlade. Morda več o tem?

Svoj prvi mladinski pustolovski roman Mreža sem napisala še v gimnaziji. Izšel je leta 2010 pri založbi Educa. Takrat sem bila stara 17 let in sem ravno hodila v 3. letnik gimnazije. Roman Mreža govori o 13-letni Lani, ki svoje poletne počitnice preživlja pri babici na morju. To je zgodba o odrasčanju, razločevanju dobrega in slabega. Knjiga je na voljo tudi v Knjižnici Domžale. Zdej pišem krajše zgodbe za Cicido in Ciciban, že nekaj časa pa pripravljam tudi naslednji, precej obsežen roman. Rada imam kreativnost, da lahko pustim domišljiji prosto pot. Ravno zaradi tega si ne predstavljam svojega življenja brez pisanja in risanja. Hkrati pa sem ugotovila, da si tudi v znanosti lahko kreativen, saj le tako prihajajo nove in nove ideje za poskuse.

Knjigo Mreža ste napisali pred desetimi leti, med poletnimi počitnicami, priznam, ko sva ob izidu delali intervju, ste bili še zelo mladi, a knjiga je aktualna še danes. Lahko spomniva bralce na čas, ko je nastala?

Nastanek moje prve knjige je povezan z anekdoto. Konec prvega letnika gimnazije sem dobila cvek. Pri eseju. Slovenščina. Razlog: zgrešila sem naslov. Ironično, a resnično: tisto poletje sem napisala svojo prvo knjigo Mreža. Kar želim povedati, je, da slabe stvari niso vedno nujno slabe. Rek 'kar te ne ubije, te okrepi' po navadi dejansko drži. Podobno je tudi pri drugih stvareh v življenju. Ko se znajdeš pred težavo, imaš vedno dve možnosti: lahko obupaš in odnehaš, lahko pa težavo sprejmeš kot izziv in delaš dalje. Močneje, boljše, še bolj zagnano slediš svojim sanjam. Če si nekaj zares želiš, boš storil vse, da bi to dosegel.

Pa cilji za naprej?

V naslednjih letih si želim uspešno končati svoj doktorat ter imeti še naprej priložnost za nove znanstvene in pedagoške izzive. Rada bi tudi približala zanimivi svet rastlin širši javnosti. Mogoče bom dobila še kakšno nagrado, mogoče ne. Zame je vendarle največja nagrada ta, da sem v tem času spoznala tudi najboljšega fanta. Nagrade pridejo in grede. Ljubezno ostane. □

KULTURA

CGZM
20 LET
center za mlade domžale

V CENTRU ZA MLADE APRILA DOGAJA

RISARSKA DELAVNICA
PONEDELJEK, 1.4.2019, OB 17. URI

Rad rišeš? Bi rad izboljšal svoje sposobnosti risanja? Pridi na delavnico, na kateri te bo prostovoljec Ricardo, ilustrator in grafični oblikovalec iz Kanarskih otokov naučil osnovnih tehnik risanja.

MEDNARODNA KAVARNA, četrtek, 4. 4. 2019, ob 19. uri

Te zanima prostovoljno delo v tujini? Morda pripravništvo? Kaj pa zaposlitev? Ali veš, da ti vse to omogoča nov program Evropske solidarnostne enote? Več informacij lahko izveš na Mednarodni kavarni, v četrtek, 4. 4., v Centru za mlade Domžale. Dogodek je brezplačen in namenjen mladim do 30. leta starosti.

Predavanje: SOČUTNI STARŠI - SOČUTNI OTROCI - ODGOVORNI MLADOSTNIKI, ponedeljek 8.4.2019, ob 18. uri

Predava: Lidija Bašič Jančar, terapevtka zakonske in družinske terapije, Študijsko-raziskovalni center za družino, enota Domžale

Starševstvo ni tehnika, niso navodila, temveč je ODNOS. Na odnos pa se vnaprej žal ne da pripraviti, živeti ga je potrebno vsak dan sproti. Kako? Da spoznavamo in čutimo sebe. Edino zagotovilo, da so odnosi v družini zares zdravi, je ČUSTVENI STIK, iz katerega se rojeva SOČUTJE. Ob sočutnih starših se otrok tudi v ostalih odnosih bolje znajde. Predavanje je brezplačno.

Medgeneracijska VRTNARSKA DELAVNICA
četrtek, 11. 4. 2019, ob 17. uri

Na delavnici boste izdelali strašilko, oznake za gredice in poslikalo cvetlični lonec.
Vodi: Rada Kos
Cena: 10€ odrasli, 5€ mladi do 30 let

Velikonočna pekovska delavnica PLETENICE in GNEZDA, ponedeljek, 15. 4. 2019, ob 17. uri

V Centru za mlade Domžale bo dišalo po velikonočnih dobrotah!
Vodi: Pavle Kancilija, pekovski mojster
Cena: 10 € odrasli, mladi do 30 let 5 € (otroci v spremstvu staršev brezplačno).

OOJE KLEPETANJE v SPANŠČINI
Z RICARDOM

Četrtek, ob 17. uri. Obvezne predhodne prijave.

AKTIVNI CZM - VADBA ZA MLADE

PILATES
torki, 18:00-19:00
ZBIRAMO PRIJAVE ZA APRIL
Vodi: Maša Saksida, inštruktorica pilatesa in maserka

JOGA
srede, 19:00-20:00
ZBIRAMO PRIJAVE ZA APRIL
Vodi: Maja Maselj, učiteljica joge

Cena vadbe: 10 eur/4 srečanja (za mlade med 15. in 30. letom)

ŽE V TEKU

PILATES: torki 18:00-19:00
JOGA: srede, 19:00-20:00
UČNE URICE KEMIJE za 8. in 9. razred: srede, 16:00-16:45
FOTO DELAVNICE: vsak drugi ponedeljek, 18:00
FOTO DELAVNICE ZA OTROKE: vsak drugi ponedeljek, 18:00
USTVARJALNE DELAVNICE: srede, 14:30-20:00
NADALJEVALNI TEČAJ NEMŠKEGA JEZIKA: četrtek, 17:30-19:00
ZAČETNI TEČAJ FRANCOŠKEGA JEZIKA: srede 17:45-19:15 - še zbiramo prijave!
DELAVNICA ANIMIRANEGA FILMA: srečanja po dogovoru
NADALJEVALNI TEČAJ ŠPANSKEGA JEZIKA: torki, 17:00-18:30

Na vse dogodke obvezne predhodne prijave.

Center za mlade Domžale, Ljubljanska cesta 58, Domžale
040/255-568, 01/722-66-00;
www.czm-domzale.si, info@czm-domzale.si

»Knjige nam pomagajo, da ne hitimo« – bralno spodujevalna akcija na mednarodni dan knjig za otroke, 2. april 2019

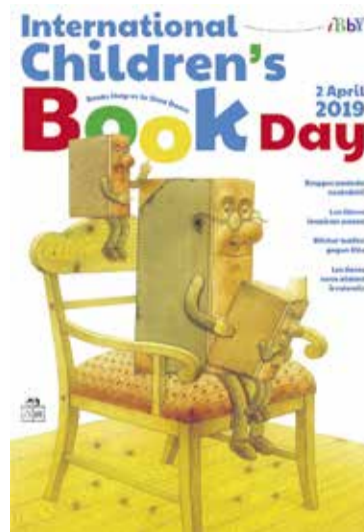
Knjige nam pomagajo, da ne hitimo, knjige nas učijo opazovanja, knjige nas vabijo, pravzaprav nas kar silijo, da sedemo.

»Mudi se mi! ... Nimam časa! ... Adijo! ...« Takšnih vzklikov dandanes najbrž ne slišimo samo v Litvi, ki leži v samem središču Evrope, temveč še marsikje po svetu. Pogosto nas tudi prepričujejo, da živimo v stoletju informacijskega preobilja, v stoletju, ko sta naglica in hitenje neizbežna.

A zgodi se, da v roke vzameš knjigo in začutiš, kako je lahko tudi drugače. Knjige imajo namreč čudovito lastnost – pomagajo nam, da ne hitimo. Ko listaš po knjigi in se mirno zatopiš v njeno vsebino, te na lepem ni več strah, da bi vse neopaženo zdrvelo mimo tebe. Tedaj spoznaš, da se ti ni treba brezglavo mučiti z nepomembnimi opravili. V knjigi vse poteka tiho in po natančnem redu. Morda je tako tudi zato, ker so strani v njej označene s številkami in ker med listanjem nežno in pomirjujoče šelestijo. V knjigi se dogodki iz preteklosti brez težav srečujejo z dogodki, ki se šele bodo zgodili.

Knjižni svet je široko odprt, resničnost v njem je poljubno prepletena z izmišljotino in domišljijo. Včasih se niti ne zavedaš več, ali si v knjigi ali v življenju opazil, kako čudovite so kaplje snega, ki se tali na strehi, in da jerebikove jagode niso le lepe, temveč tudi grenke. Kdo ve, ali si v resnici ležal sredi poletja na travi, nato pa prekrizanih nog gledal oblake, plavajoče po nebu, ali pa si o tem samo bral v knjigi.

Knjige nam pomagajo, da ne hitimo, knjige nas učijo opazovanja, knjige nas vabijo, pravzaprav nas kar silijo, da sedemo. Najpogosteje jih namreč beremo sede, in sicer tako, da jih položimo na mizo ali na kolena, mar ne?

Kęstutis Kasparavičius

(1954), avtor ilustracije in besedila, je mednarodno uveljavljen litovski otroški pisatelj in ilustrator. V svet otroške književnosti je vstopil po dolgi ovinkasti poti; po končanem desetletnem šolanju na umetniški gimnaziji M. K. Čiurlionisa, kjer se je seznanjal z zborovskim dirigiranjem, je naposled spoznal, da bi se rad posvetil slikarstvu, zato se je vpisal na študij oblikovanja na Vilenski umetniški akademiji. Kasparavičiusove ilustracije je mogoče zlahka prepoznati, saj so portretirani objekti naslikani v značilnem realističnem slogu, notranji prostor je razgiban, perspektiva prepričljiva.

Kasparavičius je ilustriral več kot 60 knjig, številne od njih je napisal sam. Berejo jih otroci širom po svetu (od Japonske do Amerike) v 27 jezikih. Avtor je imel doslej 20 samostojnih razstav; njegova dela so bila že trinajst-

Ali si morda tudi ti med branjem opazil nekaj nenavadnega, namreč da tudi knjiga strmi vate? Da, da, tudi knjige znajo brati! Berejo ti s čela, z obrvi, iz tvojih dvignjenih ali spuščenihih kotičkov ustnic, še najraje pa berejo iz tvojih oči. Po obeh namreč prepoznajo, ali... No, saj veš, kaj!

Knjigi na tvojih kolenih gotovo ni dolgčas. Tisti, ki bere, naj bo otrok ali odrasel, je vendar že sam po sebi mnogo zanimivejši od tistega, ki se knjigo boji prijeti v roke in ki kar naprej hiti, saj nima časa, da bi sedel in se razgledal okoli sebe.

Ob mednarodnem dnevu knjig za otroke zaželimo drug drugemu čim več zanimivih knjig. Pa tudi, da bi se še sami zdeli knjigam čim bolj zanimivi!

KĘSTUTIS KASPARAVIČIUS
PREVEDEL KLEMEN PISK

krat predstavljena na mednarodnem sejmu otroških knjig v Bologni in so si prislužila številne ugledne knjižne nagrade po vsem svetu.

Litovska sekcija Mednarodne zveze za mladinsko književnost (IBBY) je Kasparavičiusa že večkrat nominirala za Nagrado Hansa Christiana Andersena in Spominsko nagrado Astrid Lindgren.

Zoran Predin: Dno nima dna

Marec je bil v Domžalah v znamenju Zorane Predina. Z njim smo se srečali v ponedeljek, 4. marca, na pogovoru v Knjižnici Domžale, kjer so govorili o njegovem jubileju, 40-letnici delovanja in 40. izdanim albumom, posebno pozornost pa so namenili tudi njegovi knjigi Dno brez dna, ki je izšla jeseni 2017 in prinaša zanimiva avtorjeva razmišljanja. V sredo, 13. marca, in v četrtek, 14. marca, obakrat ob 20. uri, pa sta vse ljubitelje glasbe čakala še koncerta v glasbeno-scenskem abonmaju v Kulturnem domu Franca Bernika, kjer je nastopil z Akustičnim Lačnim Francem.

Na Srečanju z ustvarjalci so v organizaciji Cvete Zalokar in Knjižnice Domžale v ponedeljek, 4. marca, v prostorih Knjižnice Domžale gostili Zorana Predina, kjer je gost večera v pogovoru, ki ga je vodila Cveta Zalokar, razkril veliko o sebi in svojem dolgoletnem delovanju.

Eden izmed najbolj priljubljenih slovenskih kantavtorjev je podpisal že 40

glasbenih albumov, marsikaterega od teh še v času Lačnega Franza, pa tudi tri zbirke uglasbenih besedil, zbirko anekdot in kolaž potpisnih zgodb, ki jih je izdal pred leti pod naslovom Druga žena v harem. Za Zoranom je dolga ustvarjalna pot, a kljub širokemu opusu je navadnemu smrtniku blizu ravno zaradi številnih, že skoraj ponarodelih in vsekakor nepozabnih šansonov.

V pogovoru in predstavitvi nove knjige Dno brez dna je pritegnil z zbranimi kolumnami, kratkimi in jedrnatimi, polnimi hudomušnega sarkazma in začinjeno s ščepcem črnega, pač Predinovega humorja. V novi zbirki, ki je izšla pri mariborski založbi Litera, gre po Predinovi besedah za fikcijo, pomešano z osebnimi in dogodki, ki so pogojno tudi resnični, v njej pa ne primanjkuje humorja. Predin je na predstavitvi knjige povedal, da se je vse skupaj začelo s pisanjem kolumen v Objektivu, v katerih je urednik pri založbi Litera prepoznal elemente kratkih zgodb.

Nekatere kolumne so v zbirki Dno nima dna objavljene takšne, kot so bile v izvorniku, druge pa je Predin nekoliko podaljšal ter izboru dodal še nekaj doslej neizdanih besedil. Eno takšnih kolumen nam je Predin tudi prebral na svojtven interpretacijski način.

Kot je dejal Zoran Predin, so kolumne večkrat pomešane z resničnimi dogodki in osebnimi iz njegovega življenja, ki slika naš vsakdan, včasih tudi v vsej možni absurdnosti, in nas, kot opozori že naslov, vodi v dno brez dna, v našo realnost, kjer se dogajajo stvari, za katere si še pred desetimi leti nismo mislili, da bi se lahko kadar koli uresničile. Kot je dejal gost večera, ima tudi nekaj preroškega v sebi. Veliko stvari, ki jih je napovedal in napisal pred časom, se sedaj uresničujejo. Tako kot njegova glasba so tudi kolumne prepredene z močno družbeno angažirano noto, brez katere Predinova besedila ne bi imela tistega odličnega 'žmohta'.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

sobota, 6. april / 10.00 / Sobotna otroška matineja / abonma otroški SOBOTNA MATINEJA in IZVEN

Jan Malík: ŽOGICA MAROGICA

lutkovna predstava / Lutkovno gledališče Maribor / režija: Bojan Čebulj, Tine Varl / igrajo: Miha Bezeljak, Barbara Jamšek, Danilo Trstenjak, Metka Jurc, Vesna Vončina / 45' / 3+ / Ena najbolj priljubljenih lutkovnih predstav pri nas je nastala že leta 1985, mi pa jo bomo gledali v obnovljeni različici.

torek, 9. april / 20.00 / abonma gledališki ORANŽNI in IZVEN
sreda, 10. april / 20.00 / abonma gledališki RUMENI in IZVEN
četrtek, 11. april / 20.00 / abonma gledališki RDEČI in IZVEN
petek, 12. april / 20.00 / abonma gledališki ZELENI in IZVEN

Svetlana Makarovič: PREKLETI KADILCI

gledališki koncert / avtorji priredbe so ustvarjalci predstave / SNG Drama Ljubljana / režija: Tin Grabnar / igrajo: Nina Valič, Pia Zemljič, Aljaž Jovanovič, Janez Škof / Spogledovanje s koncertno formo, ki ohranja tipično gledališke elemente.

sobota, 20. april / 10.00 / Sobotna otroška matineja / za IZVEN
PU

lutkovno-igrana predstava / Lutkovno gledališče Pupilla / režija: Rita Bartal Kiss / igrata: Petra Kavaš, Vitomir Vratarič / 40' / 3+ / Pu in družina v predstavi, polni subtilnega humorja in najbolj iskrenega prijateljstva

sreda, 24. april / 20.00 / abonma koncertni MODRI in IZVEN

SAPA LJUBEZNI IN ČAROVNIJA IZDIHA

program: Bach, Gluck, Bizet, Debussy, Enescu, Messiaen, Roussell, Shankar, Takemitsu ... / izvajalci: Irena Grafenauer in prijatelji / Koncertno popotovanje skozi prostor in čas s flavto, dihom in izdihom v glavni vlogi.

sobota, 27. april / 20.00 / za IZVEN

NEDOKONČANA POPOLNOST - Letni koncert Simfoničnega orkestra Domžale - Kamnik

solisti: Hana Močnik (rog), Špela Dragar (violončelo), Annemarie Glavič (flavta), Kika Szomi Kralj (klarinet), Martin Kozjek (bariton), Neža Vasle (sopran) / program: F. Schubert, C. Saint-Saëns, W. A. Mozart, M. Magnani, G. Fauré, T. Habé, G. Rossini, M. Bravničar

APRIL
2019

KULTURNI
DOM
FRANCA
BERNIKA
DOMŽALE

KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE
Ljubljanska 61, Domžale | T 722 50 50 | www.kd-domzale.si

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Izbral in uredil: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Mirjana Bobić Mojsilović

Abeceda mojega življenja

SANJE, 2014

Glavna protagonistka zgodbe je Vesna, Beograđanka, tik pred svojim 50. rojstnim dnevom, ki se sooča z dejstvom, da jo mož zapuša zaradi mlajše ženske in ureja ter pripravlja stvari, po katere prihaja ob dokončnem razhodu. Pri tem po teoriji, da paniko najlažje premaša, če se osredotočiš na abecedo, začne razvrščati svoja razmišljanja in analizo preteklega življenja na posamezne pojme in asociacije, te pa po vrsti v abecedi, ki ji je podrejena tudi struktura romana. Abeceda mojega življenja je zgodba o razočaranju, ki je podana pronicljivo, trpko in pogosto tudi humorno. Je tudi zgodba o pričakovanjih, strahovih, prevarah, krivdi, hrepenenju, zamerah, staranju, umiranju in seveda ljubezni. Predvsem pa je univerzalna zgodba o življenju slehernika.

Hiromi Kawakami

Aktovka

MLADINSKA KNJIGA, 2018

Hiromi Kawakami (rojena 1958) je ena najbolj priljubljenih sodobnih japonskih pisateljic, je tudi pesnica in literarna kritičarka. Tsukiko dela v pisarni in živi sama. Ko sreča v baru svojega nekdanjega profesorja japonščine, se ji življenje začne spreminjati. Precej starejši vdovec in mlajša tajnica odkrijeta, da sta si v marsičem podobna. Spoznavata se ob predajanju dobri hrani in pijači. Med njima se z drobnimi radostmi, pozornostmi, počasi gradi odnos. Med njima se razvijejo globoka čustva, mogoče ljubezen. Mojstrsko napisan roman o osamljenosti v velemestih in o morebitni poti iz te pasti sodobnega življenja. Za roman Aktovka je avtorica prejela Tanizakijevo nagrado.

Keith Lowe

Strah in svoboda; kako nas je spremenila druga svetovna vojna

MODRIJAN, 2018

Pomenljivo je, da je navkljub številnim oboroženim spopadom, ki so sledili letu 1945, v govoru o drugi svetovni vojni, še vedno dovolj, da rečemo le vojna, po vojni ali med vojno, pa naslovnik razume, za katero vojno gre. Druga svetovna vojna se oddaljuje, a se obenem trdovratno upira postati zgodovina. Njen odmev v politiki, kulturi in vsakdanjem življenju še vedno prevzema ideološke forme. Zato je v izogib škodljivim učinkom in usodnim ponovitvam nujno nameniti ustrezno pozornost historiografski občutljivosti, kot je izraža knjiga Strah in svoboda.

Platon

Evtifron

KUD LOGOS, 2009

Človek v svojih mislih in dejanjih kaže veliko mero prezirljivosti, nadutosti in kvazi-vednosti. Človek je prepričan, da dela prav in se ne pusti poučiti. Prej postane agresiven ali pa iz spraševanja zbeži v svojo luknjo domovanja, kjer ga vprašanja ne morejo zmotiti in ga postaviti na laž. Lažje se je umikati in iskati zatočišča v lastni nevednosti, kot pa priznati, da nimamo pojma, o čem govorimo in o tem, kaj mislimo, da govorimo. Ljudje in skupnosti so vedno v konfliktu, sporu in boju, ker ne znajo doseči zadovoljivega odgovora na temeljna vprašanja življenja in bivanja, ki so: kaj je pravično in krivično, kaj je lepo in grdo ter kaj je dobro in slabo. Svetostno je to, kar ljubijo bogovi zato, ker je svetostno in ni svetostno le zato, ker to ljubijo. V taki konstelaciji sveta sta posameznik in skupnost pozorna, da v imenu svetostnega izkazujejo ponižnost in strah pred nepravilnimi dejanji, ne pa, da kar povprek tožarita ter se igrata bogove zaradi lastne prezirljivosti in nadutosti, hkrati pa so taka kri-

vična in prehitra dejanja lahko tudi izkaz sramovanja pred ljudmi. V nobenem od teh primerov pa ne delamo in ne mislimo na pravem mestu.

knjige za otroke in mladino

Kristina Ohlsson

Stekleni otroci

MIŠ, 2019

Dvanajstletni Billie umre oče, zato mama sklene, da se bosta vrnila v njen rojstni kraj. Billie nova hiša ni všeč. Vseskozi jo spremlja občutek, da v hiši nista sami. Sliši trkanje na okno, vidi lestene, ki se ziblje brez piša vetra, na mizici najde stekleni figurici in napis izgini. S prijateljem Aladinom začne raziskovati preteklost hiše in njenih nekdanjih prebivalcev. Ali v hiši prebivajo duhovi? Kdo so stekleni otroci? Napeta in srhljiva zgodba je ena tistih, ki jih ne moremo odložiti pred njenim koncem. Roman švedske pisateljice je namenjen mladim bralcem od 10. leta dalje.

Jasmina Vojsk Jakofčič

Larino potovanje

MLADINSKA KNJIGA, 2019

Deklica Lara se prebudi v sončno jutro. Čaka jo prijetna dogodivščina. V kopalnici se umije, poje zajtrk in se z zajčkom odpravi na potep. Pomisli na babico Ano. Pripovedovala ji je o čudežni deželi – Zabavci. O, kako rada bi odšla tja. Kar naenkrat v grmovju zagleda balon. Z zajčkom skočita vanj in poletita. Kam ju nosi balon? Zgodbici so dodane praktične vaje in navodila za razgibavanje govora in izboljšanje izgovorjave, ki bodo v pomoč strokovnjakom, staršem in njihovim otrokom.

Ulif Nilsson

Ko sva bila sama na svetu

ZALA, 2018

Junak te prisrčne slikanice lepega dne prezgodaj odide iz vrta, potem ko so se učili uporabljati uro, ampak tega znanja še ni do konca usvojil. Ker ura še ni tri, ko ponj pride očka, domov odide sam. Vendar tudi doma ni nikogar. Prestrašen začne premlevati tragične scenarije, da je morda oba starša povozil tovornjak in odide iskat bratca z idejo, da sta zdaj sama na tem svetu in mora on prevzeti odgovornost za njuno preživetje. Med gradnjo zasilnega bivališča ter izumljanja dejavnosti, s katerimi bi animiral brata in pred njim prikrl kruto 'resnico', le stežka zadržuje solze ... Zgodba nas subtilno opozarja na strahove in občutke zapuščenosti, s katerimi se otroci lahko srečajo v otroštvu, ko se včasih zaradi lastne krivde, včasih pa tudi zaradi krivde staršev, nenadoma znajdejo sami. Lepo je prikazana tudi velika ljubezen med bratcem, zaradi katere se starejši pogumno sooči z bremenom, ki mu je nenadoma naloženo ...

medioteka

DVD

Stefan Zweig: Slovo od Evrope
(Vor der Morgenröte)

FIVIA, 2018

Avstrijsko-judovski pisatelj Stefan Zweig je bil v 30. letih prejšnjega stoletja prisiljen zapustiti domovino, odšel je v izgnanstvo v Brazilijo. Tam je bil slaven in čaščen, živel je v soju žarometov, s svojo drugo ženo Lotte je mnogo potoval. V Evropi je bil takrat nacizem na pohodu k svetovni tragediji. Kot mnogi njegovi sodobniki tudi Zweig ni nikoli javno obsodil nacizma, Hitlerja in njegovega zločinskega sistema. Čeprav je bil tudi sam žrtev, ni želel izreči kritike svoje domovine, ko je bil morda še čas. Film je biografija zadnjih Zweigovih let življenja, ki ga je s samomorom sam tragično končal kot upor proti neznosni teži tedanjega časa.

KULTURA

Pogovor po dokumentarnem filmu Nepoškodovane

V ponedeljek, 18. marca, je v Mestnem kinu Domžale potekala premiera dokumentarnega filma *Nepoškodovane*, po filmu pa je sledil pogovor.

MESTNI KINO DOMŽALE Film prikazuje zgodbe o strastnih lokalnih aktivistih, ki v vsakodnevem življenju bijejo boj za čiste, divje in nezajezene reke na Balkanskem polotoku, saj z več kot 2700 planiranimi jezovi korupcija in pohlep kruto posegata v te zadnje koščke evropske divjine.

Balkanski polotok je dom zadnjim divjim rekam Evrope, ki podpirajo izjemno pester rastlinski in živalski svet ter zdrave in nedotaknjene eko-

ski polotok je dom zadnjim divjim rekam Evrope, ki podpirajo izjemno pester rastlinski in živalski svet ter zdrave in nedotaknjene ekosisteme. Te reke so Nepoškodovane – čiste, divje in nezajezene. A z več kot 2700 planiranimi jezovi korupcija in pohlep kruto posegata v te zadnje koščke evropske divjine. Tako je odrinila na pot z udarno ekipo kajakašev, snemalcev, fotografov in prijateljev, ki so sklenili, da se jim postavijo v bran. Med Slove-

sisteme. Te reke so Nepoškodovane – čiste, divje in nezajezene.

V ponedeljek, 18. marca, je v Mestnem kinu Domžale potekala premiera dokumentarnega filma *Nepoškodovane*, po filmu pa je sledil pogovor, ki sta se mu pridružila Miha Avguštin, režiser filma, in Katarina Mulec iz gibanja Balkan River Defence (Balkanska rečna obramba). Pogovor je vodil Jure Matičič iz Mestnega kina Domžale.

Tako smo iz prve roke izvedeli večino o snemanju filma, o ljudeh, ki se čedalje bolj začenejo zavedati narave, ki jih obdaja ... Zgodba o tem 'touru' je osrednja nit dokumentarca *The Undamaged* (*Nepoškodovane*). Miha Avguštin je med drugim dejal, da so imeli na nekaterih jezovih sploh prepovedan dostop in tudi snemanja niso dovolili. Čez kar nekaj jezov pa so morali kajake nositi na ramenih ter se na drugi strani spet spustiti v vodo in odveslati naprej.

Katarina Mulec je predstavila gibanje Balkanska rečna obramba. Balkan-

nijo in Albanijo so med 36-dnevno odpravo veslali in organizirali kreativne akcije proti nepotrebnim zavezitvam na 23 rekah v šestih državah v namenom, da svetu pokažejo skrivnostni svet rečnih dolin Balkana. Film prikazuje zgodbe o strastnih lokalnih aktivistih, ki bijejo boj za te reke v vsakodnevem življenju in hkrati vabi ljudi iz vseh vetrov, da se temu častnemu boju priključijo tudi sami.

Po besedah Katarine se je razvilo Gibanje Balkan River Defence (Balkanska rečna obramba) iz izjemno uspešne akcije Balkan Rivers Tour 1, ki je leta 2016 z več kot 2000 udeleženci iz 18 držav postala največja direktna akcija za zaščito rek v Evropi in se je na kreativen in učinkovit način zoperstavila načrtom za izgradnjo več kot 2700 jezov na rekah med Slovenijo in Grčijo. S skupnimi močmi mnogih posameznikov in organizacij iz regije je uspela ustaviti gradnjo sedmih jezov.

BESEDILO IN FOTO: MIRO PIVAR

PETER RAUCH METALEC

18. 4. - 9. 5. 2019

► Vabimo vas na odprtje razstave, ki bo v četrtek, 18. aprila 2019, ob 19. uri v Galeriji Domžale.

Z umetnikom se bo pogovarjal Jurij Smole.

www.kd-domzale.si / T: 01 722 50 50

Prihod pomladi pozdravili s pesmijo

Prihod pomladi je s pesmijo pozdravilo dvajset odraslih pevskih zborov in malih pevskih skupin.

Pomlad prinaša prebujenje in svežino, česar se veselimo vsi, saj se ne prebujajo samo narava, ampak se z njo prebujamo tudi ljudje. Pomlad vedno poskrbi tudi za nov zagon, saj je v zimskih mesecih svet okoli nas bolj zaspan in dolgočasen, zato je pomlad vedno polna življenja. V pomlad smo vstopili tudi s pesmijo, za kar je na dveh večerih poskrbelo 20 pevskih zborov in malih pevskih skupin, ki so sodelovali na 59. območni reviji odraslih pevskih zborov in malih pevskih skupin.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Domžale vsako leto ob začetku pomladi poskrbi, da se na veliko razlega pesem,

za kar poskrbijo številni pevski zbori iz občin Domžale, Trzin, Mengeš, Lukovica in Moravče, ki se vedno radi udeležijo območne revije odraslih pevskih zborov in malih pevskih skupin. Ker na območni reviji vedno sodeluje veliko število pevskih zborov, običajno poteka v dveh večerih. Uvodni in prvi del revije je letos potekal v četrtek, 14. marca 2019, v Kulturnem domu Groblje, drugi večer pa je potekal v petek, 15. marca 2019, v Kulturnem domu Lukovica. Program na obeh večerih je povezovala Helena Urbanija.

Nastopajoči zbori so za območno pevsko revijo pripravili repertoar treh

pesmi, in sicer ljudsko, novejšo in priredbo. Sam nastop zborov je spremljala in ocenjevala strokovna spremljevalka Andreja Martinjak, ki je po zaključku srečanja vsem zborovodjem in umetniškim vodjem podala prvo oceno nastopa njihovih zborov, ter jim tudi svetovala, kaj vse bi bilo treba izboljšati. Na podlagi ocene je zdaj tudi odvisno, na kakšno tekmovanje se glede na trenutno kakovost posameznega zbora le-ta lahko prijavi (državno, regijsko, območno). Na teh revijah vedno na svoj račun pridejo tudi ljubitelji zborovskega petja.

MIHA ULČAR
FOTO: MIRO PIVAR

V čakalnici Damijana Kracine

Fantazijski ustvarjalni svet ni predmet le sodobne umetnosti, temveč izvira že iz starejših klasičnih slikarskih usmeritev v manierizmu, romantiki, simbolizmu, surrealizmu itd.

GALERIJA DOMŽALE Imaginacija kot zamisel pojavov zunaj neposredne dojete stvarnosti pa se sklada tudi s koncepti umetnosti dandanes, ki prosto izbira iz široko zastavljenega repertoarja aktualnih tematik iz različnih vsebinskih področij ter z njimi občinstvu posreduje večplastna sporočila. Razstavljeni abstraktni kipi avtorja Damijana Kracine v Galeriji Domžale, ki se očitno nagibajo k nadnaravnim fantastičnim oblikam, izvirajo – ne boste verjeli – iz narave. In spet smo na začetku, ko se umetnost vedno znova vrača k primarnemu – k naravi, ki je že stoletja neizčrpen vir za ustvarjanje. Našemu avtorju narava nudi razgibane organske forme, npr. izvirajoče iz zlatega reza oziroma iz zakonitosti popolnega skladja oblik v naravi (skulptura Kačji

pastir). Med zanimive zoomorfne oblike se uvršča tudi objekt *Labod* s spremljajočo rentgensko sliko, ki domiselno poveže kiparjev dvodimenzionalni aspekt s trodimenzionalnim. Ta koncept raziskovanja različnih dimenzij ustvarjanja pa zaokroži produkcija zadnjega leta – slike v tehniki airbrush,

ki je avtorju omogočila mehke svetlobne prehode med temnim in svetlim, a hkrati ustvarila izredno pripovedne slike. Kipar Damijan Kracina se s konceptualno zastavljenim projektom v Galeriji Domžale predstavlja kot umetnik, ki v svojem umetniškem izražanju uporablja sodobne likovne prijeme ter z njimi na izviren način problematizira proces stvaritve umetniškega dela od ideje do realizacije končnega umetniškega izdelka. Vsekakor nam tovrstna vizualizacija domišljije, ki do likovne izvedbe čaka v avtorjevi imaginarni čakalnici, prinaša svojevrsten vpogled v raznolikost ustvarjalnih svetov in nas ob odhodu ne pušča hladne. Razstava je na ogled do 4. aprila.

KATARINA RUS KRUŠELJ
FOTO: MIRO PIVAR

Fotografska razstava Bince Lomšek v Kranju

Članica Likovnega društva Mengeš je v galeriji Bala skupaj z JSKD OI Kranj pripravila 30 fotografij z naslovom *Refleksije*. Odprtje je bilo v četrtek, 21. februarja 2019, ob 18. uri.

Predstavnica JSKD OI Kranj Slavica Okorn je v pozdravnem nagovoru na kratko opisala, kako aktivna je umetnica Binca Lomšek na več področjih. Ni le fotografinja, je tudi slikarka, pesnica, novinarka, predvsem je vsestranska ustvarjalka z veliko energije, volje in ambicije po iskanju novega, zanimivega in popolnejšega.

Še posebno blizu ji je fotografija, za kar je prejela številne nagrade in priznanja na natečajih po Sloveniji. Njene fotografije krasijo scenografijo TV SLO in POP TV. Najbolj je ponosna na eno prvih fotografij, ki bi jo lahko uvrstili na to razstavo, z naslovom *Kje si zombi?* Zanj je prejela srebrno paleto Zveze likovnih društev Slovenije. To razstavo je pripravljala dobro leto.

Kot refleksijo na prihajajočo pomlad je razstavo popestril obisk še ne šestletne vnukinje, za katero je pred tremi leti izdelala kompletno opravo za kurenta

z masko vred. Mala kurentka je plesala med številnimi obiskovalci malo zadržano, verjetno zato, ker pusta še ni bilo.

Binca je tudi pesnica, tako je ob zaključku prebrala pesem *Volčje testo*, ki jo je posvetila pokojnemu pisatelju,

dramatiku in esejistu Marjanu Rožancu, sodelavcu, ob katerem je spoznava lepoto besede. Razstava je bila na ogled do 13. marca 2019.

J. ŠMON
FOTO: LOJZE BURJA

70 let KD Miran Jarc Škocjan

Ne le spomini, tudi ljubezen in ponos ter spoštovanje

Bralci Slamnika že dobro vedo, da Kulturno društvo Miran Jarc v letošnjem letu praznuje prvih 70 let svojega uspešnega dela. Ker se ob tem zavedajo, kako pomembni so bili vsi uspehi, doseženi v sedmih desetletjih, in ne želijo pozabiti generacij, ki so sodelovale v številnih dogod-

ki in kostumih, odlični igri in dodelani tehnični ekipi občudovali Tadejo Capuder, Ivanko Mlakar, Robija Zavirška, Staneta Maslja, Mateja Kotnika, Rajka Majdiča, Brigito Hrovat, Francija Prelovška, Jožeta Lončarja, Moniko Jeretina, Evo Majdič, Natašo Peterka, Jožeta Prašnikarja, Anito Prašnikar,

dno, za čudovito sceno deležen Jože Napotnik. Odlične ocene so bile namenjene tudi glasbi in petju.

Sredi marca smo si lahko ogledali še eno imenitno predstavo, ki še danes ostaja v prijetnih mislih zvestih gledalcev, ki se v krstni predstavi Martin Krpan (2002) posebno radi

kih, posebno v domačih gledaliških predstavah, ki jih je kar nekaj več od števila, ki ga zasledimo v obletnici, so se odločili, da z ogledom posameznih predstav iz preteklosti obudijo spomine, ob tem pa posebej občutijo ponos, ljubezen in spoštovanje do vseh, ki so kakorkoli sodelovali in pomagali v vseh teh letih.

Tudi v marcu so nadaljevali s ciklom gledaliških večerov, s katerimi se želijo po besedah avtorice in povezovalke Ajde Sokler v rahlo nostalgичnem duhu »spominjati trenutkov, ki so nas vedno znova združili s studenškimi odrskimi deskami«.

Od jubilejnega februarja smo se poslovlili z ogledom malce nenavadne, a zelo navdušujoče predstave režiserja Lojzeta Stražarja Krog s kredo (1999), v kateri smo ob čudoviti sce-

Andreja Hribarja, Roka Pirnata, Primoža Krta in številne druge, med njimi tudi deteta Aljaža Rodeta, ki ima danes že – koliko let?

Prvi marec je bil namenjen srečanju z opereto Planinska roža Radovana Gobca iz leta 2000, v kateri je pomembno vlogo odigral Simfonični orkester Domžale - Kamnik, ki ga je vodil dr. Mirko Cuderman, pevec pa Karel Leskovec. V njej so nastopali Pia Brodnik, Marjan Trček, Zoran Potočan, Marko Kobal, Jože Vidic, Tadeja Capuder, Primož Krt, Rajko Majdič, Stane Maselj, Franc Prelovšek, Stane Zemljarič, Rok Pirnat in Monika Jeretina. Opereto, ki je navdušila zbrano občinstvo, je režiral Lojze Stražar, ob pomoči Franca Stražarja, tehnična ekipa je odlično opravila svoje delo, posebnih pohval pa je bil, kakor nava-

spominjajo Jureta Seška v vlogi Martina Krpana in Staneta Maslja kot Cesarja, seveda pa so za odlično predstavo zaslužni tudi Brigita Hrovat, Primož Krt, Tone Ipavec, Stane Pelc, Rajko Majdič, Martin Zupančič, Milan Capuder, Rok Rode, Marija Zupančič, Janez Hafner, Stane Zemljarič, Anica Burja, Monika Jeretina, Stane Cotman in Izak Mrgole, pa režiser Lojze Stražar, da o Krpanovi kobilici, ki tudi ni manjkala, ne pišem posebej. Gledljiva predstava, ob kateri je tudi ogled filma in srečanje igralcev prinesel veliko smeha, spomini pa so oživel tudi ob številnih intervjujih sodelujočih, sicer je bilo vseh skupaj okoli 130, in odlomkih iz medijev, ki so vsi po vrsti domačo gledališko predstavo Martin Krpan ocenjevali s presežki. Marčni gledališki večeri se prav danes zaključujejo s skoraj znamenito predstavo Cvetje v jeseni, pester pa bo tudi april. Dobrodošli!

Ob ogledu včasih tudi nekaj desetletij 'starih' domačih gledaliških predstav kar verjeti ne moreš, česa vsega so sposobni ljubiteljski igralci in igralka, pod vodstvom neumornega Lojzeta Stražarja in njegovih sodelavcev, postaviti na studenški oder. Občuduješ mlade, manj in bolj mlade igralce in igralka, od katerih so mnogi svoje življenjske poti povezali s Studencem, kljub časovni oddaljenosti še vedno čutiš njihovo pozitivno energijo, njihovo ljubezen in veselje do igranja ali tehničnega sodelovanja na posameznih predstavah, njihovo željo, da bi z vsakokratnim nastopom dali polnemu poletnemu gledališču na Studencu veselje, nekaj, kar bi jim polepšalo večer, poletje ali s prijetnimi spomini kar celo posamezno leto. Hkrati pa se zaveš, kako resnične so besede organizatorke Ajde Sokler, da je studenški oder neke vrste šola, ki so jo uspešno opravile številne generacije članov in članic Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan. Večina teh 'šolarjev' namreč nastopa še danes in nam lepša kulturna poletja.

VERA VOJSKA

OBČINA DOMŽALE
prostor zadovoljnih ljudi

Vabljeni na večer šansonov in koncert za dva

v klubu Blunoute 18. aprila ob 20.30

LARA JANKOVIČ & RADIO MONDO

NASTOPAJO:

Lara Jankovič (vokal)
Matej Mijatović (vokal, kitara)
Nino de Gleria (kontrabas)
Blež Celarec (tolkala)
Klemen Bračko (violina)
Urban Grabenšek (klavir)

Poezija je najbolj glasna v tišini in najbolj hrepeneča, kadar je odpeta. Pridite na večer uglasbene poezije, ki bo za solze in smeh in za vse tisto, kar je vmes.

Lara Jankovič je vrhunska slovenska igralka, ki jo lahko spremljamo tako na odrskih deskah kot na malih ekranih. S svojim razkošnim talentom pa nas razveseljuje tudi, kadar stopi za pevski mikrofoni in nas s svojo čutno pa hkrati divjo interpretacijo odpelje v njen čarni svet.

Matej Mijatović je pisatelj, glasbenik, radijec in gledališčnik. Njegove zgodbe najdete v erotičnem romanu Festival, v pesmih njegove skupine Radio Mondo ali na gledaliških deskah, kjer trenutno igra njegova monokomedija Zapornik št. 3.2.3. z Domnom Valičem.

Radio Mondo je skupina, ki se je od svojih začetkov popolnoma prevetrila. Edini prvotni član, ki je še ostal, je Matej Mijatović, ki je tudi njen ustanovitelj ter večinski avtor glasbe in besedil. Sicer pa danes v skupini igrajo sami virtuozi glasbeniki. Urednik neke radijske postaje je izjavil, da je to v resnici reprezentanca slovenskih glasbenikov, ki igrajo glasbo v tej maniri. In v resnici je njihovo igranje posebno doživetje od prve do zadnje note.

cikel
gledaliških
večerov

M. Kulturno društvo
Miran Jarc
Škocjan pri Domžalah

Ob jubilejnem 70. letu, ki ga letos praznuje naše kulturno društvo, se bomo v rahlo nostalgичnem duhu spominjali trenutkov, ki so nas vedno znova združili s studenškimi odrskimi deskami.

V aprilu si bomo v prostorih društva ogledali posnetke naslednjih predstav:

petek, 5. april | ob 19. uri

Ženitna mešetarka (uprizorjeno l. 2005)

ponedeljek, 22. april | ob 19. uri

Kekec je pač kekec (uprizorjeno l. 2007)

petek, 3. maj | ob 19. uri

Dama iz Maxima (uprizorjeno l. 2011)

Ob pogovorih z ustvarjalci se bomo vračali v preteklost in se čudili, smejali in si pripovedovali zgodbe nekega minulega časa.

Vljudno vabljeni na cikel gledaliških večerov, ki jih v prostorih društva prirejamo vse tja do maja (vsak drugi petek, ob 19. uri).

www.studenec.net

Vstop je prost in namenjen širši javnosti.

KULTURNO DRUŠTVO
GROBLJE
UPRIZORI KOMEDIJO
AVTOR: NEIL SIMON
PREVOD: DUŠAN TOMŠE
REŽIJA IN PRIREDBA: DRAGO PLEVEL

PREMIERA: 6. 4. 2019, ob 19.00
PONOVI: 7. 4. 2019, ob 19.00
V KULTURNEM DOMU GROBLJE
rezervacije in informacije: 040 704 497

KULTURA

Zgodbe iz Kofutnikove domačije – druga svetovna vojna in izselitev družine Giovanelli v grad Goričane (13. del)

V interpretacijskem načrtu z naslovom Kofutnikova domačija kot ekomuzej, ki smo ga v okviru priprav za ohranitev Kofutnikove domačije zasnovali v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, osrednje mesto zavzema zgodba župana Johana Giovanellija. Kaj je njegova družina doživljala med drugo svetovno vojno, smo na kratko predstavili v zadnjih dveh delih. Danes predstavljamo njihovo življenje po oktobru 1944, ko so jih Nemci izselili in zaprli v grad Goričane.

Kofutnikova Pepca pripoveduje: »Belogardisti v Domžalah so dobili od Gestapa podatke, katere ljudi morajo poslati v zapore v Begunje. Med njimi sva bila midva z očetom. V Študi je živel sestra Ivanka, poročena je bila z Leopoldom Kosom, ki je prej delal v tovarni Induplati, tam je Ivanka tudi spoznal. Kmalu po poroki leta 1941 je prenehal delati v tovarni, ker je prevzel kmetijo. Njega so vpoklicali, da je moral vsak večer hoditi v Domžale čuvat stavbo, v kateri so bili belogardisti. Orožja ni hotel prijeto, varovanje te stavbe pa je moral sprejeti. Zjutraj je odhajal domov, čez dan je delal na kmetiji, zvečer pa je spet moral tja na stražo. Tako je enkrat slišal, da so se pogovarjali o tem, koga bodo poslali v Begunje. Šel je tja in se zavzel za našega ata: »Poslušajte, tega jaz poznam, pa vem, da ni tak, vem, da je poštenjakar.« Tam so sedeli trije ljudje, ki so tudi ata poznali, pa so rekli: »Če je tako, pa ga dajmo na drug kupček, za selitev.« Vseeno je bilo boljše, da so nas dali za selitev, kot pa za mučenje v Begunjah. Potem so nas prišli seliti. Belogardisti in 'raztrganci' so že prej, po drugih vaseh, pobirali ljudi za selitev. Na Križu so popili zelo veliko šnopsa, zato so bili zelo pijani. Raztrganci so se družili s SS-ovci in so bili še hujši od belogardistov. V Osolinovem mlinu v Jaršah so bili vedno partizani, v strojnici mlina je bil bunker, v drugem delu mlina pa je stanoval Martin Osolin z družino. Tisti dan, ko so nas selili, je zadaj za hišo prišel k nam, pa ni opazil, da po cesti z avtomobili že gredo pijani raztrganci. Oni pa so ga opazili, in nekdo je zavpil, da so ga zadržali. Njega so že več dni iskali, ker je delal za partizane, pa se je vedno skrival. Nek raztrganec iz Črnuč (tudi ime poznamo) ga je zgrabil in ga vlek v našo hišo. Pograbil je brzostrelko in ga dvakrat prerešetal z izstrelki. Jaz in ata sva zakričala: »Ne streljajte,« a je bilo že prepozno. Prestrelil ga je, da se je kar sesedel, takoj je bil mrtev.»

»Potem so nas odpeljali v grad Goričane, kjer je bil zbirni center za izselitev v Nemčijo. Bilo je 9. oktobra 1944. Ker se je bližal konec vojne, nas potem niso poslali naprej. Izseljeni smo bili štirje: oče, mama, jaz in brat Lovro, brat Iko, ki je bil prej v partizanih, je bil takrat že mrtev (umrl je 7. maja 1944 v taborišču Mauthausen). Dobro se spominam dogod-

Družina Giovanelli takoj po vojni

ka v Goričanah, ko je moral brat Lovro, skupaj s še drugimi mladimi fanti, s Švabi. Nekdo je ušel od partizanov in je Švabom povedal, kam so partizani zakopali 12 trupel izdajalcev. V lagarju so takrat pobrali vse mlade fante in jih naložili na kamione, zraven pa še lopate. Ženske so jokale, ker so mislile, da jih bodo pobili. V gradu pa je bila ena od kuharic, ki je bila prej v Ljubljani in je znala nemško. Poslušala je, kaj se Švabi pogovarjajo in slišala, da bodo odkopali tiste izdajalce. Ko so se mladi fantje vrnili v lagar, 14 dni ni noben jedel, ker so pred tem izkopa-

vani trupla izdajalcev. Švabi so jih prisilili, da so jih z lopatami odkopali in jih z golimi rokami nakladali v zaboje, čeprav so trupla že razpadala. Nemci so hoteli padle identificirati. Potem so trupla pripeljali pod okna gradu. Sonce je sijalo, marca je bilo že kar toplo, okna pa smo morali imeti odprta. Tri dni so trupla ležala v odprtih zabojih, tako da so se muhe pasle na njih. Kljub vsemu pa sem

Grad Goričane

v lagar dobivala partizanska poročila, tako da smo vedeli, kaj se dogaja zunaj.»

»Na tej fotografiji se vidi stolp, kjer je bil prostor brez pohištva. V tem prostoru je ležalo na slami ali na golih tleh 32 izseljencev, tesno drug ob drugem, med njimi tudi mi. Izseljenci so bili še v treh ali štirih sobah (na fotografiji na levi strani), v ostalih sobah pa so imeli Nemci pisarne. Na desni strani gradu (na fotografiji) je bil s peskom posut vrt, kjer smo se sprehajali, skozi okna pa so nas nadzirali. Grad je bil znotraj zelo lep. V njej je bila tudi kapela, kjer sem se lahko dobivala z dvema ali tremi dekleti iz Jarš, ki jih je pripeljal Kobalčev ata, da so nam prinesle pakete. Podnevi smo morali uporabljati zasilna stranišča izven gradu. Dekleta smo šivala razne stvari. Naredile smo tudi žoge, v katere smo na sredino zatlačile papir s partizanskimi sporočili. Potem smo žogo vrgle za stranišča, dekleta z druge strani pa so jo vrgla nazaj z novimi sporočili. Zvečer so se v prostoru zbrali samo moški, da sem jim prebrala partizanska sporočila. Vsi so morali pri-seči, da ne bodo povedali nikomur, niti ženi in otrokom. Ko sem sporočilo prebrala, sem vzela vžgalico in jo prižgala, da je sporočilo pred njimi zgorelo. Če bi kdorkoli kaj izdal, ne bi imeli dokaza, da smo v grad res dobivali partizanska sporočila.»

»Grad so vodili trije SS-ovski komandanti in več starih žandarjev, ki so bili prestari za vojsko. Ko se je bližal konec vojne, smo se s tremi žandarji, ki so bili Korošci in so znali slovensko boljše kot nemško, koliko imajo orožja in komu ga bodo dali, če bo potrebno. Ampak so nas belogardisti prehiteli. Pod hribom je bila njihova postojanka. Gestapovci, ki so

nas stražili v lagarju, s temi belogardisti niso hoteli sodelovati, bili so sprti. Noben belogardist prej ni upal priti v grad. Ko pa je bilo konec vojne in so bile Begunje že osvobodene in so Nemci odšli, pa so prišli v grad. 'Lagerfrer', ki še ni odšel, jim ni hotel dati ključa, dokler ga niso s puškami prisilili. Rekel je, da je dobil od partizanov iz Begunj povelje, da ključa ne sme dati nobenemu, da nas bodo oni osvobodili. Vse obleke so strgali z njega, da je gol stal pred njimi. Takrat so naši na lep način posredovali, med njimi tudi ata, naj ga pustijo, da se obleče. Potem so ga le pustili, da se je oblekel v civilna oblačila in odšel na železniško postajo. Belogardisti pa so bili zelo jezni in so stolkli tri prečudovite pisarne, ki so bile prej vse v ogledalih in z lepim pohištvom, saj je pred vojno v gradu živel škof. Politi so tinto in napisali: »Živel kralj Peter.« Potem so vso noč jedli in pili, naši pa so jim morali kuhati. Z bobni in orožjem so hodili po sobah in nas stražili, da bomo vsi pomrli. Vso noč smo se tresli od strahu. Tega se ne da povedati. Belogardistični komandant pa je rekel: »Teško bredo imamo na obeh straneh zunaj. Če ne boste v nekaj minutah vsi zunaj, boste vsi pocrkali.« Še danes ne vem, kako smo vsi uspeli priti ven iz gradu, ko so oni repetirali zunaj. Ko je zadnji revež vlek svoj 'punkelj', so ga ustrelili v noge, še preden je uspel zbežati za grajsko ograjo proti bližnjim hišam. Toliko so bili usmiljeni, da niso prej streljali.»

DELOVNA SKUPINA ZA VSEBINSKI NAČRT KOFUTNIKOVA DOMAČIJA KOT EKOMUZEJ

Literatura:

- Mark Poljanšek, M., Cencilj: Johan Giovanelli (1894–1964) iz Kofutnikove domačije v Srednjih Jaršah: raziskovalna naloga OŠ Rodica, 2016.
- Vera Vojska: Srčna in prizadevna aktivistka, Pogled na domžalsko preteklost, Slamnik, letnik LV, št. 12, december 2015, str. 34.
- Podpisi pod sliko:
- Slika: Grad Goričane pred drugo svetovno vojno (fotografija je povzeta s spletne strani Knjižnice Medvođe).
- Slika: Družina Giovanelli takoj po drugi svetovni vojni

Vida Praprotnik Kralj – mojstrica s šivanko

Marčna razstava v galeriji Menačenkove domačije je vsekakor potrdila, da ročno delo tudi zasluži posebno pozornost.

MENAČENKOVA DOMAČIJA Vida Praprotnik Kralj iz Radomelj je upokojena profesorica angleščine in francoščine, ki je tako kot mnoge druge rokodelke našla svoj čas za intenzivno ustvarjanje šele v zadnjih letih. Čeprav je svet vezenja odkrila že kot deklica, ko je med prvimi darili prejela prtiček za vezenje, se je ročnim spretnostim posvetila poredkoma. Šele ko so otroci odšli od doma, je resneje pristopila k delu – najprej z rišeljci, nato gobelini in zdaj še boutis.

Čeprav gobelini veljajo predvsem za dekorativne stenske slike, jih je avtorica nadgradila na svoj način. Poleg nešteto vbodov in ur, vloženi v skorajda umetniško delo, je postala pomembna tudi izbira predlog. Vedno je Vido fasciniral način, kako so nekdanj posamezne barvne odtenke določili ročno, danes pa skorajda ne gre brez računalnika. Tudi Vida si na slednji način priskrbi podlage (nekater

izdela tudi sama), a se namensko izogiba šablonskim motivom. Namreč, rada motivno posega v čas starih slikarskih mojstrov: od klasičnega Leonarda da Vincija, Rembrandtovih nežnih portretov, Degasa in njegovih baletk do slovenske Kofetarice izpod rok Ivane Kobilce. Druga (prav tako francoska) vezilna tehnika, ki jo je v za-

dnjem času prevzela, se imenuje boutis ali 'marseillski' vez. V nasprotju barvnega bogastva gobelinov, ji boutisi nudijo čiste linije in prečiščene celote. Z njimi je okrasila tudi odejico ob rojstvu vnučke, stensko svetilko in še kaj.

Nešteto ur, šivank in barvnih niti je vtkanih v Vidina dela, predvsem pa ljubezni do umetnosti in vsega lepega. Zato je njena neizmerna želja, da svoje znanje na področju tega tehnično večjega ročnega dela deli z nekom, ki bo v prihodnje delal z enakim veseljem kot ona sama. Mi pa jo spoštujemo predvsem zaradi neizmerno potrpežljivosti in te čudovite sposobnosti človeške roke in duše, ki se v današnjem hitrem tempu življenja uspe umiriti in ustvariti sijajna ročna dela.

Razstava je odprta do 2. aprila. Prijazno vabljeni k ogledu.

KATARINA RUS KRUSHELJ
FOTO: MIRO PIVAR

Toko

Tovarna kevkov in usnjenih izdelkov

DOMŽALE

ZADNJI POZIV!

NASTAJA NOVA MUZEJSKA RAZSTAVA: TOKO DOMŽALE

Ste morda delali v nekdanji domžalski usnjeno-galanterijski tovarni? Ali morda hranite znamenite TOKO torbice, kovčke in druge usnjene izdelke? Ali se v vašem foto albumu skrivajo fotografije iz časa delovanja tovarne?

V maju 2019 odpiramo razstavo, ki ste jo pomagali oblikovati svi sodelujoči. **Hvala vam!**

Vsem zamudnikom, ki še nameravate prispevati TOKO zgodbo, torbico ali fotografijo, pa sporočamo, da imate čas **do 5. aprila**. Iščemo predvsem gradivo iz zgodnjega časa delovanja tovarne (od 2. svetovne vojne dalje). Pogrešamo tudi TOKO-ve šolske torbe in fotografije zunanjosti tovarne.

Slamnikarski muzej Domžale
Kulturni dom Franca Bernika Domžale
Ljubljanska cesta 61, Domžale
T 01 722 50 50 (KDFBD) E slamnikarski.muzej@kd-domzale.si
www.kd-domzale.si

Zabavni ansambli na Domžalskem (3)

Tomaž Habe – neusahljivi izvir glasbenih zasedb

Jože Skok
Foto: arhiv Tomaža Habeta

V dosedanjih pripovedi o zabavnih ansamblih na Domžalskem je bil večkrat omenjen Tomaž Habe. In kako se je znašel v zabavni glasbi? »Z njo me je 'okužil' doktor Vladimir Stiasny, ki je bil tudi moj zobozdravnik. Pogosto je hodil k nam na obisk v stanovanjsko hišo nasproti gostilne Keber. Vedel je, da smo glasbena družina, doma smo imeli klavir, precej dober, z angleško mehaniko. Oče ga je kupil pri Žeksevih na Vrhniki, kjer je Boštjana učil klavir. Stiasny je na njem preizkusil svoje prve skladbe, kot so bile Čolnič plava, Prišla je v deželo pomlad, Spomin, Veronika. S tem je tudi mene navdušil za to zvrst. Tako sem se že nekje v sedmem in osmem razredu osemletke začel ukvarjati z zabavno glasbo. Že na prehodu v srednjo glasbeno šolo sem v prvem letniku pri štirinajstih napisal pesem Nazaj pod rodni krov in dobil drugo nagrado na republiškem tekmovanju Zveze kulturnih organizacij.«

Stiasny je ustanovil svoj ansambel Zabavni sekstet. V njem je bila tudi Milka Živilovič na klaviaturi, Stane Modec na harmoniki, Franc Mazovec na bobnih, Jakob Černe na violini in Zlatko Šafarič na kontrabasu. Kitaro je igral Maks Guček iz Mengša, pozneje kitarist v vseh sestavah Pavleta Kosca. »To je bilo moje prvo srečanje s zabavno glasbo. V ansamblu so vedeli, da se ukvarjam s klavirjem, ki sem ga takrat kar solidno igral, čeprav sem bil violinist, na violini sem tudi diplomiral. Z ansamblom sem na regijskih srečanjih zapel dve svoji pesmi, nagrajeno, pa še dve Stiasnyjeve. Vladimir je iskal pevke, ki bi pele njegove skladbe. Bile so bolj na amaterski ravni, saj so se v Zvezi kulturnih organizacij zbirali ljubiteljski izvajalci glasbe. Peli sta Olga Čuk iz Jarš pa Maja Sajovic iz Domžal. V tem obdobju sem zbiral skupaj glasbenike z domžalskega območja, ker sem želel oblikovati večji orkester. Tako je nastal Zabavni orkester glasbene šole Domžale, ki sem mu prvič dirigiral na proslavi 1. maja 1963 v Jaršah. Pela je Domžalčanka M. Korošec, oče je bil direktor Napredka.«

Istega leta je igral v Grobljah ansambel Ježek, duhovni vodja je bil saksofonist Jože Dobravec, po pokliču glasbenik, ne pa ustanovitelj Tone Ježek. Dobravec je glasbo učil, včasih pa je vskočil v Big band na Radiu Ljubljana, še v času Bojana Adamiča. »V tej zasedbi je igral tudi Alojz Bezgovšek, ki je v Big bandu igral pozavno, pa Alfonz Savnik in Jože Hribar na kontrabasu. Leta 1964 so me povabili s seboj, da sem z njimi na morju v Senju igral klaviature. Če je bilo slabo vreme, smo igrali v notranjih prostorih. Hribarja sem zamenjal na kontrabasu, on pa je igral harmoniko. Z nami je bil tudi kitarist Miro Sršen. Po vrnitvi domov smo se pogovarjali z Mirom, da ustanovimo ansambel. Že v letu 1964 smo nastopili v dvorani kina, danes KD Franca Bernika, na Reviji 64 s pevčema Frenkom Cento in Milico Resnik.«

Ustanovili ansambel The Players

Miro, Edi Semeja in Tomaž so redno nastopali v Grobljah. »Ti plesi so bili na slovenski ravni, ob Festivalni dvorani, Kurilnici v Železničarskem domu v Ljubljani in Taboru, kjer je igral celo Big band. Plese v Grobljah je organizirala domžalska mladinska organizacija, v njej sta bila zelo dejavna Franci Gerbec in Jože Kosmač. Zaradi priljubljenosti plesov so dvorano obnovili. Tam je deloval celo plesni učitelj Ban iz Kranja. V Grobljah smo imeli samo en mikrofona, pa dva doma narejena zvočnika, da so pevca lahko slišali.

Zabavni orkester Glasbene šole Domžale na proslavi 1. maja 1963 v dvorani Induplati Jarše in Tomaž v vlogi dirigenta

Ansambel The Players maja 1964 v kinodvorani Domžale – z leve: Tomaž, klaviature, Miro Sršen, kitaro, Edi Semeja, kontrabas, Frenk Centa, pevec, Mohor Podbevšek, bobni.

Tomaž in Bor Gostiša na prireditvi Glasbene snežinke leta 1966 v Domžalah

Plesi so se začeli ob pol šestih popoldne, saj je pol ure prej pripeljal vlak iz Ljubljane in Kamnika, s tem pa tudi plesalce oziroma obiskovalce. Medtem ko je ansambel Ježek igral pretežno evergreene, smo mi začeli z bolj komercialnimi pesmimi, z italijanskimi kot je bila - Non ho l'età Gigliole Cinquetti iz Sanremo, tudi zmagovalka Eurovizije v Kopenhagnu leta 1964, pa twist, locomotion in rock and roll. Seveda je ostala tudi plesna glasba, foks, cha cha cha, angleški valček. V tistem času je postal popularen beat, ki ga do tedaj ni bilo.«

Ansambel The Players je imel tudi pihalce, saksofonista Branka Weissbacherja, pa klarinetista Toneta Stražišarja, te so menjavali, ker ni bilo rednega. »Ljubljanci so nas hodili poslušat in ker smo bili uspešni, smo se z Mirom Sršenom in Edijem Semejo selili v Festivalno dvorano. Mislim, da smo ime ohranili. To je bilo že obdobje Beatlov, svoje izkušnje pa sem prenašal naprej, tudi na The Beggarse in Frenka Cento, ki je v Grobljah prepeval z nami.«

Ansambel The Players je moral Tomaž žal zapustiti, saj so ga zasedbi Albatros in Chorus, tedaj najmočnejši v Ljubljani, pritegnili v ustanovitev Mladih levov. »Začetek Mladih levov je v javnosti popolnoma napačno predstavljen. V začetnem obdobju leta 1966 smo bili pri Mladih levih, povabil nas je Jernej Podboj, bobnar Matjaž Deu in Bor Gostiša. Ime pa je nastalo v Domžalah! Moj svak Slavko Matičič, mož sestre Marije, kličemo jo Minči, je ravno takrat bral knjigo Irwina Showa Mladi levi. Pri sestri smo se pogovarjali o imenu in tako je prišlo do Mladih levov. V tistem obdobju smo igrali veliko komercialne glasbe, The Shadowse, pa Beatle in

druge. Skladbe smo prepisovali s plošč, jaz glasbo, drugi besedila, saj se tega ni dalo dobiti. Pisal sem tudi aranžmaje za Mlade leve. Poleg tega, da sem igral klarinet in igral tudi solo kitaro, kjer je bilo potrebno, Shadowsi, Beatli, pa skladbo I'm Believer (The Monkees), ki smo jo celo posneli v slovenščini.«

Tomaževa Oda Ireni največji hit Mladih levov

»Ta pesem je še vedno najpopularnejši hit Mladih levov, čeprav je v

originalnem posnetku pri basovski izvedbi manjša napaka. Pel jo je Tomaž Pengov, ki sem ga tudi pritegnil v Domžale na Glasbene snežinke. Leta 1966 je v Domžalah prvič javno pel Tomaž Domicelj, ki sem mu delal prve aranžmaje, pa tudi za Jerneja Junga, pisal sem tudi priredbe za Big band. Malo je znano, da sem pri izvedbi Blue Spanish Eyes leta 1967 igral solo kitaro v radijskem revijskem orkestru z Marijem Rijavcem. Kitarist Milan Ferlež - Žajfek je bil na-

mreč na služenju vojaškega roka in sem vskočil. V tistem času sem se poznal z Bojanom Adamičem, ker sem igral klaviature v dveh njegovih ameriških filmih in v Kekcu. Tisto je bilo vse skupaj bolj ubogo, kar zadeva instrument, saj sem povečini igral na 'home made', doma narejene orgle.«

Medtem ko so The Players nastopali v Ljubljani, pa je Frenk Centa ostal v domžalskem okolju, najprej pri The Beggars, potem v ansamblu Studio. »Ni pa se kaj dosti pustil, da bi se glasbeno izobrazil in da bi ga vodili. Fredi Pichler je bil zelo soliden kitarist za spremljavo. Frenk je v Grobljah pel moj 'štikeljc' – Pusti draga, kar je bila največja uspešnica plesa. Ker so ga drugi slišali, so ga povabili v Ljubljano, kjer je sodeloval tudi na Slovenski popevki. Njegovi posnetki so tudi v radijskem arhivu, v teh izvedbah pa povsod še nekaj manjka, marsikaj bi se še dalo dodelati. Popevke, ki so mu jih pisali drugi, mu niso preveč ustrezale, ni pa bil dovolj energičen in stabilen, da bi sam nekaj predlagal. Tudi sam ni izbiral pesmi, ki bi mu najbolj ustrezale. Bil je vodja The Beggars in Studia, predigre pa je dobil pri The Players, kjer je bil pevec in seveda v ospredju.« □

1€ = 100 l bencina*

* Pri nakupu novega vozila iz zaloge ob simboličnem plačilu 1 evro prejmete v zameno 100l bencina. Velja ob predložitvi tega oglasa-kupona in do odprodaje zalog.

AKCIJA SLUŽBENIH VOZIL
IZ ZALOGE - do 11.500 € popusta!

Veit team d.o.o., Čufarjeva ul. 24, Vir, Domžale / T: 031 395 395 / www.veitteam.si

Kuga. Navigacija.
Redna cena: 29.920. Akcija: 20.990.

Tipolimuzina.
Svetla notranjost.

Fullback. 4x4. Pick-up.
Možen poračun DDV.

500X. Pop star.
Privlačna barvna kombinacija.

Tipokaravan. 1.3 dizel.
Velik prtljažnik.

Kuga. 4x4. Radarski tempomat.
Redna cena: 42.990. Akcija: 31.490.

Poročilo o kakovosti pitne vode v letu 2018

Iz letnega poročila o kakovosti pitne vode iz vodovodov v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Prodnik za leto 2018 je razvidno, da prebivalci občin Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče pijemo dobro in zdravstveno ustrezno pitno vodo.

Varna in zanesljiva oskrba s pitno vodo je ena najpomembnejših dobrin za normalno življenje ljudi, zagotavljanje nemotene in kakovostne vodooskrbe pa z vidika odgovornosti do uporabnikov ena najzahtevnejših dejavnosti. Pitna voda, ki se distribuira v javno vodovodno omrežje, je zato izpostavljena strogemu nadzoru. Iz letnega poročila o kakovosti pitne vode iz vodovodov v upravljanju JKP Prodnik za leto 2018 je razvidno, da prebivalci občin Domžale, Mengeš, Trzin, Lukovica in Moravče pijemo dobro in zdravstveno ustrezno pitno vodo.

ju nevarnih (patogenih) organizmov, ki bi lahko povzročili akutna obolenja, zato je le-teh več v primerjavi s fizikalno-kemijskimi. To pomeni, da v pitni vodi ne sme biti mikroorganizmov fekalnega izvora. Rezultati mikrobioloških preizkušanj so največkrat indikatorski, rezultati kemičnih preizkušanj pa nam povedo, ali so v pitni vodi prisotne snovi naravnega (kalcijeve in magnezijeve soli) ali antropogene izvora (nitrati) ter v kakšnih koncentracijah. **Koncentracije preiskanih parametrov v pitni vodi se med oskrbovalnimi območji bistveno ne razlikujejo.**

Pri 16 neskladnih mikrobioloških vzorcih v sklopu notranjega nadzora je prišlo do neskladnosti zaradi slabe interne vodovodne instalacije, za katero so odgovorni uporabniki sami. Zato želimo uporabnike opozoriti, da je za varno oskrbo s pitno vodo pomembno tudi, da redno in ustrezno skrbijo za svoje interne vodovodne napeljave.

Fizikalno-kemijske analize: Tudi v letu 2018 so bili na vseh sistemih vsi odvzeti vzorci za fizikalno-kemijske analize na omrežju, glede na obseg opravljenih analiz za potrebe notranjega nadzora, skladni s pravilnikom. V okvi-

ru notranjega nadzora je bilo skupno odvzetih in laboratorijsko preiskanih 98 vzorcev pitne vode: 84 vzorcev na vodovodnem sistemu Domžale-Mengeš-Trzin, dva vzorca na sistemu Kolovec, trije na Črnem grabnu, dva na sistemu Mengeš M1 - Dobeno, štiri na sistemu Ples-Podoreh-Krulc, po eden na Dešenu in Selce-Poljane ter na sistemu Bršlenovica-Šentožbolt.

Skupaj poskrbimo za varno oskrbo s pitno vodo v prihodnje

Rezultati notranjega nadzora pitne vode kažejo, da je njeno uživanje varno, da je voda iz pip zdrava, dobra in vedno sveža. Ključnega pomena za varno oskrbo s pitno vodo je skrbno načrtovanje in nadziranje pitne vode, pravočasno prepoznavanje možnih nevarnosti, ki lahko ogrozijo varnost z njeno oskrbo ter

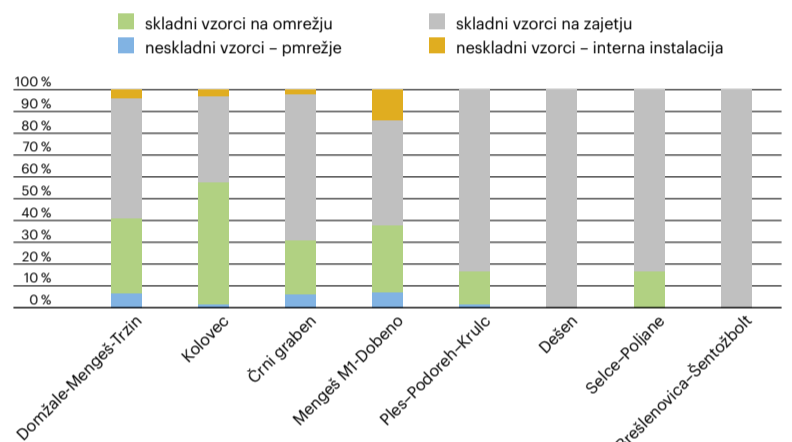
Pogosto nadzorovani parametri pitne vode, enota merjenja in njihove mejne vrednosti

Parameter	Enota	Mejna vrednost
Elektroprevodnost	µS/cm	2500
pH		≥ 6,5 do ≤ 9,5
Amonij	mg NH ₄ /L	0,5
Nitrit	mg NO ₂ /L	0,5
Nitrat	mg NO ₃ /L	50
Klorid	mg Cl/L	250
Krom	µg/L	50
Železo	µg/L	200
Svinec	µg/L	10
Atrazin	µg/L	0,1
Desetilatrazin	µg/L	0,1
Pesticidi - vsota	µg/L	0,5
Trihalometani	µg/L	100
Escherichia Coli	v 100 mL	0
Koliformne bakterije	v 100 mL	0

Osem oskrbovalnih območij je določenih glede na geografsko lego. Prebivalci na teh območjih se oskrbujejo s čisto pitno vodo iz vodnih virov v upravljanju Javnega komunalnega podjetja Prodnik.

Mikrobiološke preiskave

Od 356 vzorcev na omrežju je bilo 26 vzorcev neskladnih s Pravilnikom o pitni vodi, ki pa niso predstavljali tveganja za zdrave ljudi. V 16 primerih je do neskladnosti prišlo zaradi stanja na interni instalaciji.

Rezultati preizkusov vzorcev pitne vode - interni nadzor (fizikalno-kemijske analize)

	Domžale-Mengeš-Trzin	Kolovec	Črni graben	Mengeš M1-Dobeno	Ples-Podoreh-Krulc	Dešen	Selce-Poljane	Bršlenovica-Šentožbolt	SKUPAJ
Št. odvzetih vzorcev	84	2	3	2	4	1	1	1	98
Vzorci vzeti na zajetjih	70	2	0	2	2	0	0	0	76
Vzorci vzeti na omrežju	14	0	3	0	2	1	1	1	22
Neskladni vzorci na omrežju	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Pitna voda pod strogim nadzorom

Da je voda ustrezna, skrbita kar dva nadzora, in sicer notranji, ki ga izvaja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano - NLZOH, Kranj ter državni monitoring. V sklopu notranjega nadzora se izvajajo redni odvzemi vzorcev pitne vode za laboratorijske preiskave. Število vzorcev in obseg posameznih mikrobioloških preiskav in fizikalno-kemijskih analiz je določen v letnem načrtu odvzema vzorcev pitne vode, ki ga izvaja NLZOH. Vsakodnevni nadzor pitne vode skrbno prilagajamo trenutnim razmeram na vodovodnem sistemu in ugotovitvam državnega monitoringa vode ter drugim informacijam, ki jih dobimo od uporabnikov ali pooblaščenih ustanov. Izven letnega načrta izvajamo tudi nadzor, ki ga zahtevajo določene okoliščine pri uporabnikih in nadzor po intervencijah delih na vodovodnem omrežju.

Nadzorovani parametri so skladni s Pravilnikom o pitni vodi

Pri ocenjevanju skladnosti pitne vode upoštevamo določene mikrobiološke in kemijske parametre. Spremljamo tudi indikatorske parametre, katerih mejne vrednosti niso določene na osnovi neposredne nevarnosti za zdravje, saj imajo le opozorilno vlogo. Če so njihove vrednosti povišane, preverimo vzroke in prisotnost drugih onesnaževal. Med indikatorske parametre zato spadajo mikrobiološki in tudi fizikalno-kemijski parametri, kot so denimo barva, električna prevodnost in vrednost pH vode. Z mikrobiološkimi preizkušnji pitne vode se ugotavlja prisotnost zdrav-

Rezultati analiz v okviru notranjega nadzora so ustrezni

Mikrobiološke preiskave: Za zagotavljanje skladnosti s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04 26/06, 92/06, 25/09) se pitna voda pred distribucijo v vodovodne sisteme tretira s klorovim preparatom na sistemih Črni graben, Ples-Podoreh-Krulc, Dešen, Selce-Poljane in Bršlenovica. Na sistemih Domžale-Mengeš-Trzin in Kolovec se voda večinoma ne tretira, dezinfekcija je potrebna le občasno (predvsem v obdobju visokih zunanjih temperatur). V okviru notranjega nadzora so določena stalna odvzemna mesta, ki omogočajo celovit nadzor pitne vode na posameznih delih vodovodnega omrežja. Za mikrobiološke preiskave je bilo v letu 2018 na omrežju in zajetjih odvzetih in laboratorijsko preiskanih 545 vzorcev pitne vode: 257 na vodooskrbnem sistemu Domžale-Mengeš-Trzin, 77 na Kolovcu, 82 na Črnem grabnu, 29 na sistemu Mengeš M1 - Dobeno, 81 na sistemu Ples-Podoreh-Krulc, sedem na Dešenu, šest na sistemu Selce-Poljane in šest na sistemu Bršlenovica-Šentožbolt.

V letu 2018 je bilo od 356 vzorcev, odvzetih na omrežju, 26 vzorcev neskladnih s Pravilnikom o pitni vodi. Na vodovodnem sistemu Domžale je bilo neskladnih 17 vzorcev, na sistemu Kolovec en vzorec, na vodooskrbnem sistemu Črni Graben pet vzorcev, na sistemu Mengeš M1 - Dobeno dva vzorca in na sistemu Podoreh-Ples-Krulc en vzorec. V vseh primerih so bili glede na vzrok neskladnosti izvedeni ustrezni sanacijski ukrepi in ponovno vzorčenje, ki so dokazali ustreznost vzorčene vode. Pri tem je treba poudariti, da v nobenem primeru neskladnost vzorca ni pomenila tveganja za zdrave ljudi.

Na podlagi Zakona o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 - ZPolS-D, 11/11, 28/11 - odl. US in 98/13), 6. člena Odloka o izdajanju javnega glasila Slamnik (Uradni vestnik Občine Domžale št. 6/12 in 8/13) ter Pravil glede izrabe prostora v javnem glasilu Slamnik ob volitvah in referendumih ter metodologije določitve cene oglašnega prostora (sprejetih na seji Sveta javnega zavoda dne 27. 2. 2018) je Svet javnega zavoda Kulturnega doma Franca Bernika na predlog direktorice Javnega zavoda Kulturnega doma Franca Bernika na svoji 20. seji dne 7. 3. 2019 sprejel naslednja

PRAVILA

O IZRABI OGLASNEGA PROSTORA JAVNEGA GLASILA SLAMNIK OB VOLITVAH POSLANCEV/ POSLANK IZ REPUBLIKE SLOVENIJE V EVROPSKI PARLAMENT NA OBMOČJU OBČINE DOMŽALE, KI BODO 26. MAJA 2019

V času volilne kampanje mora javno glasilo Slamnik ob razpisu volitev del prostora nameniti za predstavitev kandidatov in kandidatnih list. Odgovorna urednica mora vsem organizatorjem zagotoviti enake pogoje za objavljanje.

V javnem glasilu Slamnik bo kandidatom/kandidatkam oziroma njihovim listam za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament (v nadaljnjem besedilu: Volitve v Evropski parlament - 2019), ki bodo 26. maja 2019, zagotovljena enakopravnost pri njihovi predstavitvi kakor tudi predstavitvi njihovih programov in volilnih propagandnih sporočil.

Objava bo omogočena v četrti (4.) številki glasila Slamnik, ki bo izšla v **petek, 26. aprila 2019.**

Kandidati oziroma liste za volitve v Evropski parlament 2019 imajo na voljo največ četrtino časopisne strani (format objave širine 128 mm in višine 176 mm). **Vlogo z naročilnico** za objavo oglašnega sporočila morajo oddati pooblaščenim organizatorji volilne kampanje **do 17. 4. 2019** do 12. ure na uredništvo javnega glasila Slamnik, in sicer na naslov Kulturni dom Franca Bernika Domžale, Ljubljanska cesta 61, 1230 Domžale (s pripisom »evropske volitve 2019«) ali na elektronski

naslov uredništvo.slamnik@gmail.com. Cena oglasa je 180,00 evrov in je oblikovana na osnovi sprejetega Cenika oglasov, malih oglasov in zahval, veljavnega od 8. marca 2019 dalje.

Javno žrebanje vrstnega reda in mesta objave prispelih oglasov bo **19. 4. 2019 ob 10. uri** v prostorih Kluba Kulturnega doma Franca Bernika (klet). Pooblaščenim organizatorji volilne kampanje morajo končno obliko oglasa v predpisanem formatu poslati po elektronski pošti na naslov uredništvo.slamnik@gmail.com **do 22. 4. 2019 do 12. ure.**

Uredništvo bo objavilo v javnem glasilu Slamnik tudi dodatne prispevke oziroma večje formate oglašnih sporočil, ki presegajo s sklepom določen prostor, o čemer pooblaščenim organizatorji volilne kampanje obvestijo odgovorno urednico glasila Slamnik do 17. 4. 2019 do 12. ure in pošljejo naročilnico na elektronski naslov uredništvo.slamnik@gmail.com. Cena oglasa se oblikuje po veljavnem Ceniku oglasov, malih oglasov in zahval v glasilu Slamnik za komercialne oglase.

Oglasi bodo objavljeni pod pogojem **predložitve dokazila o predhodnem plačilu najpozneje do 23. 4. 2019 do 12. ure.**

Imamo namiznoteniško člansko državno prvakinja Državno prvenstvo

Na Rakeku je potekalo letošnje člansko državno prvenstvo RS v namiznem tenisu.

NTS MENGEŠ Z veseljem sporočamo, da je naša članica NTS Mengeš, Ana Tofant, postala članska državna prvakinja, za nameček pa je državna prvakinja v ženskih dvojicah postala tudi naša Katarina Stražar (igrala je z Aleksandro Vovk iz Krke Novo mesto). Obe pa sta bili na odru za zmagovalce kar v vseh treh kategorijah; Ana prvo mesto med članicami, tretje mesto v ženskih dvojicah (skupaj z Leo Paulin iz NTK Arrigoni Izola), in drugo mesto v mešanih dvojicah (skupaj Gregorjem Komacom iz ŽNTK Maribor), Katarina pa poleg že omenjenega prvega mesta v ženskih dvojicah še tretje mesto med članicami posamezno ter tretje mesto v mešanih dvojicah (igrala je skupaj z našim igralcem Rokom Trtnikom). Pri članicah so z zelo dobro igro nase opozorile tudi sestre Kobetič (Gaja, Tara in Nika), pri članih pa Klemen Jazbič, Nejc Erjavec, Andraž Avbelj, Rok Trtnik, Aljaž Frelih, Luka Trtnik in Tim Pavli.

Na Rakeku je potekal tudi letošnji 3. odprti turnir RS za kadete in kadetnje, nastopilo je 66 kadetov in 44 kadetinj iz 24 slovenskih namiznoteniških klubov. Aljaž Goltnik je blestel s čudovito igro, premagal vse nasprotnike ter tako osvojil prvo mesto pri kadetih, pri kadetinjah je bila podobna zgodba v izvedbi Gaje Kobetič, ki je ravno tako osvojila prvo mesto. Tudi ostali igralci in igralkice iz NTS Mengeš so se odrezali odlično, kar je vsekakor dobra napoved za letošnje državno kadetsko prvenstvo RS, ki ga bo organiziral naš klub 6. in 7. aprila v Športni dvorani Komenda.

V marcu se zaključila letošnja ligaška namiznoteniška sezona, obe naši ekipi bosta zanesljivo ostali v prvi ligi, končna razvrstitev bo znana po zadnjih krogih ligaškega tekmovanja – več o tem v aprilski številki Slamnika.

Aktivni smo bili tudi med zimskimi počitnicami. Trenirali smo vsak dan v treh skupinah, glavni trener je bil David Orešnik, kot dodatna pomoč na treningih pa se nam je pridružil priznani zagrebški namiznoteniški trener Aldin Đeferović, ki je s svojim zagnanim in strokovnim delom znal motivirati naše igralce in igral-

ja – več o teh mednarodnih tekmovanjih v naslednji številki. V Hodoninu na Češkem je potekal močan mednarodni mladinski turnir, za slovensko mladinsko reprezentanco je nastopilo kar nekaj predstavnikov iz NTS Mengeš (Katarina Stražar, Gaja Kobetič, Rok Trtnik in Aljaž Goltnik). Katarina Stražar je skupaj s slovensko mladins-

Katarina Stražar (levo) in Ana Tofant (desno) skupaj s trenerjem Davidom Orešnikom po končanem državnem članskem namiznoteniškem prvenstvu RS

ke, še posebno na 'multiballs' individualnih treningih, za kar smo mu izredno hvaležni.

Pa še nekaj mednarodnih novic. Ana Tofant se je kot slovenska reprezentantka udeležila evropskega prvenstva za člane in članice do 21 let (v Gondomar na Portugalskem), Luka Trtnik ravno v času pisanja prispevka nastopa v Italiji v morskem biseru Lignano Sabbiadoro na močnem mednarodnem tekmovanju za invalide. V tem kraju bosta v razmaku 14 dni še dva mednarodna močna turnir-

ske ekipo osvojila odlično peto mesto (med drugim so premagale ekipo Hrvaške s 3:2, ekipo Francije s 3:2 in ekipo Češke s 3:2, za med štiri najboljše pa so izgubile z 1:3 proti ekipi iz Singapurja). V aprilu bo spet kar nekaj mednarodnih tekmovanj (Spa v Belgiji, Metz v Franciji, Budimpešta na Madžarskem in Opatija na Hrvaškem).

Za zaključek pa še ta novica – naš igralec Luka Trtnik je prejel tudi občinsko priznanje za športnike Občine Domžale.

BESEDILO IN FOTO: JANEZ

Vsako leto se v marcu odvije eden izmed vrhuncev sezone – državno prvenstvo za mladince in člane v ABS kategoriji.

SANKUKAI KARATE KLUB DOMŽALE

Tudi tokrat je čast organizacije tekmovanja pripadla Karate klubu Domžale in tako smo se v soboto, 9. marca, ponovno zbrali v telovadnici Osnovne

izenačene in zelo napete. Na koncu sta se naslovov državnih prvakov veselila Luka Kovačič, član KK Ivančna Gorica med mladinci, in Dean Levčič, član KK Forum Lj. med člani. Med

šole Venclja Perka. Skozi sedem pokalnih tekem, ki potekajo prek vse sezone, se je na letošnje državno prvenstvo uspelo kvalificirati 23 tekmovalcev. Karateisti so na tekmovanje prišli z različnimi cilji, vsi pa so bili odločeni, da pokažejo največ, kar znajo.

Letos so se nam pred začetkom tekmovanja pridružili tudi naši mlajši karateisti, ki so izvedli nekaj demonstracij. Po nastopu so se pomešali med gledalce in skupaj z nami navdušeno spremljali atraktivne borbe. Vse do konca tekmovanja so bile borbe precej

domžalskimi karateisti se je odlično odrezal predvsem Domen Cvar, ki je med mladinci osvojil tretje mesto.

Med mladinci in člani smo medalje in pokale podelili, otroke pa državno prvenstvo še čaka. Letos bo potekalo 6. aprila 2019 v Kamniku, karateisti pa so si morali vstopnico za prvenstvo priboriti na izbornih regijskih tekmovanjih. Vsem želimo na prihajajočem tekmovanju veliko sreče, vas pa vabimo, da pridete in s tribun podprete naše karateiste. Se vidimo!

TJAŠA Š. SAVŠEK

Pomladna prebujanja

Prebujanje narave se v našem društvu kaže kot skokovit porast različnih aktivnosti. Turni smučarji in ledni plezalci še vztrajajo, pomladne aktivnosti pa trkajo na vrata s povsem novim zaletom.

PLANINSKO DRUŠTVO DOMŽALE Zimo smo začeli preganjati z našim občnim zborom, triinšestdesetim po vrsti, že sredi februarja, letna poročila odsekov so bila super pripravljena, plani za naprej pa so nadvse smelo zastavljeni.

Konec februarja se je tudi zgodilo tisto, kar se večinoma v takih mesecih še ne dogaja: markacisti smo že začeli z obnovo nekaterih poti, tudi prve markacije v tem letu smo že narisali. Glede na preveč tople konec februarja s tem ni bilo prav nobenih težav, vse je bilo dodobra presušeno, poti okoli

Lukove bolnice pa so po dolgem času spet bolj prehodne.

Mladinci so uspešno združili izlet do slapa Peričnik in sankanje pod Jerbikovcem. Bilo je mrzlo, poledeno, a sta prekrasen, sončen dan in mogočen slap to v celoti odtehtala. Na koncu pa še sankanje – kakšno rajanje je to bilo, na snežno norijo namreč tudi starejši niso imuni.

V začetku marca pa nas je daleč s severa Finske dosegla še super športna novica: člana alpinističnega odseka PD Domžale Maja Šuštar in Jaka Hrast sta zasedla tretje mesto v sku-

pni razvrstitvi evropskega pokala v lednem plezanju. Vrhunski rezultat, čestitamo!

V pomlad zakorakamo s kar precej izleti, tako vodniškega kot tudi mladinskega odseka, predstavljali bomo osveženo Domžalsko pot spominov, se spominjali zgodovine in načrtovali obnavljanje Domžalskega doma na Mali planini. Pestro bo!

Za več vsebin nas spremljajte na www.pdd.si.

Srečno v gorah!

ALEŠ KERMAUNER, PLANINSKO DRUŠTVO DOMŽALE

Zanesljiva zmaga

Ekipa TAK Domžale je na gostovanju pri Reebok CrossFit Ljubljana dosegla 1346 točk in vknjižila zanesljivo zmago.

TAK DOMŽALE Ponovno se je izkazal diplomirani kineziolog Anže Kosmač, ki je postavil nove državne rekorde. V potegu je dvignil 126 kg, v sunku 154 kg, skupno v biatlonu pa kar 290 kg. Anže je tako potrdil dobro pripravljenost pred prihajajočim evropskim prvenstvom v Gruziji. Za TAK Domžale so nastopili še: Jernej Orešek 112 kg+131 kg, Jaka Žagar 105 kg+125 kg, Tim Mušič 85 kg+120 kg, Blaž Peterka 82 kg+103 kg in Rok Orešek 56 kg+60 kg. TAK Domžale trenutno zaseda drugo mesto v skupnem seštevku in je na dobri poti, da se ponovno uvrsti v finale,

kjer bodo nastopile tri najboljše ekipe v Sloveniji. Naslednja tekma bo prvenstvo za kadete in mladince konec meseca. Predsednik kluba Ivan Peterca je po tekmi dejal, da ga veseli zrelost celotne ekipe, zmes izkušenj in mladosti dajejo lepe obete za prihajajoče tekme. Tudi najboljši posameznik tekme Anže Kosmač ni mogel prehaliti moštva. Ne spomni se, kdaj bi vsa ekipa v potegu zgrešila samo en dvig. Glede evropskega prvenstva pravi, da ga že nestrpnost pričakuje, čeprav ga pred tem čaka še vrsta res napornih treningov.

V. O.

Maja Šuštar, tretja v evropskem pokalu Foto: Miha Habjan

OBJAVE

*Ko pošle so ti moči, zaprla trudne si oči,
čeprav spokojno spiš, v naših srcih
še naprej živiš.*

V SPOMIN

Pred letom dni, 8. marca 2018, se je v smeri večnosti izteklo življenje naše dobre žene, mame, babi, sestre in tete

Anice Bizjak

(rojene Berlec)

Težko verjamemo, da te ni več med nami, toda z mislijo na mnoge lepe trenutke se te bomo v srcu za vedno radi spominjali. Kljub bolečini smo Stvarniku hvaležni, da smo te imeli, s tabo delili skupaj preživeta leta, v katerih smo čutili tvojo ljubezen, dobroto in razumevanje.

Hvala vsem vam, ki spomin nanjo ohranjate skupaj z nami. Iskrena hvala za vsako molitev, prižgano svečo in položeno cvetje.

Vsi tvoji

Nejc Vilar

1987–2009

Nejc, deset let mineva od takrat, ko si nas zapustil ter se tako nepričakovano in na hitro preselil v večnost. Kako hitro teče čas. Z besedami je težko opisati moč žalosti in bolečine, ki nas po vsem tem času še vedno stiskata in spomin nate je še tako živ. Dragi Nejc, pogrešamo te, še posebno oči, mami, sestra, stare mame in ostali sorodniki, pogrešajo te prijatelji iz šolskih in gasilskih vrst. A še vedno ostajaš v srcih in mislih tistih, s katerimi si se tako rad družil, za katere si si vzel delček časa in z njimi poklepetal ter jim tako naredil dan lepši in prijaznejši.

Hvala vsem, ki našega Nejca niste pozabili, ki še vedno radi postojite ob njegovem preranem grobu ter se ga v mislih in v molitvi spominjate.

Dragi Nejc, še vedno te imamo radi. Čeprav ti je bil čas življenja kratko odmerjen, si ga živel v polnosti in si v nas pustil veliko lepih spominov na trenutke, ki smo jih preživeli skupaj. Ti spomini so nam v tolažbo do takrat, ko se spet srečamo, tam nekje daleč nad zvezdami.

Počivaj v miru.

Vsi tvoji

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin,
bo večno ostal.*

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je za vedno zapustil mož, oče, brat in stric

Janez Berdik

iz Štude

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za vsa izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter sorodnikom za darovane svete maše. Zahvaljujemo se Pogrebni službi Vrbančič, vsem praporščakom, pevcem za zapete pesmi in trobentaču za zaigrano pesem.

Hvala g. župniku Klemenu Svetelju za lepo opravljen obred, članom PGD Študa za organizacijo pogreba in poslovljni govor, gasilcem iz ostalih društev ter članom Čebelarskega društva in Atletskega kluba Domžale.

Iskrena hvala vsem, ki ste nam pomagali in nam stali ob strani v teh težkih trenutkih.

Žalujoci: družina Berdik

*Vedi, da te bomo pogrešali,
v naših srcih pa bo gorel
večni plamen spomina.*

ZAHVALA

V 74. letu starosti si nas zaradi zahrbtno bolezn, ki je bila močnejša od tebe, za večno zapustil

Marjan Cerar

iz Doba

Zahvaljujemo se sorodnikom, posebno bratu Janezu in njegovi ženi dr. Galini, ki nam je bila v veliko pomoč v težkih trenutkih, sosedom, ki so nam stali ob strani, prijateljem, uslužbencem Petrola 1 Domžale, župniku Juretu Ferležu, ki ga je pospremil z lepim govorom, Pogrebni službi Vrbančič, cvetličarni Vijolica iz Doba za lepo cvetje, in vsem, ki ste se poslovili od njega in ga spremljali na zadnji poti.

Žalujoci: žena Milivojka, sin Marjan z ženo Ireno, vnuka Žiga in Anže ter vnukinja Tinkara, brat Janez z ženo ter nečaka Damjan in Jani z družinama

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla in čakala,
da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.
(S. Gregorčič)*

Po boju s hudo boleznijo nas je v 69. letu zapustila naša draga

Helena Grilj

iz Domžal

1. 4. 1950–22. 2. 2019

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečene besede sožalja, darovane sveče in cvetje ter poklon ob njeni zadnji poti. Iskrena hvala tudi vsem, ki ste namesto nakupa sveč in cvetja svoja sredstva darovali Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste - Polje za pomoč otrokom v socialni stiski.

Spomin na mami in babi Heleno bo za vedno ostal v naših srcih!

Sin Andrej z družino

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla,
in jokala, ker te ni.
(Simon Gregorčič)*

ZAHVALA

V 91. letu starosti je svojo življenjsko pot sklenil naš dragi oče, dedek, pradedek, brat in stric

Mihael Korošec

iz Nožic

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in tolažilne besede. Hvala za podarjeno cvetje, sveče, darove za svete maše in druge dobre namene.

Zahvaljujemo se g. župniku Gašperju Mauku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem in Pogrebni službi Vrbančič. Zahvala tudi osebju Doma počitka Mengeš za oskrbo in nego v času bolezn.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Sin Sandi in hči Silva z družinama

Nožice, marec 2019

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družiti nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.*

*Vekovečna dragih je bližina.
Smrt je le združitev na večer.
Zemlja skupno je pribežališče
in poslednji cilj vseh nas je mir. (Mila Kačič)*

V SPOMIN

18. marca je minilo šest let, odkar nas je zapustil naš

Milan Belcijan

iz Domžal

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, prižgete svečo in ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

*Je čas, ki da,
je čas, ki vzame,
pravijo, je čas,
ki celi rane,
in je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

V SPOMIN

Mineva leto dni, odkar nas je 19. marca 2018 v 81. letu starosti zapustil naš dragi

Janez Juhant st.

Kovaški mojster iz Jarš pri Domžalah

Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi, ki smo ga imeli radi.

*Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.*

V SPOMIN

atiju, možu, dedku in pradedku

2. marca je minilo leto dni,
odkar nas je zapustil

Franc Rusjan

Hvala vsem, ki se ga spominjate in nosite v srcu.

Vsi njegovi

*Tako tiho si trpel,
skromno tudi življenje si imel,
zdaj rešen si vseh bolečin,
za tabo je ostal boleč spomin.*

V SPOMIN

8. marca je minilo 10 let, odkar si nas zapustil mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

Ivan Sušnik

Zahvaljujemo se vsem, ki postojite ob njegovem grobu in mu prižigate svečko v njegov spomin.

Vsi njegovi

*Čudno, kako prazen je svet,
ko umre en sam človek.
(Dante Alighieri)*

ZAHVALA

Tiho je odšla moja mami

Rija Pelan

s Količevega

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste jo spoštovali, ji pomagali in jo imeli radi.

Hči Breda z družino

*Je čas, ki da,
je čas, ki vzame,
je čas, ki celi rane.
In je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

Svojo življenjsko pot je v 93. letu sklenila naša draga mama, babica, prababica in teta

Nada Pliberšek

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja in darovane sveče.

Vsi njeni

